

LAJMTARI I TË MËRGUEMIT

THE HERALD OF THE EMIGRANT

ORGAN I BLOKUT KOMBTAR INDIPENDENT

THE NATIONAL INDEPENDENT BLOC BULLETIN

VJETI XVI

NUMËR 19

NEW YORK, JUNE, 1987
NEW YORK, JUNE, 1987

LAJMTARI I TË MËRGUEMIT

THE HERALD OF THE EMIGRANT

ORGAN I BLOKUT KOMBTAR INDEPENDENT

PUBLISHED BY

THE NATIONAL INDEPENDENT BLOC
The Albanian Anti-Communist Party

Drejtimi - Address

7 ROMA DRIVE • FARMINGTON, CT. 06032

□□□□□□

ARTIKUJT DREJTOHEN NË:

8520 85TH RD. • WOODHAVEN, N.Y. 11421

*Dorëshkrimet, edhe ne qofte se nur dolozen, nur rinenen
Artikujt me karakter polemik duhet të nënshkruhen me emën*

Pajtimi vjetuer: \$ 20.00
Subscription: \$ 20.00 Per Year

PASQYRA E LANDEŚ - CONTENTS

KAP. NDUE GJOMARKAJ - Bisedim me Lexuesin	4
DR. ISMAIL VERLACI, Kryetar i Bllokut Kombtar Independent, u nda nesh	9
Fjala e Kap. Ndue Gjornarkaj	9
Letra e Dr. Fuad Myftija	10
Mesazhi i Ingj. Viktor Daragjati	10
Telegrame - Letra	12
Vdekja e Dr. Verlacit lajmohet e ngushllohet nepermjet gazetave te Romës	15
PETRO VUÇANI - Nji zhdukje e pazavendsueshme	16
B.K.I. PERKUJTON ISH KRYETARIN E VET, DR. ISMAIL VERLACIN, DHE ANTARIN E	
KESHILLIT EPRUER, RAG. LIN SHKRELIN	18
Kapidan Ndue Gjornarkaj [Fjalim]	20
Dr. Rexhep Krasniqi [Fjalim]	25
Dr. Fuad Myftija [Fjalim]	25
Z. Jonuz Ndreu [Fjalim]	26
Z. Qazim Emra [Fjalim]	26
Z. Zef P. Mirakaj	27
Z. Ahmet Nezaj [Fjalim n'anglisht]	28
Z. Enver Bakalli [Fjalim]	29
DR. GJON BUÇAJ - Gasper (Lin) Shkreli, 1920-1985	29
Shoqata e Universitarëve Shqiptarë n'Itali [Dokument]	32
Rev. Primus P. Ndrevasaj [Mesazh]	33
Letra e Ingj. Ago Agaj	34
Letra e Z. Xhevat Kallajxhi	34
Letra e Prof. Zef V. Nekaj	35
Letra e Prof. Dr. Isufi Nezaj	35
Letra e Z. Adem Hodo	36
Letra e Z. Tahir Kolgjini	36
Letra e Dr. Petro Vuçani	37
Letra e Z. Prelë Bajraktari	38
Telegrami i Dr. Çesk Ashta	39
BLLOKU KOMBART INDIPENDENT PERKUJTON DESHMORET E KOMBIT	
16 Qershor, 1985	39
15 Qershor, 1986	40
Baba Rexhepi [Mesazh]	42
Fjalimi i Z. Zef P. Mirakaj	43
KONGRESI I VII I BLOKUT KOMBART INDIPENDENT	
Hapja e Kongresit	48
Seanca e Parë	48
Fjala e Z. Xhevat Biloshmi	49
Funimet e Kongresit	50
Fjalimi i Kap. Ndue Gjornarkaj	50
[Përmbledhje e fjalimeve të Dr. Rexhep Krasniqit e Dr. Fuad Myftijës] ..	58
Fjalimi i Z. Jonuz Ndreu	58
Fjalimi i Z. Qazim Emra	59
Fjalimi i Dr. John Cardino [anglisht]	60
Fjalimi i Z. Zef P. Mirakaj	62
Mesazhe të ardhuna Kongresit	67
Seanca e Dytë	79
Dita e Dytë	
Seanca e Tretë, Seanca e Katërt	79
Rezoluta	85
DARKE MADHËSHTORE PËR NDERË TË KONG. VII-TË DHE 40-VJET. TË THEM. TË B.K.I.	
Lutja Fetare e të Përndershmit Mons. Zef Ornsi	86

Fjalim i Z. Gjon Kadeli.....	87
RRETH SHQIPNISË E SHQIPTARËVE	
Kongresi i IX-të i O.K.C.C.-së.....	93
Fjalimi i Kap. Ndue Gjomarkaj.....	93
Bashkësija shqiptare e N.Y. me rrethë kremton Ditën e Flamurit.....	94
Fjalimi i Dr. Gjon Buçaj	94
Komuniteti shqiptar në Bruksel kremton 28 Nandorin.....	95
Vatra Kremton Ditën e Pamvarësisë.....	95
Kasapi i populli shqiptar, vdiq.....	96
DAVID BINDER - Behind the Albanian Curtain, New Chief Settles In.....	96
OSUMI - A Glimmer of Light in the Kosovë Tunnel.....	97
ZEF P. MIRAKAJ - Naivitet Apo Thjeshtë Tradhëti!!?.....	98
Gëzim në Shugurimin e Dom Pjetër Popaj.....	103
Mons. Zef Orashi del në pensjon, Dom Rrok Mirdita emnohet Famullitar.....	103
Përkujtohet 40-vjetori i persekutimeve fetare në Shqipni.....	105
Demonstratë madhështore në Detroit.....	106
Lëkundje termeti në Shqipni.....	106
Çka ndodhë me Familjen Popa?.....	106
Të rij që na nderojnë.....	107
Martesa.....	107
Lindje.....	108
Nekrenlogji.....	109
Urim.....	112
ZEF P. MIRAKAJ - Lambumira Ime Lexuesit.....Mbrenda mbulesës së mbramë	

KY NUMËR I "CAJMTARI I TË MËRGJENIUT" U KUSH-
 TOHET ISH UDHËHEQËSAVE DHE THEMELUESAVE
 TË BLOKUT KOMBTAR INDIPENDENT,
 DR. ISMAIL VERLACIT
 DHE
 RAG. LIN SHKRELIT.
 I PËRJETSHËM KJOFTË KUJTIMI I TYNE.

DR. ISMAIL VERLACI
1920-1985

"...BLOKU KOMBTAR INDIPENDENT U THEMELUE PËR TË MBROJTË ASPIRATAT E POPULLIT SHQIPTAR, DHE KA PASË SI OBJEKTIV KRYESISHT KËTO TË DY PIKA:

- A. KËTHIMIN E LIRISË POPULLIT SHQIPTAR; DHE
- B. RIBASHKIMIN E TË GJITHA TOKAVE DHE TË GJITHË POPULLSISË SHQIPTARE NË NJI SHTET TË VETËM.

BLOKU KOMBTAR INDIPENDENT NUK U KA SHËRBYE NË TË KALUEMEN, DHE AS QË DO T'U SHËRBRJË NË T'ARDHËSHMEN, INTERESAVE TË GRUPEVE TË NGUSHTA APO INTRIGAVE T'INDIVIDËVE TË VEÇANTË. AI KA LUFTUE, DHE DO TË LUFTOJË EDHE NË T'ARDHËSHMEN, NË DREJTIM TË TË DREJTAVE TË POPULLIT SHQIPTAR NË TANËSI.

BLOKU KOMBTAR INDIPENDENT NUK KA PASË PËR QËLLIM, AS NUK KA PËR TË PASË NË T'ARDHËSHMEN, INSTALIMIN NË SHQIPNI TË NJI QEVERIJE TË CAKTUEME APO TË NDONJ PËRSONI TË VEÇANTË. AI KA PASUN E KA SI MISJON ME E VU POPULLIN SHQIPTAR NË GJENDJE QË LIRISHT TË MUNDËT ME PËRCAKTUE FATIN E ATDHEUT DHE FORMËN KONSTITUCIONALE QË AI DISHRON.

VETËM ATËHERË KUR POPULLI SHQIPTAR TË KETË FITUE LIRINË POLITIKE DHE TANËSINË TERRITORJALE QË KA TRASHËGUE PREJ STËRGJYSHEVE TË TIJ; VETËM ATËHERË KUR ATDHEUT T'I JENË NGJITUN EDHE GJYMTYRËT QË ME NJI AKT KRIMINAL I JANË CUNGUE; VETËM ATËHERË MERR FUND MISJONI I BLOKUT KOMBTAR INDIPENDENT. NËN KËTO PARIME KEMI QENË DHE DO TË GJINDEMI GJITHMONË TË GATSHËM ME BASHKËPUNUE ME CILINDO..."

ISMAIL VERLACI

BISEDIM ME LEXUESIN

Mbas një heshtje relativisht të gjatë, nga arsyeja të kuptueshme -- prej ngjarjeve të idhëta që kanë prekur rëndë Blokun Kombëtar Independent -- në këtë kohë të fundit, po ndërmarrim përsëri botimin e Buletinit "LAJMTARI I TË MËRGUEMIT", me shpresa se do ta vazhdojmë simbas dëshirës të antarëve të partisë, poashtu edhe të shumë lexuesave e simpatizuesave të Blokut.

Asht e natyrshme që në këtë botim të merren në shqyrtim gjërat e problemit të partisë, ngjarjet që kanë ndodhë në mesin e saj, argumentat që janë trajtuar ndër kuvende e kremtime të ndryshme; si perkujtimi i vdekjes së Dr. I. Verlaci e C. Shkrelit, perkujtimi i dëshmorëve, Kongresi i VII dhe katërdhjetë-vjetori i themelimit të Blokut, dhe dëshira që ka partia e jonë me i'a mbërritë një bashkëpunim të sinqertë dhe serioz me partinat politike të mërgatës.

Për me ba këtë, e me pasë njëfarë suksesi, kërkojmë ngulmënisht që blokistat, në radhë të parë, të na ndihmojnë me mjete e lajme. Dishrojmë gjithashtu që çdo lexues, edhe nuk asht blokist, të ketë mirësinë me na shkrua e me na këshillua. Bashkëpunimin e tyre e presim me gëzim, natyrisht të rëjë Blokun të drejtë e shqyrtimit të argumentave, me qëllim që të mos bahet shkak kritikash që partia e jonë nuk i dishron. Prandojmë kritikën kur ato janë ndërtesë, por nuk përkrahim veprimet që shkaktojnë pakënaqësi, ngatërresa e dasina, kjoftshin ato të drejtë kundrejt partinave të tjera nacionaliste, apo kundrejt një nacionalisti të veçantë. Për këtë Blokun nuk ka nevojë, mbasi parimi ynë ka qenë, asht dhe do të mbetet: përpjekja drejtë një bashkëpunimi e harmonizimi në mesin e mërgatës politike anti-komuniste, mbasi jena koshient se vetëm nepermjet të një mirëkuptimi dhe harmonizimi do të mundena me i realizua qëllimet të ona.

Urojmë që përpjekjet të ona të jenë frutdhënëse, të hecin përpara dhe të kenë vetëm ngjyrë Shqypni -- SHQYPNIJE ETNIKE, TË PAMVARUN E DEMOKRATIKE.

VEPRIMTARIA E BLOKUT KOMBËTAR INDIPENDENT

Tue marrë në konsideratë situatën politike të krijueme në Shqypni fillë mbas luftës, e tue çmue aktin barhar të shkatërrimit të të gjitha institucioneve fetare, kulturore e kombtare që regjimi komunist ndërmori me një energji dhe vendosmëni të pa pame ma parë, dhe tue e kuptue se shkrimi i Shqypnisë nuk do të ishte i shpejtë, Bloku, qysh në themelim raktoi pikat parimore, theksue shprehimisht në Proçes-Verbalin e themelimit të tij. Ato pika nuk mund të preken. Në mbështetje të atyne parimeve -- të cilat ma vonë Bloku i ka përfshi të zgjanueme në Statutin e vet -- Bloku Kombëtar Independent ka zhvillue aktivitetin e vet politik.

Nuk kaloi shumë kohë, e në vjetin 1948 paraqitet një situatë e re -- gjendja keqsuese e marrëdhënjëve Shqypni-Jugosllavi. Ajo situatë e detyroi Blokun me u parashtrua partinave politike të mërgatës nevojën e domosdoshme të shqyrtimit të mundësive për një bashkëpunim ndërmjet tyre. Ajo gjendje keqsuese ndërmjet Shqypnisë e Jugosllavisë e shtërngoi Blokun të mendonte realisht mbi të ardhmen e Shqypnisë.

Inisiativa e Blokut pati sukses pse mbas një shqyrtimi të imët të gjendjes

së krijueme midis të dy shteteve "simotra" të Ballkanit, me 12 Gushsht 1948, u nenshkrue një marrëveshje, n' Egjipt, që u quajt "PROTOKOLLI I ALEXANDRIS", e që ma vonë do t'u pagzonte me emnin "BESLIDHJE". Me këtë inisiativë, Bloku shfaqte edhe arsytet dhe nevojën e domosdoshme të formimit të një Komiteti Kombtar. Në këtë mënyrë Bloku mendonte që mërgata politike shqiptare, tue marrë përsipër me vullndetin e dishirin e vet krijimin e një Komiteti prej vetë shqiptarëve, do t'u paraqitte të të MEDHEJË e bashkueme.

Në fillim u duk se gjithçka po hecete në rrugën e drejtë. Por, mjerisht, inisiativa e Blokut, që në fillim u çmua aq fort, me përpjekjet "prej të huejve" për krijimin e Komitetit "Shqipnia e Lirë" në vjetin 1949, nuk u muer në konsideratë, e Bloku u la jashtë.

Në vazhdim të këtyne përpjekjeve, e me qëllim me skjarue atmosferën që u krijue mbas formimit të Komitetit "Shqipnia e Lirë", në mbledhjen e përgjithshme të BKI që u mbajt në Romë me 24 Shtatuer, 1949, u shqyrtue rranjësisht veprimtaria tri-vjeçare e partisë, u rrah problemi i hymjes ase i mos-hymjes së Blokut në Kimitet, dhe u muerën vendime të randësishme për zhvillimin e veprimtarisë në t'ardhmen. Në vazhdim t'atyne bisedimeve dhe të rekomandimeve t'antarkëve për një avitje me Komitetin "Shqipnia e Lirë", e në bazë të dishirit të disa antarëve të Komitetit, me datën 29 Nanduer, 1950, Bloku i drejton Komitetit këtë shkresë:

RREZIKU QI PO I KËRCNOHET PËRDITË E MA TEPËR ATDHEUT
KËRKON KOALICIONIN E TË GJITHA FORCAVE ANTI-KOMUNISTE
SHQIPTARE MBRENDIA E JASHTË VENDIT T'ONE.

PËR T'U SHKARKUE NGA PERGJEGJEGJSIA HISTORIKE, BLOKU KOMB-
TAR INDEPENDENT I DREJTOHET KOMITETIT "SHQIPNIA E LIRË"
TUE E FTUEMUN TË MARRIN INISIAIVËN PËR AFRIMIN E
GRUPEVE TË NDRYSHME DHE HARMONIZIMIN E VEPRIMTARISË SË
TYNE.

ME ATE KOALICION FORCASH KOMBTAIRE, BLOKU KOMB-
TAR INDEPENDENT ASHT GADI TË BASHKËPUNOJË NË LUFTËN E PËR-
BASHKËT KUNDËR KOMUNIZMIT.

Ky hap i Blokut ka dishmue në mëndyrë kjarë vullndetin e tij për një bashkëpunim të ngushtë me Komitetin "Shqipnia e Lirë", vullndet ky të cilit nuk i asht shmangë asnjherë.

Me 24-25-26 Fruer 1952 mbahet në Romë KONGRESI I PARË I BLOKUT KOMB-
TAR INDEPENDENT, një ndër ma të randësishmit, që kaloi çdo parapamje për pre-
gaditje e hijeshi, e ku u rrahën në tanësi problemet e partisë e veprimtaria
e saj në gjashtë vjetet e fundit. Verbalet e këtij Kongresi janë të përmbledhu-
na në një broshurë të veçantë t'atij vjeti.

Mbasi shkresa drejtue Komitetit me datën 29 Nanduer 1950 për zgjanim të
tij nuk e dha frytin e dishruem, Bloku filloi kontaktet me grupet e ndryshme
që kishin mbetë të mënjaueme, në radhë të parë me Ballin Kombëtar --Nuredin
Vlora, Ali Klisura, e Koço Muka. Mbas bisedimesh n'interes të përhashkët
mbrijtën në një marrëveshje të cilën e pagëzuen "BESLIDHJE", e që u nën-
shkrue prej të dy palëve në Romë me 2 Korrik 1953. Në këtë ndërkohë Bloku
filloi kontakte me Bashkimin Demokrat Shqiptar. Të dy palët e panë t'udhës
të qindrojshin afër njena-tjetrës. Rezultati ka mbetë i kënaqshëm, e n'ate
rrugë harmonizimi vazhdojmë gjithnjë.

Prap në Romë, me 15 e 16 Dhetuer 1955, mbahet KONGRESI I DYTË, ku u
zhvilluen bisedime të gjata për dy ditë rresht, e që perfundoj me shfaqje
kënaqsije e perzëmërsije. Prej këtij Kongresi BKI doli ma i fortë, ma i bash-

kuem, dhe ma i vendosun me ndjekë objektivat qi i kishte caktue vedit qysh prej themelimit të vet, me 6 Nanduer, 1946.

Me 27-28-29 të Shtatorit, 1968, KONGRESI I TRETË i Blokut mbahet në qytetin e New York-ut. Në këtë Kongres u theksue se ideologjia e Blokut mbështetet në tradicionin kombëtar me parime demokratike në përkim me burime shqyptare, e cila çmon disiplinën në rendin shoqnuer, por nuk cenon liritë vehtjake as ato kolektive. Aty u theksue se vetëm harmonizimi i grupeve politike në mërgim mundet me lehtësue zgjidhjen e problemeve shqyptare.

Në këtë Kongres u hodh poshtë kategorikisht akuza se gjoja Bloku është konservator. Bloku, po, e ndien vedin krenarë të jetë konservator vetëm në një pikë, dhe bukurija e këtij konservatorizmi qëndron pikërisht në kërkesën për me rrejtun traditat e shëndoshta mij-vjeçare të popullit shqyptar, të cilat e kanë shpëllqye Kombin t'one në të kaluemen, dhe kanë fuqizue mbijetesën e tij ndër aq tragjedina e katastrofa. Pa këtë tradita, Kombi ynë do të ishte perpi prej fuqive e zaptuesave të ndryshëm.

Bloku nëse është konservator, nuk është kundër perparimit. Bloku e don dhe e kërkon perparimin, por dishron qi ai të zhvillohet me evolucion, me qellim qi t'u sherbejë dhe t'i naltsojë në sferat ma të nalta cilsitë e veçanta të popullit shqyptar. Bloku kundërshton imitacionin i cili nuk mund të sjelli veçse dam në veçoritë e mira të Kombit. Bloku kërkon zhvillimin e natyrshëm, të matun, të logjikshëm, e të përshtatshëm me nevojat e caktueme prej rrethanave ekonomike, sociale, dhe civile. Ndryshe kishte me qenë një vepër negative me ndjekë një rrugë tjetër. E historia është dëshmia e së vërtetës. Në mbështetje të këtij konservatorizmi qi ruen e fuqizon traditat e lashta të Kombit e qi në rasë rreziku të mëson me falë deri edhe hasmin, BKI ka marrë guximin dhe me plot vetëdije ka vu këtë NEN në Statutin e vet:

NENI 17 - Bloku Kombtar Indipendent kundërshton, në mënyrë kategorike, çdo hakmarrje apo veprim ekzekutiv, pa gjyq të rregulltë, që mund të bahet në kohën tranzitore në Shqipni, me rastin e ndryshimit nga regjimi komunist në demokraci të lirë.

Sigurisht, ky qëndrim i Blokut është një hap i guximshëm, por i drejtë -- nëse dishronet mëtehtërt me i sherbye Atëdheut e popullit shqyptar me ndiesina humanitare, civile e kombtare.

Me rastin e 25 VJETORIT të themelimit, Bloku e pau t'arsyeshme e të nevojshme me dhanë spjegime globale, jo me një Kongres të rregullt, por me një kremtim të veçantë ku të tregoheshin qellimet dhe dishirat e tij, dhe të haptë rrugën për një bashkëpunim të përgjithshëm. E kje e para herë në historinë e partinave politike shqyptare të mërgatës të merrte pjesë një shumicë aq e madhe përfaqësuesish partishë politike, shqyptarë fetare e shoqnore, sidhe Federatës Panshqiptare "Vatra". Në këtë mërkim, që u zhvillue me 20-21-22 Nanduer 1971, në New York, u duke se shpirti patriotik e vëllaznuer këthej e u ba një trup i vetëm, se dishka e jashtëzakonshme kishte ndryshue në mërgatën t'onë. E, mëtehtërt, në përfundim të këtij kremtimi, u krijue një atmosferë pajtimi mendimesh e bashkëpunimi, i cili, e dha frytin e parë me një akord partishë, ku u vendos njizani me përballue me energji e kuptim politik-historik një kërkesë qi disa antarë lidhjes së Prizrenit kishin ba mërgatës shqyptare qi ta prandonte dhe t'u epte ndihmë e përkrahje për të kërkuar na të mërguemit qi Kosova të shpallet republikë në Jugosllavi. E njëmend, me datën 22 Nanduer 1971, përfaqësuesat e partive politike shqyptare

u mbledhën në Komitetin "Shqipëria e Lirë" ku, mbas bisedimeve vendosën dhe redaktuen pergjegjen nën principin se nacionalizmi shqiptar duhet t'i qindrojë besnik Lidhjes Historike të Prizrenit të vjetit 1878, e cila ka konsakruar parimin për një Shqipëri Etnike. Lidhja e Dytë e Prizrenit, mandej, në Kongresin e vet të mbajtur me 26 Nanduer 1971, jo vetëm i qortoi randë inisitorët e asaj kërkesë, por u vu në rresht me shumicën absolute të mërgatës, tue theksue se do të ruente me besnikë parimet tradicionale, të Lidhjes së Prizrenit të vjetit 1878, për një Shqipëri të lirë dhe Etnike.

Në vazhdim të veprimtarisë, me 4-5-6 Korrik 1975 mbahet në New York **KONGRESI I KATERT I BLOKUT**. Edhe në këtë Kongres muer pjesë një shumicë e madhe perfaqsinash partishë politike, ku edhe ata shfaqën lirisht mendimet e tyre. Në të gjitha bisedimet u tregue shpirti i solidarisë dhe ai i një bashkëpunimi ndërpartiak. Në këtë Kongres Bloku vendosi dhe shenoj si NEN të Statutit që përkujtimi i Dëshmorëve të Kombit të zhvillohej me 14 Qershuer të çdo vjeti, gja kjo që asht zbatue rregullisht.

Me 25-26 Gusht 1979, po në New York mbahet **KONGRESI I PESTË** (i quejtun i **JASHTËZAKONSHËM**). Ky Kongres ishte caktue vetëm për antarët, mhasi n'atë Kongres do t'u rrahshin vetëm problemet e mbrendëshme të partisë. Edhe ky Kongres përfundoi ma së miri tue meremetue shumë të meta, e tue vu një rend qetsimi shpirtnuer ndër antarët.

Për të parën herë një Kongres i Blokut në Belgjikë; **KONGRESI I GJASHTË** i Blokut u mbajtë në Bruxelles me 1-2-3 Tetuer 1983. Me këtë rast, antarët e Blokut me banim n'Europë u entuziazmuën aq fort saqi shpërthye me vrullë në favor të përballimit me bujari të shqueme të të gjitha shpenzimeve. Aty u muerën vendime të randësishme, sidomos rreth inkuadrimit të të rijve n'organet drejtuese të partisë, sidhe sigurimi me furnizue me mjete teknike moderne shtypin.

Vjeti 1986 u paraqit i zorshëm sepse Blokut i u desht të përballojë tri ngjarje me randësi: përkujtimin e vdekjes së Kryetarit, Dr. Ismail Verlatit, e t'Antarit të Këshillit Epruer, Rag. Lin Shkreli, që u mbajtë me 23 Mars; përkujtimin e Dëshmorëve të Kombit me 14 Qershuer; dhe zhvillimin e **KONGRESIT TË SHTATË** sëbashku me kremtimin e 40 **VJETORIT** të themelimit të Blokut Kombtar Independent, me 12-13 Nanduer 1986. Të trija këto ngjarje u përballuen prej antarëve me një shpirt të theksuem sakrifice, dhe përfunduen me përshtypjen ma të mirë të të gjithë të pranishmëve.

Bloku asht deklarue gjithmonë në përkrahje të Komitetit "Shqipëria e Lirë", dhe për këtë arsye i asht gjetë përherë pranë dhe ka kërkuë e kërkon vazhdimisht që ai të fuqizohet, me qellim që mërgata politike të ketë një qendër të përbashkët ku të trajtojë problemet, qofshin këto të Shqypnisë shtet, ashtu ato të Shqypnisë Etnike. Për këto arsye Bloku kërkon ngulmërisht që partinat politike të mërgatës ta shqyrtojnë me ndërjegje situatën e mjerë në të cilën ka Shqypnia, mbrenda e jashtë kufijve etnikë, të dalin prej izolimit, t'i apin dorën njani-tjetrit për të mirën e Atdhut e të Kombit. E kjo pse kanë ndrrue kohnat, kanë ndrrue konditat, kanë ndryshue mentalitetet e metodat e kohnave të maparëshme.

Bloku Kombtar Independent do të vazhdojë veprimtarinë e vet me hov edhe në t'ardhëshmen, i frymëzue prej idealit të një Shqipërie të lirë e demokratike, të një Shqipërie që të jetë votër --në trojet stërgjyshore-- për të gjithë shqiptarët që i bashkon gjaku, gjuha dhe ndiesia kombtare.

Bloku ka me vazhdue përpjekjet, si përpara e ma me zellë, për afrim me partinat tjera të mërgatës, në mënyrë që veprimtaria kombtare të jetë e koordinueme. Përgaditjet ndër hisedime paraprake për veprime të përhashkëta janë nevojë e domosdoshme, qofshin protesta e manifestime në favor të të drejtave kombtare a njerzore kur e lypin rasa të veçanta. Mungesa e një përgaditje kësi soji dohson efikasitetin e mund të jetë edhe kundërprodhuese.

NDUE GJOMARKAJ

T H I R R J E

NDIHMONI DHE PËRHAPNI BULETININ "LAJMTARI I TË MËRGUEMIT".

ARTIKUJT QË DISHRONI TË BOTONI OSE LAJMET SHOQNORE QË DISHRONI TË BOTOHEN NË KËTË BULETIN, DERGONI N'ADRESEN QË FIGURON NË TË FAQET E MBRENDËSHME TË MBULESËS.

REDAKSIA

Dr. ISMAIL VERLACI - Kryetar i Bllokut Kombtar Independent
U NDA NESH (1917-1985)

9

Lajmi i papritun dhe i kobshëm i vdekjes së Kryetarit të Bllokut Kombtar Independent, Dr. Ismail Verlaci, u përhap me një shpejtësi të rrufeshme, jo vetëm ndër antarët e B.K.I., por edhe në mbarë mërgatën shqiptare dhe ndër miq të huej që e patën njoftë dhe respektue personin e tij dhe idealet e Partisë që ai kryesoi gjatë pjesës ma të madhe të jetës së tij.

Me marrjen e këtij lajmi të zi, Nënkryetari i Këshillit Epruer të B.K.I., Kapidan Ndue Gjomarkaj (i cili në bazë të Statutit zente automatikisht vendin e Kryetarit) në bashkëpunim me Kryetarin e Këshillit Drejtues Ekzekutiv, Z. Zef Mirakaj, thirrën një mbledhje urgjente të Këshillit Epruer, Këshillit Drejtues Ekzekutiv, dhe Këshillit Krahinuer për SH.B.A. e Kanada. Mbledhja vendosi që të nisej për në Romë një përfaqësi prej pesë personash për të marrë pjesë në përcjelljet e fundit të Dr. Verlaci. Përfaqësia në fjalë u kryesue prej Kapidan Ndue Gjomarkaj-t, dhe përbahej edhe prej këtyne personave: Dr. Gjon Buçaj, ZZ. Zef Mirakaj, Xhevdet Blloshmi, dhe Dodë G. Prendi.

Në Romë, përfaqësia e ardhun prej New York-ut u bashkue me ate t'ardhun prej France e Belgjike, e perbame prej: ZZ. Prel Vladaaj, Enver Bakalli, Halil Muhadri, Pjeter Kukaj, Çun Kuraj, dhe Dodë B. Gjini.

Në ceremoninë e përmortëshme, krye në bazë të ritit mysliman, në të cilën muerën pjesë një numër shumë i madh bashk-atdhetarësh dhe miqësh të huej, n'emën të B.K.I. fjalën e rastit e mbajti Kapidan Ndue Gjomarkaj.

FJALA E KAP. NDUE GJOMARKAJ

I dashtuni Ismail:

Ndamja e jote prej nesh na ka pikllue thellësisht. Kjo ndamje e jote e papritun prej gjinit t'onë ka prodhue një trishtim të thellë në zemër të çdo personi që të ka dashtë e nderue. Prandej, pranija e jonë këtu pranë Teje don me dishmue edhe njëherë ndiesitë e miqsisë e të shoqnisë s'onë që na kanë lidhë ngusht me veprimtari të vazhdueshme gjatë këtij mërgimi të randë.

Zoti të kish pajisun me ndiesina bujare; atdhedashtuni, zemërgjansin, e gadishmëni me sakrifikue. Pra, prorre na ka ra me perballue edhe veshtirsina ma të mëdhaja se ka qenë takati i jonë. Ke qenë i urtë, i sjellshëm, i pritun e i dashtun me gjithkëndin. Ke qenë i pajisun me një edukatë të rrallë që të dallonte ndër gjithë të tjerët. E këto cillsina e këto vetina na kanë bindë të vlersojmë. Prandaj të kemi nderue simbas traditës s'onë, e në këte rast dishroj me theksue se edhe anmiku të ka çmue.

Ti ke qenë atdhetar i flakët e patriot i ndezun, prandaj atdhetarët e patriotët nuk vdesin, pse kujtimi i tyre përjetsohet ndër mot-mote.

Si miq e bashkëpuntarë dishrojmë me të sigurie se kujtimi i yt ka me mbetë i pashlyeshëm për ne të Bllokut Kombtar Independent. Të sigurojmë, gjithashtu, se rrugën që kemi fillue s'bashku do ta vazhdojmë pa ndërpreme.

Pushofsh në Paqë

Ndue Gjomarkaj

Romë, 25 Mars, 1985

Mbas fjalës së Kapidan Ndue Gjomarkaj-t, Dr. Gjon Buçaj lexoi dy letra që kishin arritë në këtë rast; njena prej Sekretarit të Përgjithshëm t'OKLL-së, Dr. Fuad Myftija, ndërsa tjetra prej antarit të Këshillit Drejtues të BKI, Inxh. Viktor Daragjati. Këtu ma poshtë po biem përmbajtjen e tyre.

LETRA E DR. FUAD MYFTIJA

Bllokut Kombtar Indipendent
Kapidan Ndue Gjomarkaj
Nen/Kryetar

22 Mars, 1985

N'emën të Organizatës Kombtare Lëvizja e Legalitetit dhe t'emin personal, paraqes ngushllimet ma të thella për humbjen e parakohëshme dhe shumë të çmueshme të të Ndiemit Dr. Ismail Verlaci-t, Kryetar i Bllokut Kombtar Indipendent.

Me vdekjen e Dr. Ismail Verlacit, ju të Bllokut Kombtar Indipendent humbni Kryetarin t'uej, por jam i bindun se mërgata shqiptare humbë një nacionalist të çmueshëm.

Dr. Fuad Myftija
Secretar i Përgjithshëm
i O.K.L.L-së.

MESAZHI I INXH. VIKTOR DARAGJATI

Passando dalla vita di ogni giorno alle pagine della storia. Verlaci aggiunge il suo nome a quelli dei gloriosi patrioti che sacrificarono la vita intera alla causa della libertà.

Verlaci fu in vita l'esempio limpido dell' uomo nobile, semplice, e leale.

Al dila di differenze politiche e sociali, differenze religiose e regionali, Verlaci seppe vedere ed apprezzare i valori fondamentali e umani dell' individuo.

La sua vita fu un 'esempio di tenace e persistente dedizione alla causa dell' 'unita nazionale basata sull'onore, rispetto, uguaglianza e libertà.

All' eroismo e sacrificio dei combattenti per la libertà ed al patrimonio dei valori culturali, Verlaci aggiunge il concetto di fratellanza oltre ogni limite e confine.

Rattristati dalla enorme perdita, ma orgogliosi per il trionfo spirituale, porgiamo il nostro estremo saluto alla memoria dell' Uomo

e la nostra solidarita alla Famiglia.

Ing. Viktor M. Daragjati

N'emën të Shoqatës Kulturore e Shoqnore
Shqiptaro-Amerikane, dhe n'emën të të
rijve të Bllokut Kombtar Independent.

Mbas fjalës së Kapidan Ndue Gjomarkaj dhe leximit të dy mesazheve të masipër-
me, në praninë e një grumbulli shumë të madh miqësh të huej e shqiptarësh, Krye-
Imami i Romës filloi ceremoninë e përcjelles së Dr. Verlaci për në jetën e Am-
shueme.

Përmbi dhe përrreth arkivilit të të ndjemit ishin vendosë një mori kunorash
me lule të freskëta. Ndër to dalloheshin ajo e Zojës Verlaci, ajo e Këshillit
Epruer të Bllokut Kombtar Independent, ajo e Këshillit Drejtues Ekzekutiv, ajo e
Këshillit Krahinuer për SH.B.A. e Kanada, ajo e Këshillit Krahinuer për Europë,
ajo e Komitetit "Shqipnia e Lirë", ajo e Organizatës Kombtare Levizja e Legalite-
tit, ajo e Bashkimit Demokrat Shqiptar, e dy mbesave të të ndiemit Verlaci, e Kap.
Ndue Gjomarkaj-t, e Rag. Lin Shkrelit, e Dr. Ton Kokës me familje, e Dr. Gjon Bu-
çaj-t me familje, e Z. Zef Mirakaj-t me familje, e Ambasadorit dhe Zojës Falaschi,
e Dr. dhe Zojës Mentor Çoku, e Zojës Silvia Curani-Zorzoli, e ZZ. Prel Vladaaj,
Xhevdet Blloshmi, Enver Bakalli, Pjetër Kukaj, Dodë G. Prendi, Çun J. Kuraj, Dodë
Bardhok Gjini, Halil Muhadri, Dedë Pjetër Volaj, e shumë e shumë të tjera.

Do t'ishte e pamundun me rreshtue emnat e të gjithë atyne që morën pjesë në
përcjelljen e Dr. Verlaci, por, po e shohim të vendit me përmendë disa prej tyne.

Amb. Lorenzo Falaschi me Zojën
" Vittorio Rotandaro
Z-ja Donna Maia-Jacomoni

Amb. Toma Larusso me Zojën
Dr. Roberto La Francesca me Zojën
Z. Robert McKeever

Pat. Daniel Gjeçaj
Z. Albert Curani
Dr. Gasper Serreqi me Zojën
Dr. Mentor Çoku me Zojën
Z-ja Elizabeta Koliqi (bija e Prof. Koliqit)
Dr. Ragip Frashëri
Z. Lodovik Çamuku me Zojën
Z. Kolë Mani,

Z-ja Silvia Curani-Zorzoli
Z-ja Stefania Curani-Neonato
Z. Ton Koka me Zojën
Vëllaznit Kapllan e Asllan Libohova
Z. Albert Akshija
Z-ja Evalda Akshija
Z. Gjon Shala

e shumë e shumë të tjera.

Merita kryesore për organizimin e përcjelljes së Dr. Verlaci i shkon Rag Lin
Shkrelit, i cili, vetëm një vjetër ma vonë edhe ai do të ndahet nehs.

Mbas përcjelles së Dr. Verlaci, të dy të mbesat e tij, motrat Dine (të hijat
e të ndjemit Xhemil Dine) shtruen në shtëpinë e tyre një dreqë shumë të pasune
për shpirtë të të ndjemit Ismail.

Përposë qindra telegrameve, kryesisht prej miqve të huej të Familjes Verlaci, Zojës Odinea Verlaci dhe Bllokut Kombtar Independent i erdhën një mori letrash e telegramesh prej botës shqiptare. Këtu ma poshtë po napim një listë të tyre, e në vazhdim, disa prej tyre edhe po i botojmë.

TELEGRAME

N.M. e Sajtë -Mbretnesha Geraldina
O.K. "Levizja e Legalitetit"
Levizja Indipendente
Z. Marco Koliqi
Z. Enver Bakalli
Z. Ramiz Istrefi
Z-ja Elsie May e Z. Kin Shestani
Z. Sabri Spaho

Don Prenk Ndrevashaj
Bashkimi Demokrat Shqiptar
K.K. i BKI - Belgjikë
Kapidan Ndue Gjomarkaj
Z. Ismail Boçari
ZZ. Lem e Lec Koliqi
Familja Kolgjini - Belgjikë
Z. Viktor Kukaj

dhe Sebahudin, Shyqri, e Reshat Biçaku

LETRA

Komiteti "Shqipëria e Lirë"
Z. Bashkim Merlika
Dr. Hamdi Oruçi
Dr. Eduard Liço
Z. Kolë Kulaj
Z. Arif Zekullari
Z. e Z-ja Bik e Angjela Shestani
Prof. Theodor Papalilo

Z-ja Maja Jacomoni
Z. Hil Topalli
Z. Fatbardh Guri
Z. Pietro Pistulli
Z. Fatmir Tahiraj
Z. Emri Çiku
Z-ja Didi Fortuzy
Z-ja Joland Pistulli

Këtu ma poshtë po botojmë disa prej telegrameve e letrave.

TELEGRAMI I MBRETNESHES GERALDINA

Mes plus profondes condoleances stop Pour votre perte irremplacable et la notre stop D'un grand gentilhomme Albanais tres affectueusement stop

Geraldina

TELEGRAMI I DON PRENK NDEVASHAJ-T

A lei Signora, a tutti i cari del nostro caro Ismail, a tutti quelli schierati ai fianchi di Lui in vita per la difesa della Patria e Liberta - che sono nel mondo libre o nella Patria che languisce. Condoglianze.

Don Prenk Ndrevashaj

Komiteti Shqipëria e Lirë

Free Albania Committee

150 FIFTH AVENUE (Room ~~1134~~ 832

NEW YORK, N. Y. 10011

TELEPHONE: 691-9797

me 29.3.1985

Kryesise se
Bllokut Kombtar Ind.
New York City

Me nderueshem Zotnij,

Me keqardhje te thelle nga fundi i keti mueji e kemi marre lajmin e kobeshem te vdekjes se papritme dhe te pakoheshme te Dr. Ismail Verlaci, Senjorit te familjes ne za te Elbasanit tone te paharrueshem dhe Kryetarit savjetore te Blokut Kombtar Independent.

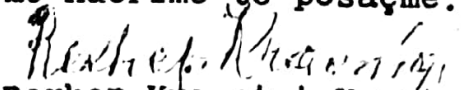
I ndjemi Verlaci nuk ka qene vetem nji udheheqes politik me merita te medhaja per çashtjen shqiptare dhe te Blokut Kombtar Ind. ne boten e lire, permateper me sjelljet e urta si bir i njej familje te shqueme te Shqipnise se mesme dhe me edukaten shkollore nder ma te zgjedhuna te kultures klasike te Romes se amshueshme, ku ai e ka kalue pjesen kryesore te jetes se vet, Dr. Verlaci, ka dijte ma se miri me nderue emnin dhe gjinden shqiptare ne ket qender te Prendimit.

Bashkesija shqiptare ne keto vjete te fundit te keti mergimi fatkeq, ka pesue humbje te pazavendesueshme te disa udheheqesave te mendjes dhe te tradites, humbje qe kane vorfnue jo vetem radhet tona te mergimit, por edhe kombesine arbnore, ne pergjithesi.

Ne ket kuptim bashke me Komitetin Sh.L. paraqesim ngushllimet ma te ndjeshmje Familjes Verlaci ketu ne mergim dhe Atdhe, ashtu dhe miqeve dhe dashamireve, dhe ne radhe te pare Bloku Kombtar Independent, per ket humbje te rande dhe te pazavendesueshme qe kane pesue.

Me besim te plote qe, heret ase vone, - emni dhe veprimtarija atdhetare e Dr. Ismail Verlaci do te perkujtohen me nderime dhe mirenjohje nga populli shqiptar i lire, mbetem

me nderime te posaçme:

Rexhep Krasniqi, Kryetar i
Komitetit Sh.L.

TELEGRAMI I O.K.L.L.-SE

On behalf of National Organization "Movement of Legality" and myself, please accept my deepest condolences for the death of your husband, Dr. Verlaci.

Sec. Gen. of O.K.L.L.
Dr. Fuad Myftija

TELEGRAMI I BASHKIMIT DEMOKRAT

Partecipiamo con apprensione al vostro dolore per l'immatura comporse del caro Ismail et addolorati presentiamo a lei ai Verlaci tuti le nostre sincero condoglianze.

Firenze, 23 Marzo, 1985

Isa E. Ndreu
Lec Shllaku

TELEGRAMI I Z. MARCO KOLIQT

Apprendo triste notizia scomparso Ismail et sinceramente addolorato esprimo at nome mia famiglia tuta sentite profonde condoglianze partecipando grove tutto che prive superstate mondo albanese significativa figura et noi di antica solda amicizia.

Marco Koliqi

TELEGRAMI I LEVIZJES INDIPENDENTE

Levizja Indipendente dhe unë personalisht u ngushllojme per vdekjen e Ismail Verlacit. Idhnimi i juej asht edhe i yni. Qofshi vete.

Muharrem Bajraktari

TELEGRAMI I K.K. TE BKI -BELGJIKE

Muerem lajmin e kobshem te vdekjes se bashkshortit t'uej dhe Kryetarit t'one fort te dashtun, Dr. Ismail Verlaci. Kjo humbje e rande vorfnon jo vetem Blokun Kombtar Indipendent, por mbare mergaten nacionaliste. Ne kete rast dhimbje e pikllimi, të gjithë

bllokistat ne Belgjike marrin pjese dhe ju dergojne ngushllimet ma te ndieshme.

Antaret e BKI ne Belgjike

LETRA E PROF. THEODOR PAPALILO

Bllokut Kombëtar Indipendent
285 Aycrigg Avenue
Passaic, New Jersey 07055

New York, 24 Mars, 1985

Muarëm vesh me hidhërim vdekjen e Ismail Verlacit, Kryetarit t'uaj të dashur, priës i shquar në botën politike të vëndit tonë.

Ngushëllime të përzhëmërta Zonjës së të ndierit Ismail e familjarëve të tij, dhe gjithë bllokistavet.

Nderime

Theodor Papalilo

VDEKJA E DR. VERLACIT LAJMOHET DHE NGUSHLLOHET NEPERMJET TË GAZETAVE TË ROMËS

Con profondo dolore ODINEA VERLACT BENCO annuncia la scomparsa del suo

ISMAIL

I funerali si svolgeranno mercoledì alle ore 11 nel cimitero acattolico di Calo Cestio.

E' con profondo dolore e rimpianto che BLOKU KOMBTAR INDIPENDENT annuncia la scomparsa del Presidente

DOTT.

ISMAIL VERLACI

uomo leale e generoso, grande patriota, amato e rispettato da tutti.

PIERO, LUISA, ANTONIO ZORZOLI rimpiangono la scomparsa dell'amico

ISMAIL VERLACI

RITA RIZZETTO BENCO ed i figli MARIO, CRISTINA, MALU' partecipano al dolore della sorella e zia Odinea per la perdita del marito

ISMAIL VERLACI

Zia ANNIE e DRINETTE piangono con Odinea la scomparsa del loro caro

ISMAIL

ALBERTO ZURANI, SILVIA ZORZOLI, STEFI ZURANI con le loro famiglie piangono la scomparsa del fraterno amico

ISMAIL VERLACI

e si uniscono al grande dolore di Odinea.

TON e CESARINA KOKA profondamente addolorati per la dipartita del loro amico

ISMAIL VERLACI

sono affettuosamente vicini a Odinea.

LINSHKRELI profondamente colpito per la perdita del carissimo amico

ISMAIL VERLACI

partecipa con affetto al grande dolore di Odinea.

GASPRE e LAURA SE-REGGI profondamente commossi prendono parte al grande dolore di Odinea per la perdita del suo amato consorte

DOTT.

ISMAIL VERLACI

ISMAIL VERLACI

NJI ZHDUKJE E PAZAVENDSUESHME

nga PETRO VUÇANI

Me këtë skjarim nuk mendoj -- as nuk jam në gjendje me paraqitun jetën dhe vepërimitarinë e Ismailit: jo, sepse sigurisht të tjerët do të përballojnë dishka të tillë. Do të mundohem, me përballim, me përkujtue mikun, këshilltarin, drejtuesin në mënyrë që të vijojë me ndjekun udhëzimet e tij, pamvarësisht nga dhimbjet, vujtjet, vështirësitë e rreziqet që tejkalojnë, por që nuk harrohen.

Me emën e kisha ndigjue Ismail Verlacin e, ndoshta, dishka kisha dijeni për te e familjen e tij. Rasti i bashkëpunimit m'u paraqit me 1956. Ky vijoi -- me ndonji nderpremje të shkurtë -- deri në vdekje të tij.

Gjatë jetës sime fati më ka dhanë rastin me nxanë shumë sende e drejtime jetësore që jam mundue me i zbatue. Në Palermo, për të përballue jetesën, Mësuesi i gadi krejt mërgatës, Prof. Karl Gurakuqi, m'udhëzoi në përkthimet e daktiloshkrimet e tezave të doktoratës. Përpiknia e tij bani që shumë studenteshave t'u shtohesh, disi, nota mbasi gjuha shqipe ishte paraqitun pa gabime. Në Romë, miku Zef V. Nekaj, më mësoi si me qenë i përpikët në shtyp të fletoreve e librave shqipe pastaj, im-kunat, Prof. Ernest Koliqi, pati durimin e mirësinë me m'u gjetë pranë në botimet e veprave të tij e të disa bashkëpunorëve të tjerë, sidomos gadi njëzet vjet të revistës zamadhe SHEJZAT (Le Pleiadi). E nuk mundem kurrësi me harrue AT Daniel Gjeçajn, françeskanin e mirënjohun, që më nderoi me bashkëpunimin në qortimin e kryeveprës së letërsisë shqipe, LAHUTA E MALCIS e At Fishtës. Nji detyrim më duhet me ia kushtue edhe mikut vëlla, Xhevat Kallajxhiut sepse, tash gadi dhjetë vjet, jo vetëm më boton, por edhe më tregon udhën e mbarë të shkrimit e drejtimin që asht i domosdoshëm për t'u ndjekun për të mbajtur përhera, naltë e ma naltë, goftë Federatën Panshqiptare t'Amerikës VATRA, gjithashtu edhe organin e saj, DIELLI.

Ndodhë pra, nga njëherë, që jeta e nji njeriu ndryshon papritmas, rranjësisht keqas edhe me influencue udhën e ngjarjeve, jetën e të tjerëve, të tashmen e t'ardhëshmen. E kështu më ndodhi mue me Ismail Verlacin.

Mbas Luftës së Dytë Botnore, bota, papritun pësoi ndryshime të jashtzakonshme. Përpunimet, sidomos në mjetet ushtarake, janë të tmerrshme. Prandej, tue e këthye mendjen ndër ngjarjet e këtyne dyzet vjetve, askushi, pa dyshim, nuk kishte mendue kurr se do të ndodhëshin krejt katastrofat që dijmë, në nji kohë që mendohesh se, gjoja, do të mbretnonte paqëja. Ngjarjet botnore po, e kanë ruejtun, ndoshta, paqën, veçse, ndër shumë shtete, ende vijojnë luftimet për intëresa të ndryshme, mungon krejtësisht liria e populli ndodhet i robnuem nën diktaturën t'ashtuquejtun nën popullore.

Në këtë vorbull të stuhishëm u gjet edhe emigracioni ynë i mbasluftës. Pa mujtë me ndikue në ndryshimin e rrjedhjes së furishme të ngjarjeve, ai erdh tue u-rnudhë në vetvete për mbijetim e identifikim në botën e lirë. Ismail Verlaci me shokë trashigoi nji barrë shumë të randë nga çdo pikëpamje; megjithatë, sakrificat e popullit t'udhëhequn nga martirët nacionalista, urtija e udhëheqësve të Blokut Kombtar Independent dhe besnikija e ndihma e antarëve e miqve të tij, banë që Bloku të vijonte misjonin e vet deri sot e shpresoj ta vijojë deri në çlirim edhe mbas zhdukjes së Kryetarit të pazavendësueshëm në disa pikpamje.

Ismail Verlaci ishte njeri i edukuem, i thjeshtë e i singertë; i gatshëm me i ardhë në ndihmë çdo bashkëatdhetari, pa dallim partie, krahine e feje. Nuk e pyeste tjetrin për këto çashtje, por vetëm për çka mund t'i vlente. Qëllimi i tij kryesuer ka qenë e mira shoqnore, e mira e përbashkët, me qenë të drejtë e të matun në gjykime në mënyrë që liria e vërtetë mos të përdoret me abuzime, veçanërisht ndër gjykime historike: "sepse -- thonte ai -- historia kërkon fakte -- e vetëm në fakte bazohet -- e nuk don shprehje bombastike se unë, na, partia ime bani e veproi ashtu e kështu e të tjerët nuk kanë asgjë. Vetëm me fakte mund të nxiten pasardhësit me realizue, nëpërmjet historisë së drejtë e së vërtetë, nderimin e përkujtimin e amshueshëm".

Ismaili i shtrohej një analize shpirtnore të papërshtatshme nëpërmjet mendimeve të përshtatshme. Kishte cilësina për t'i mgajun gjithë antarët të bashkuem e të paqtuem në një ekuilibër të vazhdueshëm. Ai kishte një eksperiencë të pasun politike, një bujari të veçantë e nuk i mungonte as guximi kur e kërkonte nevoja. Këto vetina i tregoi gjatë mbarë jetës e veprimtarisë së tij, goftë në Blok, goftë edhe me të tjerët. Mund të thuhet se kurr nuk ka qenë Kryetar i BLOKUT KOMBTAR INDEPENDENT, porse Këshilltari e Udhëheqësi i tij, personi që, ndër Kongreset e Partisë, i nxiste antarët me u shprehun e me kritikue lirisht, "ndryshe -- ngulte kambë ai -- kurr nuk do të dijmë se çka asht demokracia e vërtetë, liria e plotë e fjalës dhe pamvarësia". Për këtë u mundue me i dhanë Blokut një frymë të re. Nuk donte që të gjithë t'aprovijshin menjihërë çka ai paraqiste. E sa herë që mbledheshim Ai, Lin Shkreli e unë, gjithmonë na thonte: "Duhet me e përballue realitetin, duhet me qenë përhera të gatshëm e të përgatitun në çdo rrethanë që mund të vijë në çastin ma pak të mendueshëm. Shqipnia mjaft ka vëjtë gjatë historisë së saj, duhet që të bashkojmë përsëri SHQIPNINË ETNIKE sepse pa Kosovë e Çamëri nuk ka as Shqipni".

Fati i ynë shkaktoi që të shpërndahemi an'e mb'anë botës. Të gjithë u detyruem me u orvatun për sigurimin e jetesës, vetëm se qëllimi nuk ka ndryshue: Shqipnia e lirë! Nuk mujtëm me ba një bashkim partish, e edhe ndërmjet nesh, në të njëjtën parti, kemi patun e do të kemi divergjencë, si të gjithë partitë tjera.

E kam dashtun e nderue Verlacin e jam kah e ndiej mungesën e tij jashtazakonisht, kaq sa nuk më bahet me e besue. Nuk mujta me i dhanë përshëndetjen e fundit sepse gjendja shëndetsore më detyroi me paraqitun edhe dorëheqjen nga disa detyra. Gjendja shëndetsore, vetëm kjo kje arsyeja. Fatkeqsisht, sot, në ket rast të piklueshëm po jam i shtërnguem me e ba këtë skjarim: Kam qenë, jam e do të jemë një ndjekës i politikës e i udhëzimeve të Ernest Koliqit, Ismail Verlacit e krejt atyne që më nderuen, pranuen e m'udhëzuen. Dorëheqjen mund edhe ta tërhjekim sepse ideal, miqsi e vllaznimi nuk harrohen kurr.

Po kush do të mund të ma shërojë zemrën e dobësue e kush mund të ma kthejë pamjen e syve kur për të lexue a shkruet diçka më duhet me i u afrue aq shumë letrave sa me i prekë ato me hundë? Ka qenë pra një moment dishprimi të gjithanshëm akti im i dorëheqjes shkaktue kryesisht nga gjendja shëndetsore e dobësimi i aftësisë për ta krye detyrën simbas premtimit. Unë nuk kam dhanë dorëheqjen nga antarësia e Blokut, e nëse Kryesia e tashme e shef t'udhës që të mos ma pranojë dorëheqjen nga Këshilli Epruer e organet e tjera, e nga vetë antarët, unë, qe, po e tërhjek botënisht. Po sa e çka do t'i vyej, ate nuk e di as unë vetë, pa marrë parasysh vullnetin e mirë e dishirin për të dhanë dorë sadopak në ndonji send që kërkohet prej meje.

Dita-ditës jemi kah humbasim Personalitetet ma të zgjedhun, Drejtuesit ma të dashtun e për t'i nderue kemi një rrugë të vetme: me krye misjonin që i kemi ngarkue vehtes e ata na kanë lanë trashigim.

Pak ditë përpara se drapni i pamëshirshëm i vdekjes ta rrëmbente Ismailin, kisha kalue një mbasdite të paharrueshme me te e ishte i buzëqeshun -- si përhera -- e, dukesh shumë ma i mirë. U përshëndetëm, si gjithmonë, e si po baj edhe unë tashti.

"Të kesh kujdes shëndetin, Vecchio Petro. Jam kah e provoj se ky, me të vërtetë, genka thesari ma i çmueshëm. Perendia na ndihmoftë ndër idealet e qëllimet tona shejte.

-- Ciao Capo: kështu të ka përshëndetun e kështu do të të kujtojë gjithmonë nxanësi (pse jo?) Petro me nderimin, miqsinë, vllazninë e dashurinë e përherëshme!

Përshëndetje pa lot ndër sy se këtë më ke urdhnuë, por me zemër e buzëqeshje: janë porositë tua, Capo i pazavendësueshëm e ky do të mbetesh gjithmonë per il tuo Vecchio Petro!

Petro Vuçani

SHËNIM: Vecchio Petro e Ciao Capo janë shprehje përkëdhelëse që përdoren nitalishte ndërmjet miqve ma të dashtun si ka patun nderin me qenë shkruesi i këtyne radhëve me Ismail Verlacin.

Bloku Kombtar Independent

*përkujton ish Kryetarin
e vet*

Dr. Ismail Verlaci

1917 — 1985

në Përvjetorin e parë të vdekjes

DHE ANTARIN E KËSHILLIT EPRUER

Rag. Lin Shkreli

(1920 - 1985)

March 23, 1986

New York

Me datën 23 Mars, 1986, Blloku Kombtar Independent përkujtoi një-vjetorin e vdekjes së ish-Kryetarit të vet - Dr. Ismail Verlaci; e përkujtoi me dinjitetin që meritonte i ndjemi Verlaci, e gjithashtu edhe si i kishte hije Bllokut. Në të njëjtën kohë u përkujtue edhe ish-Antari i Këshillit Epruer - Rag. Lin Shkreli.

Ky përkujtim kje nda në dy faza; në një mbasdite përkujtimore dhe në një darkë shtruve për shpirtinat e Dr. Verlacid e të Rag. Shkrelit.

N'orën e caktueme, në praminë e klerikëve, miqësh të grishun dhe bllokistash të mbledhun në sallën e zbukurume për këtë rast të Hotelit LaGuardia Sheraton, Inn., ceremoninë e hapi Kryetari i Komisionit Pregaditës, i riu Ahmet Nezaj, me këto fjalë:

KR. I KOM. PREG. Z. AHMET NEZAJ

Mandej fjalën e mori Kryetari i kësaj dite perkujtimore, Dr. Gjon L. Buçaj, i cili, mbasi përshëndeti të pranishmit në përgjithësi, dhe personalitetet fetare e politike të mërgatës s'onë politike, në veçanti, si: Mons. Zef Oroshi, Imam Isa Hoxha, Dr. Rexhep Krasniqi, Dr. Fuad Myftija, Z. Jonuz Ndreu, Z. Qazim Emra, Dr. Selahedin Velaj, Z. Rifat Ndreu, etj. ftoj të pranishmit të ngrihen në kambë për të respektue ekzekutimin e hymneve kombëtare t'Amerikës dhe Shqipnisë.

Në përfundim të hymneve kombëtare, Dr. Buçaj fton Imam Isa Hoxhën për të krye lutjen fetare.

IMAM ISA HOXHA

Të përndershëm klerikë,
Të nderuem miq, Zoja e Zotnij.

N'emën të Komisionit Pregaditës ju përshëndes dhe ju falenderoj që keni ardhë këtu sot, në Përkujtimin e Kryetarit të paharrueshëm të Blokut Kombtar Indipendent, Dr. Ismail Verlacit.

Për të kryesue zhvillimin e programit të këtij Përkujtimi, ftoj Antarin e Këshillit Epruer, Dr. Gjon Buçaj.

KR. I DITES DR. GJON BUÇAJ

I perndershmi Imam Isa Hoxha, i Komunitetit Musliman Shqiptar të të New York-ut me rrethe, bani lutjen fetare të rastit. Ai gjithashtu edhe perkujtoi figurën e Ismail Verlacit me fjalë të thekshme, tue cilësue virtytet e tij dhe rolin që ai luejti në dobi të çash-tjes kombtare.

(Teksti i shkruem na mungon)

Mbas lutjes fetare, Dr. Buçaj paraqiti folësin kryesor të ditës, Kryetarin e Blokut Kombtar Indipendent,

KAPIDAN NDUE GJOMARKAJ

Zoja e Zotnij të ndershëm.

Asht një nderë për mue, edhe pse nuk e kishem dishrue kurr, të dal këtu para jush e të përkujtoj mikun, dashamirin e bashkëpunutorin e sa vjeteve, Dr. Ismail Verlacin, Kryetarin e Blokut Kombtar Indipendent, i cili, para një vjeti, e pikërisht me 23 Mars, 1985, u nda nesh përgjithmonë. E do të përpiqem ta paraqes ashtu si e meriton, tue vu në dukje, shkurtimisht, personalitetin e Tij. E këtë e baj me ju dishmue, edhe se sa fort ishim të lidhun me njani tjetrin, e sa kemi punue për të përballue kushtet shoqërore e politike plot sakrificë e ndërmarrje të rrezikshme.

KAP. NDUE GJOMARKAJ, KRYETAR I BKI

Një miqsi aq e thellë e një bashkëpunim aq i ngushtë, për gadi 40 vjet rresht, besoj se asht një gja e rrallë. E megjithëse ndonjë herë asht mendue se uniteti ynë ishte plasaritur, aq herë delshin në shesh bashkimi dhe besimi reciprok që na lidhëshin e na fuqizojshin.

Ismail Verlaci, birë i Shefqet Verlacit t'Elbasanit, ka lindur në Korfuz me 15 Qershuer, 1917. Në Korfuz mbaroi mësimet fillore dhe ato të mesmet. Me marrjen e MATURËS kaloi n'Itali dhe u vendos në Romë. Aty u rregjistruar n'universitet, në fakultetin e drejtësisë të cilin e kreu me së miri. Lufta e kishte nda prej familjes, e vetëm kah mbarimi i vjetit 1945 bashkohet me atin e vet, që edhe ai, si një shumicë e madhe shqiptarësh, kishte marrë rrugët e mërgimit. Edhe unë, bashkë me babën t'em, mbas shumë peripecishë mbrrijtëm n'Itali dhe u vendosëm në Romë. Nëpërmjet prindve t'onë, të cilët u njifshin prej shumë kohësh ma parë, takohem me Ismail Verlacin. Prej takimeve të para ndër ne lindi një miqsi e thellë që vetëm deka e Tij na e ndau. Na ndau fizikisht, pse shpirtnisht Ai do të mbetet i pavdekshëm në kujtimin t'em.

Zoja e Zotnik të ndershëm.

Ismail Verlaci çashtjes kombtare i kushtoi të gjitha energjitë dhe afshin e një zemre që rrahte përherë në plotni ndiesishë bujare. I pajisun me një kulturë të shëndoshtë oksidentale, Ai thithi ato mendime, ato parime dhe ato idena që vlejshin për të realizue idealin kombtar. I ushqyem me at kulturë të shëndoshtë prendimore që mëson me njoftë jetën vetjake dhe ate kombtare, Ai përjetoi trashigimin e etniçitetit t'onë ma të çmueshëm dhe nuk u përpoq ta mbronte me qindrimë të ngurta, por, dinamikisht ta përtrite me fuqi krijuese, me idena të reja të kohës.

Kur në vendin t'onë, një mendësi mesjetare, prodhim i një ideologjie së rrej-

shme me sistem robniye popujsh merthej popullin shqiptar në mendime të gabueme e rrendime shoqnore, Ismail Verlaci u ba Flamurtar bashkimi e vëllaznimi.

Ai thej perde errsije, kundërshtoi çdo trajtë tiraniye, lëshoi kushtime për Liri dhe nuk kje prej atyne qi nxisin në tjerët tue ndejun larg rrezikut por e përballoi me guxim e vetëmohim.

Krajt jetën i a kushtoi veprimtarisë kundra regjimit shtypës të Shqipnisë dhe nuk andrroi kurr pozita. Fisnikija e këtij atdhetari të rrallë, ndjenja vetëmohuese qi i a pajiste shpirtin, nuk lanë kurr asnjë shënjë ankimi t'u shfaqte në fytyrën e Tij. Ai ruente në zemër një hov ndiesishë atdhetare qi ishin për Te shperblimi i mjaftueshëm.

Veprimtaria patriotike ishte për Te e natyrëshme. Përpyekjet për shlyrim të Shqipnisë lulzojshin në Te plot freski dhe përhapshin ndjenja të flakta dashamirësiye e atdhe-dashtuniye tue thithë këdo qi kishte fatin ta afronte.

Katërdhetë vjet ma parë, edhe pse në moshë mjaft të re e tue jetue pa preokupime, i lirë në botën e lirë, ai vendosi me përqaftue kauzën e përbashkët me dishirë të ngulun të fuqizonte përpyekjet kundra regjimit dhunues të traditave shekullore të vendit t'onë. E, megjithëse i brengosun randë në shpirtë prej tragjedisë qi kapërdini kobshëm popullin dhe Kombin, Ai kërkonte të qindronte i qetë. Me at qindrim të drejtë qi i a zbkuronte edhe ma tepër karakterin, Ai vazhdoi me vendosmëni në rrugën qi kishte zgjedhë vullnetarisht tue punue me gjallni e entuziazëm në veprimtarinë e Blokut, në zhvillimin politik të partisë dhe tue u diftue përherë i gatshëm me shkjarue ato mendime dhe ato idena qi nga njëherë vejshin edhe blokistat në gjendje dyshimi.

I regjun me përvojën e këtij mërgimi t'idhtë, i brumosun me virtyte të nalta morale, i përgatitun dhe i formuem mirë politikisht, Ai ishte i kualifikuem dhe i dejë me qenë në krye të Blokut Kombtar Indipendent, parti vëjtjesh dhe sakrificash. Por, Ai pat edhe një shqetsim shpirtnuer të thellë; mërgata politike shqiptare qi s'e kishte gjetë ende rrugën e bashkimit e brente mbrenda për mbrenda. Për këte mungesë kaq të madhe Ai diftonte sinqerisht damin e madh qi i shkaktohej luftës anti-bmuniste, e cila, pa një arsye logjike e vente mërgatën politike në një shkallë inferioriteti ndaj regjimit marksist të Shqipnisë.

Mbas sa vjetësh sundimi komunist-stalinist, thonte Ai, Shqipnia ka ndryshue radikalisht e populli i përtrimë me gjeneracione të reja, një pjesë e të cilëve asht përgatitë ndër universitete t'Europës, qofshin këto të lindjes ase të përendimit, ditën qi Shqipnia ka me u lirue prej zgjedhës komuniste, ka me qenë e zoja të qeveriset vetë pa ndihmën t'onë.

Shkaqet e mosbashkimit të mërgatës politike nuk formojnë një arsye objektive qi të spjegojë ase të përlligjin veprimin e deritashëm. Për t'i a mbrrijtë qellimit duhet një kuptim ma realistik qi të na bindi me kapërcye vështirësitë e dasisë.

Pa një lidhje të ngushtë, pa një njësi politike, pa u tubue në një qenër të vetme drejtuese ku të shfaqen haptas mendimet, dëshirat, forcat dhe vullneti për të përballue energjikisht regjimin e sotshëm dhe propagandën e vazhdueshme qi ai regjim përhapë pa droje në botën e lirë kundra nacionalizmit shqiptar, mërgata politike shqiptare ka me vazhdue në rrokullisjen e kohës. Nënë tjetër, vorfnimi qi i asht shkaktue mërgatës në këto 40 vjet me vdekjen e personaliteteve ma të kualifikueme politike, kulturore e tradicionale, qofshin këta blokista ase jo blokista, e ka shkri gjymtyrësh mërgatën tue e tha deri në palcë. Poashtu, kalimi në jetën e pasosun të shumë luftarëve të shquem nacionalista të cilët mbajshin gjallë shkëndinë e qindresës, i a kanë dobësue guximin. E tue

thyeshme ku edhe na ndryhemi mbrendë për të gjetë strehë e për të shpëtue prej të ligështisë dhe të humbjes.

Sunduesit marksistë të Shqipnisë, të lidhun ngushtë me stalinizmin, i cili, tue i përkëdhelë mjeshtirisht i mbushi me dishirë pushteti e me idenë e politikës së forcës bazue në dhunën. Ai i frymëzoi me idena për krijim veprash ma të mëdhaja se ishte takati i tyne. I përpunoi, i stërviti dhe i zhvilloi ma së miri për t'i ba ma të përsosun e ma të hollë në dinakëri. Dhe aq u a rranjosi në mend e në zemër dituninë e vet saqi sunduesat shqiptarë u bindën se vetëm Stalini ishte përfaqësuesi ideal dhe besnik i vërtetë i vazhdueshmënisë së veprës së Leninit.

Merita e Stalinit, për ta, vetitë qi ai kishte, çiltërija e mendimit, forca e arsyetimit, kuptimi ideologjik e politik qi ai u predikonte, i formoj ma së miri, i edukoi n'arrogancë dhe i bani me qenë kërcënues e t'egjër me gjithkënd. Dhe shofim se gjatë pushtetit të tyne ata aplikuen besnikisht sistemin terrorist të Stalinit, qoftë në popull, qoftë në parti. Kështu ata lanë mbas dore nevojën e domosdoshme të popullit me u ngjitë përpjetës së përparimit në liri, tue e shqye nga rranjët e trashigimit etnik, dhe i a filluen veprës së shkatrrimit për të ndërtue "njeriun e ri".

Me ikonën e Stalinit të Madh përpara, fillë mbas dekës së tij, sunduesat e Shqipnisë hodhën dorëzën e duelit kundra gjithkujt tue kalue kufijtë e arsyes e tue pretendue se vetëm ata ishin pasardhësit e denjë të Engelsit e të Marksit. Të gjithë të tjerët, me Rusinë Sovietike post staliniane në krye, ishin deviacionista e tradhëtarë. Vetëm Stalini do të qindronte në piedestalin e triumfit si simbol i unitetit të punëtorëve të mbarë botës dhe çliruesi i popujve prej skllavnisë dhe vorfnimit. Tue ndjekë kët rrugë t'errët ata u shtërnguen t'enden udhëve të botës në kërkim të një mbështetje politike dhe në ndonji ndihmë për jetesë, derisa, ma në fund, u ngujuen n'izolim total. E vetëm pozicioni gjeografik i Shqipnisë, n'at kand t'ulët të bregdetit Adriatik, i ka shpëtue prej një rreziku të sigurtë qi do të kishte qenë edhe rrenimi i Shqipnisë si shtet independent. Por, një ndërhyrje e jashtme, po të guxonte ndokush me e ndërmarrë, përziante politikën e shteteve fqij dhe rrezikonte stabilitetin në Ballkan. Vetëm pozicioni gjeografik, tepër delikat i Shqipnisë, i ka shpëtue prej dameve morale e materiale qi ata kanë shkaktue, por jo zotësija e tyne politike. Duhet të jetë tashma e kjar-të edhe për ata se një situatë e tillë izolimi asht pa shtekdalje në pikëpamje politiko-ekonomike dhe tepër e rrezikshme në pikëpamje sigurimi t'Atdheut.

Mbi këto argumenta, Ismail Verlaci arsyetonte drejtë.

Ismail Verlaci i a kishte kushtue Blokut Kombtar Independent kohën ma të mirë të jetës së vet. E, megjithëse i grimë prej një sëmundje të pashërueshme e i lodhun gjymtyrësh, prap se prap i përmblodh energjitë dhe muer një rrugë të gjatë për t'u gjetë në mes të blokistave të vet në Kuvendin e Përgjithshëm qi u mbajt në Bruksel me 1,2, e 3 Tetuer të vjetit 1983.

Ndër ato dit qi ndejtëm bashkë në shoqninë e antarit të Këshillit Epruer, Lin Shkrelit, qi edhe ky papritmas u nda nesh me 24 Nanduer të vjetit të kaluem e qi na piklloi thellësisht, Ismail Verlaci, tue më spjegue përhapjen e sëmundjes qi e kishte zatetë aq keqas, më paraqiti dishirin t'u largonte nga kryesia e Blokut me qëllim t'i kushtoj një pushimi qi mund t'i vlente për një qetësi ma të madhe, kështuqi ta përballonte ma fuqishëm sëmundjen qi po e brente dita-ditës pa i lanë farë shprese shërimi. E megjithëse i vetëdijsëm mbi konsekuencat qi i prodhonte sëmundja, e i bindun se jeta e Tij tashma ishte e mvarun në kohën qi i a falte fati, insistimit t'em, qi edhepse tue u gjetë n'at gjendje shëndetsore të vështirë,

mos ta lente në rrugë veprimtarinë e Blokut, e pranoi pa hezitim. Me at gjest guximi e solidariteti, Ismail Verlaci ka dishmë me fakte konkrete se sa fort dishron me qindrue në rreth të blokistave të vet e me vazhduë punën për të mirën e Shqipnisë e për mbarëvajtjen e partisë.

Nderimi që i dha Bloku Kombtar Indipendent, Ismail Verlaci nuk e shpërdoroi me mendjemadhësi, nuk e përdori si mjet interesash personale, nuk e paraqiti kurrë si një të drejtë trashigimore, nuk mendoi kurrë me u tregue i pazavendësueshëm, por i drejtë, i sinçertë, leal e dashamirë i të gjithëve tue pritë e përcjellë këdo që kërkonte me u pjekë me Te.

Bloku Kombtar Indipendent, që qysh në fillim të themelimit të vet, me 6 Nanduer, 1946, i besoi Kryesinë. Blokistat mbarë që ishin betue me u qindrue besnikë parimeve të caktueme në Statut të partisë; vetëmohimi dhe vendosmënia e antarëve me krye çdo detyrë që t'u ngarkohej; flijimi në Atdhë i misionarëve tue shkri jetën për Liri të popullit e të Kombit; përpjekjet për të mbajtë të pashkëmun flakën e shqiptarizmit; dishiri i zjarrit me pasë një Shqipni të lirë, indipendente, demokratike dhe Etnike ku të mbretnojnë drejtësija, paqë dhe begatija, e nxitshin Ismail Verlacin me qindrue i gatshëm për çdo sakrificë.

Me vrullin e traditave, urtisht tue u shtri në përtrimje të strukturave shoqnore, ashtu si predikoi e siguroi me fjalë e vepra, Blokistat do ta vazhdojnë veprën e Tij e të Rilindasve të mëdhej. E ndër momente dyshimi, lodhje e ngurrimi, do të ngjallin në mbamendje shembullin e Tij që ruente të pashkëmun, në mes mjerimeve e padrejtësive të fatit e të njerzve, një dritë ndiesishë agimore.

Por, blokistat nuk janë mbledhë këtu me vajtue ase me ba gjamë, pse burrat e një partie vëjtjesh e sakrificash nuk ligështohen, nuk e lëshojnë vehten, nuk dobësohen, nuk përkulen, por qindrojnë të fortë e kuptimplotë përkundrejtë çdo fatkeqsi dhe me burrninë që i dallon, në mënyrë të vijueshme, pa ndërpreme, gjithmonë tue përsëritë dendune ndërmarrjet e kalueme, do të hecin me ballë hapët deri në relizimin e qëllimeve të tyne. Sigurisht, zhdukja e Kryetarit, Ismail Verlaci, ka qenë një grusht i fortë për Blokun Kombtar Indipendent, por jam i sigurtë se blokistat do ta përballojnë me kurajo e dinjitet të plotë humbjen e Tij.

Ismail Verlaci u zhduk prej mesit t'onë si një meteor në kalim, por ai na ka lanë një trashigim shpirtnuer që do ta ruejmë në mende e në zemër mbi udhë të vështira të mërgimit derisa t'agojë shëndritshëm ditë e Lirisë s'Atdheut t'onë.

Kur Perëndija, që nuk do të lanë pa shpërblim gjakun e derdhun për të drejtat shejte të popullit shqiptar, do të çelin në qiellin e kulluet t'Atdheut agimin e Lirisë, ata që do të kenë fatin me këthye në Shqipni të Lirë, kanë me pa në dritën e atij agimi, tue vexullue, edhe shpirtin e Ismail Verlaci bujar, tekembramja të qetësue e të kënaqun.

Ju falem nderës

New York, 23 Mars, 1986

Ndëue Gjomarkaj

Mandej fjalën e muerën me radhë:

DR. REXHEP KRASNIQI

Dr. Rexhep Krasniqi, Kryetar i K.SH.L. e personalitet i shquem, jo vetëm i mërgatës politike, por i mbarë rracës shqiptare, foli gjatë, pa shkrim, mbi figurën, jetën, dhe veprimtarinë e Verlacit.

Në mënyrë të posaçme Dr. Krasniqi shquejti rolin që luejti Verlaci në kohë të tragjedisë që suell për popullin shqiptar Lufta e Dytë Botnore, tue bashkëpunue me Kap. Gjon Marka Gjonin, Ernest Koliqin, Kolë Bibë Mirakën, Ekrem Vlorën, etjerë eksponenta me randësi të politikës shqiptare.

Tue folë mbi jetën e Verlacit, folësi theksoi se ai u shkollue jashtë dhe mësoi me themel gjuhën italishte dhe njipte ambjentin e huej, sidomos ate pjesën e shoqmisë së huej, po miqsore, italjane dhe pat miqsina të këtu ai permendi me emën Agueli-n, kryetar i industrisë së madhe automobilistike Fiat).

KR. I K.SH.L. DR. REXHEP KRASNIQI

forta me personalitete me randësi (e

"Njoftësinat e lidhjet që pat me ambiente të ndryshme ai i përdori në shërbim të çashtjes shqiptare", tha Krasniqi, "dhe Verlaci asht krenue për kombën e vet".

Gjatë fjalimit të vet, Krasniqi tha se "Vdekja e Verlacit asht një kob ndër të fundit që pson mërgata shqiptare, pse personalitetet që kanë perfaqësue elitën shqiptare, goftë në fushën shoqnore, tregtare, politike, fetare, e cila ka luejtë rolin edukues e përparimtarë të kombit shqiptar, janë zhdukë pothuaj një nga një gadi të gjithë, nga regjimi komunist, ose kanë vdekë në mërgimin e periudhës së mbas 1945-ës, që asht mërgimi ma i madh i shqiptarvet qyshë prej kohës së Skanderbegut e këndej."

Ai vuni në dukje tragjedinë e popullit shqiptar nën regjimin i cili nuk erdhi nga vullneti i popullit, por asht prodhim i idesë së huej, i nderkombtares komuniste, që ka zhdukë dinjitetin e njeriut, të shoqnisë, tregtisë, shkollës, fesë, traditës, etj.

DR. FUAD MYFTIJA

Dr. Fuad Myftija, Sekretar i Përgjithshëm i O.K.L.L.-së foli mbi Verlacin dhe cilsoi perpjekjet e tij në dobi të çashtjes kombtare. Ndër të tjera, ai permendi disa takime që ka pasë vetë personalisht me të ndjemnin në Francë më 1949 për situatë të Shqipnisë që ishte krijuë mbas prishjes me Jugosllavinë më 1948. Mandej vazhdoi fjalimin e vet të shkruem (i cili na mungon, por, nëse na bjen në dorë, do ta botojmë në një numër t'ardhëshëm të Buletinit).

DR. FUAD MYFTIJA, SEK. I PER. I OKLL

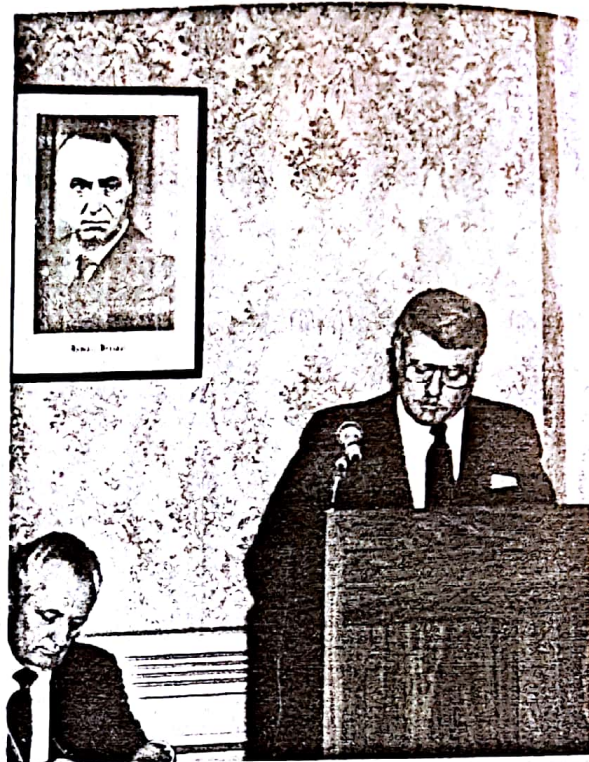
Z. JONUZ NDREU

Zotni Kryetar
Zonja dhe Zotni.

Bloku Kombtar Indipendent përkujton sot përvjetorin e Parë të vdekjes së fisnikut Dr. Ismail Verlaci, figurë e shqueme në botën politike shqiptare, të cilin e nderuem dhe e konsideruem, e prandej jemi këtu prezent t'i tregojmë solidaritetin t'onë Mikut të zhdukun dhe Blokut Kombtar Indipendent.

Në mes të ndjemit Dr. Ismail Verlaci dhe kryetarit të Bashkimit Demokrat, Z. Isa Elez Ndreut, raportet dhe lidhjet partiake qenë përherë korrekte, të sinqerta dhe miqsore si e si bashkësia shqiptare e mërgimit të nxirte perfitimet e veta në lamën e bashkëpunimit dhe mbarëvajtjes s'interesave kombtare, të shkallmueme: në Shqipni nga rregjimi komunist dhe në mërgim nga DASITË e kota dhe të damshëme të rrymave politike të verbëta.

Si të gjitha humbjet e figurave të shqueme shqiptare në mërgim, edhe vdekja e Dr. Ismail Verlacit ka qenë një zhdukje e randë, e ndieshme dhe e pazavendsueshme. Na do të ruejmë për të ndjemin Ismail kujtimin ma të gjallë, si person e poashtu për qendrimin e tij politik gjatë këtij mërgimi fat-keq.

Z. JONUZ NDREU, I B. D. SH.

tij politik gjatë këtij mërgimi fat-

I përjetshëm qoftë kujtimi i Tij

Jonuz Ndreu

Z. QAZIM EMRA

ORGANIZATA BALLI KOMBËTAR
SEKRETARIA E PËRGJITHËSHME

Të nderuem fetarë
Të nderuem përfaqësues të partive
Të nderuem bashkëatdhetarë

Sod këtu na ka mbledhë B.K.I., qi bashkarisht t'a përkujtojmë ish-Kryetarin, Dr. Ismail Verlacin, qi ndrroj jetë një vjetë përpara.

I ndjemi, Verlaci, krejt jetën e Tij ja kushtoj Atdheut. Mbasi me Shqipninë e Cungueme, Partija Komuniste Shqiptare, qi ishte vu nën urdhënat e të huejve, mori fuqinë në dorë, në mbarim të Nëntorit 1944, Dr. Verlaci i mori rrugët e mërgimit, e me shumë sakrifica, në bashkëpunim me të ndjemin Rag. Lin Shkreli e shokë tjerë krijoj Blokun Kombëtar Indipendent, qi i ka shërbye dhe i shërben Çashtjeve Kombëtare, në çdo pikpamje.

Sod B.K.I. asht në bashkëpunim të sinçertë me Komitetin SH.L. e me të gjitha Partitë politike Shqiptare në mërgim, ashtu edhe me Institucionet Fetare të mër-

gimtarëve Shqiptarë.

Nji ditë jo të largët, Shqipnija Etnike e dishrueme nga Dr. Verlaci e Rag. Shkreli do të realizohet, me saje të përpjekjeve të bijve e bijave të Kombit Shqiptar të gjallë, ose të vdekun, ose ra dëshmorë në fushën e nderit, për të trashëguate Tokën e të parëve tonë, të cilët na kanë lanë amanet.

I përjetshëm qoftë kujtimi i Dr. Ismail Verlacit e Rag. Lin Shkrelit.

23 Mars, 1985

Qazim Emra
Sek i Përgj i O.B.K.

Z. ZEF P. MIRAKAJ

Z. Zef Mirakaj trajtoj temën: ISMAIL VERLACI SI NJERI DHE SI UDHEHEQES POLITIK.

Gjatë fjalës së tij, Z. Mirakaj vuni në kuhje thekshëm cilësitë e "mrekullueshme dhe të rralla" qi pati ish-Kryetari i tij, "kjoftë ato personale, në marrëdhënjat miqësoro-shoqnore, kjoftë ato politike, kjoftë ato qi vejshin në pah, mbi të tjerët, aftësitë e tij të rralla si udhëheqës.

Me ndjenja të thella dhe të singërta, ai e përshkruajti Verlacin si një njeri "fisnik në paraqitje e në shpirt; me një edukatë të gjatë, por me një thjeshtësi të rrallë; me një duresë të pashoqe, por me një vendosmëri të pathyeshme;...", etj.

Tue theksue se Dr. Verlaci kje thuej për 40 vjet Kryetar i B.K.I., Z. Mirakaj shtoj: "Kurr nuk kërkoj Ismail Verlaci -- tha ai -- që të zgjidhej Kryetar i B.K.I. Përkundrazi, Ai dësa herë ka shprehur dëshirën e deri edhe kambënguljen me i a lanë vendin dikujt tjetër. Por, delegatët, në çdo Kuvend të Bllokut, insistuen, ndoshta edhe padrejtësisht, qi Ai t'u kryesonte Partinë e tyre... Dhe e zgjodhën përhera pikërisht për cilësitë e mrekullueshme qi Ai gëzonte..."

Ai mandej foli gjatë mbi botëkuptimin e gjatë shoqnoro-politiko-kombëtar të Verlacit, tue theksue se ai ndiente "nevojën e një bashkëpunimi në mes të nacionalizmit shqiptar", dhe se gjithmonë Ai shprehu dhe përkrahi një afrim të plotë të mërgatës nacionaliste; një "hashkim të pakushte..."

Ai mandej foli gjatë mbi botëkuptimin e gjatë shoqnoro-politiko-kombëtar të Verlacit, tue theksue se ai ndiente "nevojën e një bashkëpunimi në mes të nacionalizmit shqiptar", dhe se gjithmonë Ai shprehu dhe përkrahi një afrim të plotë të mërgatës nacionaliste; një "hashkim të pakushte..."

"Qindrimi politiko-Kombtar i Ismail Verlacit -- tha Z. Mirakaj -- duhet të merret si shembull prej të tjerëve që u asht caktue një vend udhëheqës në shoqni, e sidomor prej brezit të ri të cilit ka me i u dorëzue stafeta".

Z. ZEF P. MIRAKAJ

Z. AHMET NEZAJ

Ladies and Gentlemen:

We are gathered here today, to commemorate the late Dr. Ismail Verlaci and Dr. Gasper Shkreli.

Dr. Ismail Verlaci was born on the Island of Corffu, on June 15, 1917. He was born into aristocracy and nephew of the renown Vrioni Family. He was respected and admired by people of all political philosophies.

Dr. Verlaci was regarded as gentleman and a symbol of democracy. He had a great knowledge of western culture, and was an upholder and preserver of Albanian traditions. Dr. Verlaci was educated in Rome, where he received his doctorate in jurisprudence.

When the communist regime occupied Albania, stripping away the peoples' basic human rights, Dr. Verlaci was not present in his homeland. Rather than avoid the issues at hand and live the comfortable lifestyle his inheritance could have provided, he became politically active and dedicated to the needs of the Albanian people; not sparing himself any sacrifices.

On November 6, 1946, Dr. Verlaci along with a prestigious group of Albanian nationalists formed the political organization renowned as, "The National Independent Bloc". Dr. Verlaci, the youngest of the founding members, displayed outstanding leadership qualities and was, therefore, appointed president of the organization. He continued to conduct his official duties with great diplomacy and enthusiasm throughout his political career.

Dr. Ismail Verlaci's death, on March 23, 1985, was a significant loss for "The National Independent Bloc" as well as to all individuals who understood or believed in his struggle.

Today, one year later, "The National Independent Bloc" organization is headed by the honorable Captain Ndue Gjomarkaj, who was Dr. Verlaci's Vice President and trusted friend since the organization was founded.

Dr. Ismail Verlaci is survived by his wife, Odinea.

Dr. Gasper Shkreli, also --and perhaps better- known as Dr. Lin Shkreli, to all of those who were privileged to have known him, was born on August 28, 1920, in Shkodra.

While attending medical school in Rome, he was appointed President of the "Albanian Student Body". He was co-founder and devoted member of the Superior

Z. AHMET NEZAJ

Council of the NIB. Dr. Shkreli was Dr. Verlaci's right-hand man.

Bloc will forever be indebted to Dr. Shkreli for his lifetime achievement and contributions in the battle to eliminate communism.

I would like to thank Bloc for allowing me the opportunity to speak in honor of two extraordinary men.

Thank You,

Ahmet Nezaj

Z. ENVER BAKALLI

Z. Enver Bakalli, Kryetari i Këshillit Krahinuer të Bllokut Kombtar Independent për Europë, i cili e kishte caktue kohën e pushimeve të binte në përputhje me datën e përkujtimit të Dr. Verlacit, foli mbi figurën e Verlacit si udhëheqës politik dhe mbi aktivitetin e Tij në shërbim të "përkursyem -- tha ai -- në dëbimin e Bllokut dhe çashtjes shqiptare në përgjithësi".

Për fat të keq, dorëshkrimi i fjalimit të Z. Bakallit na mungon, por, nëse ka me na ra në dorë, me kënaqësi do ta botojmë në ndonji prej numurave t'ardhëshëm të Buletinit "Lajmtari i të Mërguemit"

Z. ENVER BAKALLI

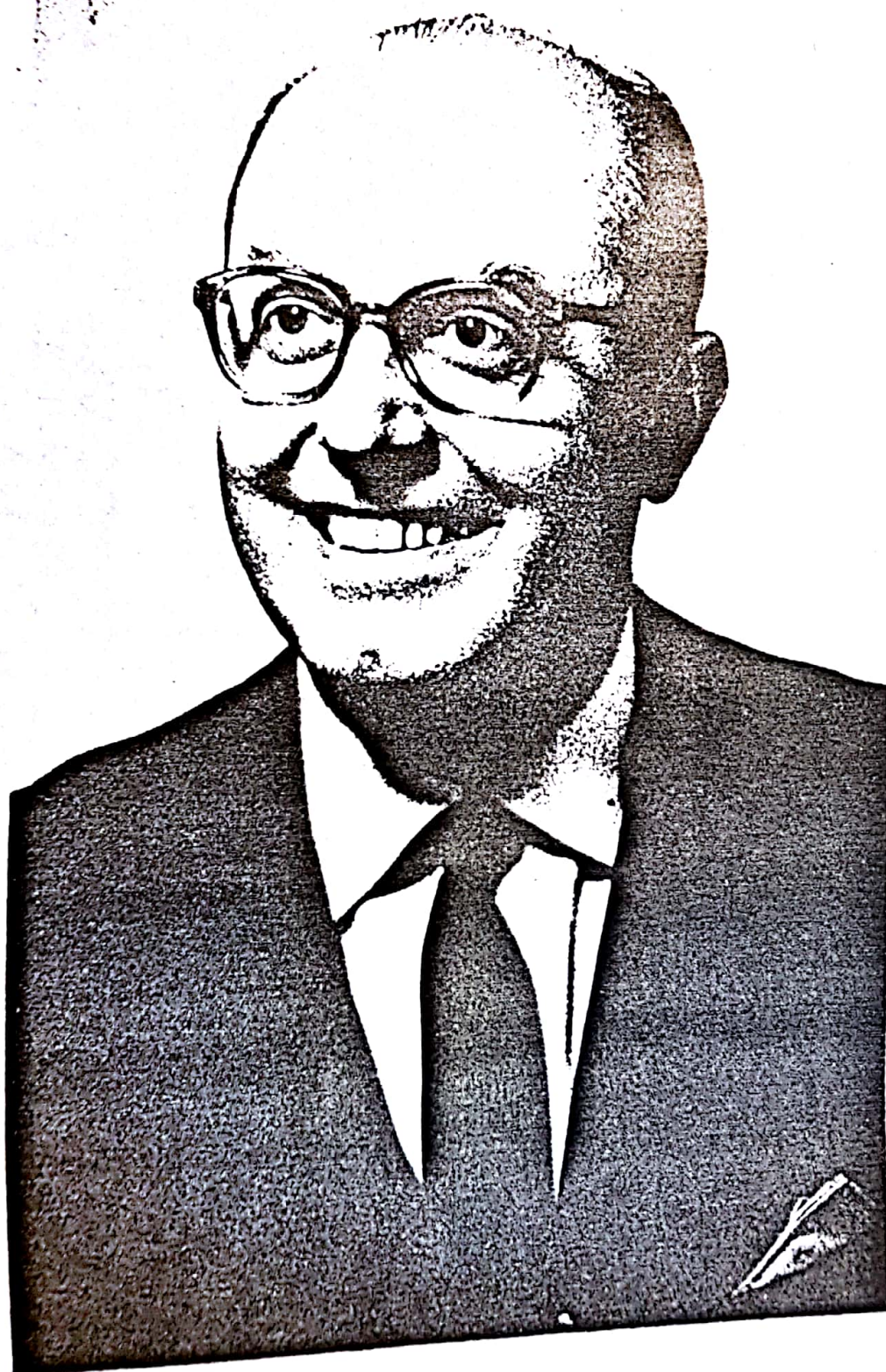
Mandëj, për të përkujtue Antarin e Këshillit Epruer dhe bjenin ndër theme-luesat e Bllokut Kombtar Independent, Raq Lin Shkrelin, i cili kje nda nesh me 24 Nanduer të vjetit të kaluem, fjalën e mori

DR. GJON BUÇAJ

GASPER (Lin) SHKRELI

1920 - 1985

Ndërsa ishim tue pregaditë përkujtimin e Kryetarit në përvjetorin e parë të vdekjes së Tij, qe se na ra edhe një fatkeqsi papritmas: Vdiq në Romë Lin

GASPER SHKRELI
(1920-1985)

Shkreli, antar themelues dhe antar i Këshillit Epruer, me 24 Nanduer të vjetit që shkoi. Prandej e pamë t'udhës dhe e ndiem për detyrë që me ket rast, me kujtue edhe ket bashkatdhetarë të çmueshëm e udhëheqës të denjë.

Lini -- e ky ishte emni i tij përkëdhelës me të cilin njifej ma tepër se me emnin e pagëzimit që ishte Gasper -- lindi nga një familje atdhetare tregtarësh në Shkodër, me 1920. Tue qenë edhe nip i familjes së njoftun, Dema, u rrit me edukatë të familjes në frymën e traditës shqiptare të ndershmënisë, të burrnisë e të bujarisë.

Mbasi u diplomue në Liceun Klasik të Shkodrës, i forcuem me dituni dhe i pajisun me atdhedashtuni të flakët, shkoi në Romë ku filloi studimet universitare në mjeksi. Atje e gjet mbarrimi i Luftës e ma nuk u këthye n'Atdheun e mbërthyer ndër thojt e terrorit komunist. Për mungesë mjetesh ndërpreu studimet e mjeksisë, por megjithatë i u pregadit jetës ma së miri, tue marrë profesionin si administrator që e ushtroi në mënyrë të lavdueshme deri në mbarim të jetës.

DR. GJON BUÇAJ

Ishte shumë i interesuem për çashtjen e Shqipnisë dhe mjaft aktiv. Ai themeloi shoqatën e universitarëve shqiptarë n'Itali dhe si kryetar i saj zhvilloi një aktivitet konstruktiv n'ambjentin e bashkatdhetarëve që ndodheshin atje. Këtu kam një ftesë që u paska pasë ba grupeve të ndryshme shqiptare me marrë pjesë në kremtimin e përbashkët të Ditës së Flamurit t'organizueme prej Tij me 1945.

Në vjetin 1946 u bashkue me Grupin Indipendent nga i cili duel Bloku Kombtar Indipendent, si për afërsi mendimesh për t'u organizue në luftë kundra komunizmit gjakatar, si për miqsi personale me Kapidan Gjonin dhe Ernest Koliqin e tjerë eksponenta të shquem.

Ai ishte i vendosun n'ide, i dashtun me shokë, gjithmonë i qeshun dhe i kandshëm për humorin e lehtë me të cilin argëtonte ata që i gjindeshin pranë, edhe pse zemra i vuente prej mallit t'Atdheut e të familjes.

Për zellin e tij në veprime dhe për dedikimin për çashtjen kombëtare, shokët e votuen gjithmonë n'udhëheqsinë drejtuese. Gjatë periudhave delikate të veprimtarisë së Blokut, Lini i ka takue edhe me krye misione në situata që kërkojshin guxim e vetmohim.

Përsa i përket jetës private, Ai ka ba një jetë të rahatëshme, kryesish në sajë të punës së vet. Ka qenë i martuem me një zojë fisnike italiane që i pat vdekë para pak vjetësh. Nuk ka lanë fëmijë, por ka lanë vëllazën e motra dhe farefis në Shqipni. Kurse në mërgim ka lanë miq e shokë që do t'a kujtojnë me mallë e me nderime për cilësitë e Tij dhe virtytet që e dalluen në jetë.

23 Mars, 1986

Gjon Buçaj

SHOQATA E UNIVERSITARVET SHQIPTARË N' ITALÍ

The Society of Albanian University Students in Italy

Ronië, 27-XI-345

Z. Mehmet Konitza
Grupit të Rikthimit
Ballit Kombëtar
K. N-Cl; dhe K.K.Shq.
Demokratvet Indipendents
Legalitetit
Grupit të Çamërvet

H O J E

Nesër, me 28 Rindor, me rastin e festës së 100-tës Kombëtare, "Shoqata e Universitarvet Shqiptarë n'Itali" shpesh në një dhomë në lokalitetin që gjendet në via Montebello 77. Ka deklaruar që të marrin pjesë edhe dy vota të derguar nga ana e Grupit t'uaj.

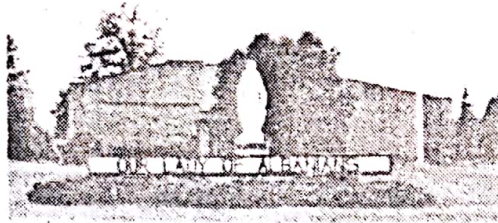
Me shumë nderime

Kryetar' i Shoqatës së Universitarvet

Hasan Haxhiu

ZOJA PAJTORE E
SHQIPTARVET

OUR LADY OF
ALBANIANS

Rev. Primus P. Ndrevasay

20855 W. 13 Mile Road • Birmingham, Michigan 48010 • (313) 642-0816

BLOKUT KOMBTAR INDIPENDENT

Komisjonit Per Perkujtimin e Dr. ISMAIL VERLACIT

c/o Zef Balaj
185 Bronx River Road
Younkers, N.Y. 10704

I nderti Komisjon,

E kam marrë me kohë ftesën t'uej dhe ju falenderoj me zëmër. Dr. Ismail Verlaci ka kënë shumë i çmueshëm për kombin shqiptar e nuk ka kursye për të as shëndet as pasuní as kurrëgjja ç'ka pasë. Ai ka mûjtë me përballue e me sherue plagë që, dashtë o padashtë, bjen koha e perpjekjvet të një trup i organizuem për liri t'Atdheut. Prandej ka të drejtë B.K.I. plotësisht me e quejt Kryetarin e vet "Të Paharrueshëm".

Unë të dy këta atdhedashës, si Ismailin, ashtu Linin, i kam pasë miq zëmre dhe ndamjen e tyre prej nesh e kam kja me lot.

Kam kërkue gjithësesí me gjetë mënyrën që t'mujsh me kënë pranë jush në ket datë përkujtimore të dhimbëshme. Kjo është arsyeja e vonesës së letërpërgjegjes. Por ka qillue, për ne Katholikët, E DIELLA E LARIT, Përkujtimi i Hymjes së Zotnuesit në Jeruzalem dhe Fillimi i Mundimevet. Unë jam i vetëm në sherbimin Sakramenduer dhe ceremonial, e nuk kam mujtë me gjetë zavedës. Sherbimi fetar i gjatë, dita shkurt!

Prandej, mjerisht, nuk do të mundem me kënë prezent.

Udhëheqësit t'uej të lavdishëm, Dr. Ismail Verlaci të dashtun, si edhe Antarit Themelues e të zellshëm e të pakursyeshëm, Lin Shkrelit, u uroj pagjë me Zotin në Jetën e Vërtetë që nuk mbaron.

Blokut Kombtar Indipendent i uroj që,

tue shkue mbas shembujvet e vërtetyvet të këtyne shtyllave atdhetare, të vazhdojnë perpjekjet, deri te një ditë fatbardhë, për të mbajtë gjallë ndër zëmra flakën e dashtunisë she të shpresës, e pa u kursye, për Atdhën t'onë të robnuem. Perendia u dhashtë dashtuni me shoqi-shojn e me të gjithë ata që përpiqen për liri të Shqinisë e të Shqiptarëvet të trishtuem.

It P. Ndrevasay

LETRA E INXH. AGO AGAJ

Komisjonit për përgatitjen e Përkujtimit të Dr. Verlacit

I

N'emër të Baba Rexhepit paraqes ngushëllimet më të përzëmërta dhe urimet që, me rastin e Përkujtimit që do të zhvillohet, të bëni të paharrueshëm kujtimin e këtij Burri të madh.

II

Vëllezër!

Fatkeqësia që na gjeti me rastin e vdekjes të Dr. Ismail Bej Verlacit është e madhe, por më i madh se fatkeqësia është ai që i bën ballë asaj me dinjitet e burrëri.

Me zhdukjen e këtij burrit u shua edhe një nga familjet më të shquara të Kombit t'onë.

Kryetari i ynë i paharrueshëm ishte personifikimi i patriotizmit, bujarisë dhe korrektësisë. Ishte i vetmi aristokrat që kishte edhe tiparet e fytyrës fisnike në harmoni të plotë me këto cilësi të rralla.

Ky yllë, ky komet perëndoi, por vallë ç'la pas Tij? Gurë, hi e shkatërrim, apo një rrugë të hapët e të pastër patriotizmi? Kjo varet nga juve.

Do të jeni të zotët të vazhdoni me pjekuri e dinjitet rrugën e Tij të patriotizmit, apo do të përpusheni si zogjët jetima të thëllëxës? E arthemja e afërt do ta tregojë.

Agë Agaj

LETRA E Z. XHEVAT KALLAJXHI

I dashuri Z. Ahmet Nezaj,

Forestville, Md., 8 Mars 1986

Ju falem nderit për ftesën që patët fisnikërinë të më dërgoni në emrin e Blokut Kombtar Independent për të marrë pjesë në përkujtimin që do të bëjë Bloku për Kryetarin e vet të paharruarshëm Dr. Ismail Verlacin në përvjetorin e parë të vdekjes, ditën e Dielë më 23 Mars 1986 në New York. Në atë rast Bloku Kombtar Independent do të përkujtojë edhe Lin Shkrelin, ish antar i Këshillit Epror dhe një nga themeluesit e Blokut, i cili ndërroi jetë papritur në Romë në Nëntorin e vitit të kaluar.

Por me keqardhje ju bëj të ditur se nuk do të më jetë dot e mundur të marr pjesë, me gjithë se dëshiroja fort të isha midis jush. Dhe me anën e kësaj letrë, duke ju përgëzuar për përkujtimin që u bëni udhëheqësve tuaj, uroj që përkujtimi të bëhet ashtu siç u meriton këtyre dy figurave të shquara të Blokut Kombtar Independent.

Pranoni, Z. Kryetar, nderimet e mija më të përzëmërta, bashkë me të fala vëllezërore për të gjithë pjesëmarrësit në këtë mbledhje solemne.

LETRA E PROF. ZEF V. NEKAJ

Monterey, 18 Mars, 1986

Të ndershmit ZZ. Arif Nezaj e Zef Perndocaj,
Kryetar e Sekretar të Komisionit
për Perkujtimin e kryetarit të ndiem
të B.K.I., Dr. Ismail Verlacid,

Ju falënderoj së tepërmi për nderën qi më bajshi tue më ftue me marrë pjesë në këtë Përkujtim të mallëngjyeshëm të Kryetarit të B.K.I., Dr. Ismail Verlacid.

Do të kishem dishrue me u-gjetë bashkë me ju të gjithë me këtë rast, por trazimet qi pata me zemër me 29 Shtatuer, 85, e me 8 Kallnduer, 86, nuk më le-jojnë të ndërmarr asnjë udhëtim të largët tash për tash.

B.K.I. ka ba shum mirë me e përkujtue Kryetarin e vet të ndiem, sepse Ai jo vetëm qi ka qenë njani ndër themeluesit e tij dhe vazhdimisht kryetar deri në vdekje, por qysh nga themelimi e për ma se një gjymës dekadë Ai ka qenë shtylla e vetme ekonomike e partisë tue e shkri kështu pasunin qi i takoi për idealin e përbashkët, në shpresë të shllirimit t'atdheut nga diktatura komuniste. Vetëm për këtë sakrificë, pa marrë parasysh cilësitë e Tija të një udhëheqësi t'urtë e të matun, Ai mbetet si një shembull i rrallë në gjithë emigracionin shqiptar.

Ju lutem të më queni pranë jush në këtë rast zije.

Miqasisht i jueji,

Zef V. Nekaj

LETRA E PROF., DR. ISUF LUZAJ

Bllokut Kombëtar Indipendent
Komisjonit për kujtimin e Dr. Ismail Verlacid
Z. Arif Nezaj, Kryetar

6-3-1986

Të dashur bashatdhetarë;

U falem nderit për thirrjen që më dërguat për të qënë ndërmjet jush në përvjetorin e parë të vdekjes së kryetarit t'uaj, Dr. Ismail Velacid.

Fatkeqësisht më është e pamundur të bëj këtë udhëtim, siç do të ishte dëshira ime, me qenë në mes t'uaj në këtë rast të këtij përkujtimi mallëngjenjës.

Do të dëshiroja të ishja në mes t'uaj për të mbajtur një minutë heshtje zije kombëtare për të gjithë dëshmorët e kombit t'onë dhe një dedikim nderi për herojt e martirët. Në këtë rast kujtesa ime më paraqet fytyrat e Mark Gjomarkajt e Kolë Bibë Mirakajt. U shprehëçin të gjithë në qetësi.

Nuk ka vuajtje dhe vdekje më të ëmbël në jetë, se sa vuajtjet dhe vdekja për atdhe.

Ju lumtë juvejt.

U përqafoj me mallë të gjithëve,

Isuf Luzaj

LETRA E Z. ADEM HODO

Boston, me 13 Mars 1986

Z. Adem Hodo, Nënkyetar dhe antar i K.Q. të Bashkimit Demokrat Shqiptar, me banim në Peabody, Mass., ku boton Revistën Ndërgjegjja, në mes tjerash shkruen:

Vdekja e Dr. Ismail Verlacit është një humbje e ndieshme jo vetëm për pjesëtarët e Bllokut, por e të gjithë Nacionalistëve të vërtetë Shqipëtarë. Si e tillë, është një humbje që me kohë e me zor mund të zëvendësohet. Ay, përveç cilësive të shquara personale, vinte nga një Familje Fisnike e Elbasanit. Ati i Tij, i ndjeri Shefqet, ka qënë dy herë Kryeministër i Shqipërisë; më 1924 dhe më 1939.

Pa u shuar akoma trishtimi i humbjes së Dr. Ismail Verlacit, një humbje tjetër e mbuloi Bllokun; vdekja e Z. Lin Shkrelit.

Të gjithë e dimë se të tilla vdekje, sidomos në mërgim, janë të hidhura si HELMI. Po, edhe të gjithë e dimë që këtij ligji të natyrës nuk i kanë bërë dot ballë as Gjeneralët luftëtarë më të mëdhenj e më të përmendur në botë, sikurse janë LEKA I MADH, HANIBALI, SKIPIONI, QEZARI, NAPOLONI I PARE dhe SKENDERBEU.

Me këtë letër, na i shprehim BLOKUT ngushullimet tona dhe pjesëmarrjen në hidhërimin e rastit me plot afsh atdhedashurie dhe solidariteti Kombëtar.

Përsëndetje për JU dhe për të gjithë të pranishmit në sallë.

(Adem Hodo)

LETRA E Z. TAHIR KOLGJINI

Florya, Ist., me 10/3/1986

Të dashtun ZZ. Arif Nezaj e Zef Perndocaj,

Ftesën t'uej të çmueshme, qi patët mirësinë me më bamë për të marrun pjesë në ditën përkujtimore të humbjes së kryetarit t'onë shumë të vlefshëm me datën 23 Mars, 1986, të Dr. Ismail-Verlacit, dje e kam marrun. Ju falënderoj për zemërsisht qi më keni kujtue...

Humbja e Dr. Verlaci --jo veç si kryetar i B.K.I., por edhe si një shqiptar i thjeshtë nacionalist -- ka qënë një dam i madh për botën t'onë arbënore, mbasi Ai, në çdo pikëpamje, ka qënë i spërhellun dhe shokët i ka pasë shumë të rrallë në rreshtat e burrënisë dhe të sakrificës.

Unë, gëzohem qi Dr. Verlaci të përkujtohet përgjithëmonë në rreshtat e Blokut dhe në tanë botën shqiptare, mbasi e ka pasë meritue ma tepër se kushdo, si nga pikëpamja e burrënisë, ashtu edhe nga pikëpamja e dashtunisë s'ushqyeme për Komb e Atëdhe.

Për fat të keq, unë, ftesës s'uej për pjesëmarrje në përkujtimin e Dr. Verlaci nuk po mundem me i u përgjegjun pohenikisht, mbasi gjendja shëndetsore nuk më lejon. Me gjithë këtë, po ju siguroj se, moralisht jam në mes t'uej tue u falënderue juve dhe shokëve, të cilët, e kanë marrun një nismë mirënjohësisht, tue i dhanun të ndiemit kryetarit t'onë vleftën qi e ka meritue.

Pra, në këtë rasë bashkohem me ju tue përkujtue kryetarin t'onë dhe mikun t'em personal, Dr. Ismail Verlacin dhe tue çmue sjelljen burrënore qi shokët e Blokut kanë mendue me que në vend një detyrë sa kombtare aq edhe njerzore.

Me kaq ju falënderoj, tue dëshirue qi të baheni interpret i ndjenjave të mija në mbledhjen përkujtimore qi ka me u zhvillue.

I jueji,
Tahir Kolqjini

LETRA E DR. PETRO VUÇANI

Komisionit për Perkujtimin e DR. Vërlacit
New York

Tue falenderue për ftesën e në pamundësi me u gjetun pranë -- siç dëshirojsh -- në përkujtim t'Udhëheqsave e Miqve Vllaznorë, Dr. Ismail Verlaci e Lin Shkreli, bashkangjitur lejohem me dërgue çka do të kisha kërkuë me shprehun.

Me përshëndetje të përzemërta.

(Dr. Petro Vuçani)

Ende duket i pabesueshëm se Verlaci u nda këso jete. Ka kalue një vjete, porse "Kryetari i Ynë" gjindet përhera ndërmjet nesh. Ai u nda nesh, veçse vepërimtaria e tij, mendimet e parimet e tij, na drejtojnë e na inkurajojnë. Janë forca e vijimit të betejës, janë udhëhjekja për "bashkim e vllaznim" të mbarë mërgatës, janë mendimet e një Njeriut që na mësoi -- e na mëson -- si me e përballue rrezikun e kurr mos me u përulun.

Qysh nga krijimi i Blokut -- së bashku me miqt e tjerë, si EKREM VLORA, KOL BIB MIRAKAJ, NDUE GJOMARAJ, ERNEST KOLIQI, AGO AGAJ, KARL GURAKUQI, LIN SHKRELI e sa e sa të tjerë -- ndërmori përpjekjet për "Atë dhe e demokraci, për Liri e vetqeverim".

Kush e pati fatin me e njoftë e me bashkëpunue me te -- si i nënshkrueme -- gjithmonë e gjeti Verlacin buzëqeshës, zemërgjanë, bujar në shpirtë e në vepra. Me të gjithë -- e për të gjithë -- pati përhera një këshillë vllaznore e nuk dinte çka asht krenaria, krejt përkundrazi ishte e habitëshme sjellja e tij fisnike me çdo bashkatdhetar, mjafton t'ishte shqiptar. Kurr nuk pati parasysh Partinë edhe me ata që nuk ishin antarë të Blokut. Nuk dinte çka asht mënia e kurrsesi nuk mund e mendonte se "Shqiptari të mos e donte, të mos e dashunonte Shqiptarin": nuk donte, pra, tjetër vetëm vllaznimin e mbarëvajtjen e mërgatës.

Veprimtaria politike e Verlacit asht vështirë me u vu në dukje me pak rradhë: asht një jetë e tanë e shkrime për Shqipërinë, ndërsa i nënshkruemi deshti, me këta pak shprehje, vetëm me u ndodhun pranë në përkujtimin e Kryetarit, Udhëheqësit, Kolegut, Mikut e Dashamirit që nderonte Kombin, Partinë e mërgatën.

Por, drapni i pamëshirshëm i vdekjes -- papritmas na rrëmbeu edhe një Themelues tjetër të Blokut: Lin Shkrelin, Mik e Dashamir Vllaznuer.

Veprimtaria e Linit, ndoshta, nuk njihet nga një shumicë e jona sepse ai, me urtësi e përvujtëni, bashkëpunoi me mbarë Personalitetet partijak e të mërgatës,

pa pritun kurr lavdime e nderime.

Verlaci e Shkreli janë një **BINOM** që punuen e u sakrifikuen për të nxirrë në dritë të drejtat e Kombit shqiptar dhe për një t'ardhëshme të lavdishme e të dejë të Shqipnisë Etnike.

Verlaci e Shkreli na drejtuen e na udhëzuen e na Blokistat jemi kryenaltë për mësimet që na lanë, jemi kryenaltë që i patëm e i njohëm, jemi kryenaltë që na nderuen e na deshtën, sikurse edhe --gjithmonë -- i deshtëm e i nderuem e kurr nuk do t'i harrojmë.

Pushofshin në paqë!

Petro Vuçani

LETRA E Z. PRELË BAJRAKTARIT

Meru (Francë), 17-3-1986

Komisjonit për Përkujtimin e Dr. Vërlacit
New York

Të ndershëm e të dashtun ZZ. Kryetar e antarë të komisionit,

Kam marrë ftesën t'uej për të marrë pjesë, me 23 Mars 1986, në përkujtimin e kryetarit t'onë të paharrueshëm, Dr. Ismail Verlacit, në vjetorin e parë të vdekjes së Tij. Me këtë rast përkujtohet edhe antari i Këshillit Epruer, një ndër themeluesat e Blokut Kombtar Independent, i cili u nda prej nesh papritmas në Nandorin e vjetit të kaluem.

Asht shumë me vend kjo inisjativë që keni marrë ju dhe antarët e B.K.I. me banim në Shtetet e Bashkueme, pse data 23 e Marsit që vjen asht datë historike e dhimbëshme për ne e për çdo nacionalist të dejë shqiptar, pse përkujton ndamjen prej nesh të dy themeluesave, të cilët u zgjodhën prej Blokistave në çdo kongres me vota të mëshefta e unanime në krye t'udhëheqjes së partis për ma se 30 vjet.

Humbja asht e randë dhe e trishtueshme, por nuk duhet të ligështohemi. Përkundrazi, zemra e çdo blokisti dhe e çdo nacionalisti shqiptar duhet të forcohet edhe ma tepër, e kështu me ba që shpirtat e atyne të dyve dhe Dëshmorëve të tjerë të gazmohen tue pa se Bloku hecë i fortë e i bashkuem në rrugën që ka zgjedhë vetë, për një Shqipni të lirë etnike pa asnjë lloj qeverije absolute, por vetëm me qeveri të zgjedhun prej vetë popullit me vota të lira.

Të nderuem Zoja e Zotnij mysafirë të Përkujtimit, dhe të dashtun blokista, do të kisha dishrue shumë me u gjetë me ju në ceremoninë përkujtimore, por rrethanat nuk më lejojnë me e plotsue këtë dëshirë. Por me zemër do të jem me ju.

Uroj që ket ceremoni që këtë ceremoni ta kaloni me zemra të forcume e bashkime kombtare të shpeshta deri të vijë dita me u gëzue bashkë në Shqipninë e lirë etnike si ta dishrojnë shumica e popullit shqiptar.

Erroftë Shqipnija e Lirë Etnike! I përjetshëm kjoftë kujtimi i Bijve të denjë të saj.

Prelë Bajraktari-Vladaaj

TELEGRAMI I DR. ÇESK ASHTA

03/20/86

Ndue Gjomarkaj
45-59 Parsons Blvd.
Flushing, NY 11355

Shpirtnisht marr pjese ne perkujtim te vdekjes se verlacit e Shkrelit.

Çesk Ashta

BLLOKU KOMBTAR INDIPENDENT PËRKUJTON DËSHMORËT E KOMBIT

16 QERSHOR, 1985

Ashtu si çdo vjetë tjetër, me 16 Qershor të vjetit 1985 B.K.I. përkujtoi Dëshmorët e Kombit, Bijët dhe Bijat ma të shquem të rracës Arbnore, ate pjesë të Kombit që nuk kursyen as jetën në shërbim t'Atdheut.

Mbledhja u zhvillue në LaGuardia Sheraton Inn. dhe në te morën pjesë një numër i konsiderueshëm udhëheqësish fetarë, politikë e shoqnorë të mërgatës, si edhe një numër i madh bashkatdhetarësh, bllokista e jo-bllokista, me apo pa parti.

N'orën e caktueme, mbledhjen e hapi Kryetari i Komisionit Pregaditës, Z. Dodë G. Prendi, i cili, mbas fjalës së tij të shkurtë, ftoi para mikrofonit Kryetarin e Ditës, Z. Zef Balaj.

Mbas ekzekutimit të hymneve t'Amerikës dhe Shqipnisë, mbas lutjes fetare, dhe mbas paraqitjes së personaliteteve fetare e politike, para mikrofonit fton folësin kryesor të ditës, Z. Gjon Kadelin.

Fjalimi i Z. Kadelit kje i randësishëm, i pregaditun mirë dhe shumë i rrjedhshëm dhe shpesh-herë u përcuell me duertrokitje.

Mbasi vuni në pah randësinë e ditës, me numura e data, Z Kadeli damkosi krimet e shumta dhe terrorin e pa-krahasueshëm të Tiranës dhe Beogradit, përkundrajt popullit shqiptar në Shqipni dhe Kosovë.

Mandej, Kryetari i ditës, Z. Balaj, fton me radhë Kryetarin e Komitetit "Shqipëria e Lirë", Dr. Rexhep Krasniqi-n, Sekretarin e Përgjithshëm t'OKLL-së, Dr. Fuad Myftija, N/Kryetarin e Bashkimit Demokrat Shqiptar, Z. Adem Hodo, dhe kushdo tjetër që dishroi me marrë fjalën.

Fjalimi i Dr. Krasniqit --si përhera-- kje pa letër. Përposë randësisë që pati, ai kje i rrjedhshëm n'ate formë që vetëm Dr. Krasniqi din me e paraqitë.

Gjithashtu interesant dhe i përmbajtun në një frymë vëllaznore kje edhe fjalimi i Dr. Myftisë.

Fjalimi i Z. Hodos kje i gjatë dhe i randësishëm. Ajo çka doli në pah gjatë këtij fjalimi ishte një përshkrim i shkurtë i jetës dhe veprimtarisë së disave prej figurave ma të randësishme të popullit shqiptar, sidomos ç'prej të njizeta-ve e këndeje, si: Ahmet Zogu, Mustafa Kruja, Ernest Koliqi, Abaz Kupi, Koço Muka, Kolë Bib Mirakaj, Sali Myftija, Gjon Marka Gjoni, Mit-hat Frashëri, Xhafer Deva, Nuçi Kota, Fiqri Dine, Cen Elezi, Ismail Verlaci, Mehdi Frashëri, Musa Juka, Ali Klisura, etj.

Në mbarim të ceremonisë --mbasi lexohen letrat e ardhuna prej personave që nuk kishin mundë me marrë pjesë në mbledhje-- Kryetari i ditës fton të pranishmit të kalojnë në pjesën e sallës ku ishin vendosë ambëlsina, kafe dhe pije freskuese.

Meriton të theksohe se Mons. Zef Oroshi kishte thanë po ate ditë një meshë në kishën katolike "Zoja e Këshillit të Mirë" në kujtim të Dëshmorëve të Kombit.

15 QERSHOR, 1986

Ditën e Dile, me 15 Qershor, 1986, n'Alex & Henry të Bronx-it, u mbledhën një numër i konsiderueshëm shqiptarësh, burra e gra, bllokista e jo bllokista, për të përkujtue Dëshmorët e Kombit.

N'orën e caktueme, mbledhjen e deklaroi të hapune Kryetari i Këshillit Krahinor për SH.B.A. e Kanada, Z. **NIKË GJERGJ GJELAJ**. Mbasi shprehu mirëseardhjen dhe falenderoi të pranishmit n'emën të Komisionit për pjesëmarrjen, fton para mikrofonit Kryetarin e Ditës, Inxh. **VIKTOR DARAGJATI**-n, i cili, në mbarim të përshëndetjes që u bani miqëve dhe bllokistave, tue dallue me emën Mons. Zef Oroshin, Dr. Rexhep Krasniqin, Dr. Fuad Myftinë, Prof. Zef Vorf Nekajn, etj.

Mbas ekzekutimit të hymneve të SH.B.A. dhe Shqipnisë, Z. Daragjati i fton të pranishmit të mbajnë një minutë zi në kujtim të Dëshmorëve të Kombit të të gjitha kohnave, e njëherit edhe në kujtim t'atyne bashkëvëllazënve e motrave që kishin kalue në jetën e amëshimit gjatë vjetit që kishte kalue.

Z. Daragjati, mandej, fton para mikrofonit Mons. **ZEF OROSHI**-n për të baltutjen fetare dhe bekimin e mbledhjes. Mons. Oroshi, gjatë lutjes fetare ceku shkurtazi randësinë e kësaj dite dhe meritën që u shkon Dëshmorëve në vetë egzistencën e Kombit Shqiptar.

Në mbarim të lutjes fetare, Inxh. Daragjati fton folësin kryesorë të kësaj Dite Përkujtimore, Kryetarin e Këshillit Drejtues, Z. ZEF MIRAKAJ-n. (Fjalimin e Z. Mirakajt do ta sjellim në tanësi ma poshtë).

Mbas fjalimit kryesorë fjalëne merr Prof. ZEF V. NEKAJ, i cile kishte ardhë posaçë prej California për të marrë pjesë në Përkujtimin e Dëshmorëve. Prof. Nekaj kishte pregaditë një fjalim të gjatë dhe shumë të randësishëm, në dorëshkrim. Për fat të keq, dorëshkrimi i fjalimit të Profesorit nuk na asht në dispozicion. Por, premtojmë se nëse ka me na ra në dorë në t'ardhëshmen, do ta botojmë në një prej numurave të këtij buletini.

Mandej fjalën e mori Kryetari i Komitetit "Shqipëria e Lirë", Dr. REXHEP KRASNIQI, i cili, në një fjalim të pa-pregaditun me shkrim -- ashtu si përhera -- dhe me një oratori që e dallon ndër gjithë të tjerët, vuni në dukje randësinë e Përkujtimit të Dëshmorëve, dhe shtoi: "E vërteta asht se një përkujtim të tillë e ka nisë i Përndershmi Monsinjon Zef Oroshi, por masandej e kanë zhvillue edhe organizatat t'ona politike..."

Ajo çka pati një randësi të veçantë gjatë fjalimit të Dr. Krasniqit ishte fakti se na kujtoi që Dëshmorët të Kombit nuk janë vetëm ata që flijojnë jetën me pushkë në dorë, por të gjithë ata që i a dedikuen veprimtarinë dhe jetën e vet çashtjes kombëtare. Këtu Dr. Krasniqi përmendi disa udhëheqës e luftarë të lirisë që vdiqën gjatë këtij mërgimi fatkeq, si ABAB KUPIN, KOLË BIB MIRAKAJN, GJON GJINAJN, etj., që u detyruen të marrin rrugat e mërgimit fatkeq dhe të vdesin ndër dhena të hueja. "Në ç'kategori ti fusim këta shqiptarë që rregjimi komunist-stalinist i Tiranës i detyroi të marrin rrugat e botës..." - tha Dr. Krasniqi.

Edhe fjalimet e tjera kjenë të një randësi të madhe dhe sejcili shpreh -- n'emën të Dëshmorëve -- vëllaznim e afim në mërgatën t'onë politike.

Në përfundim të fjalimeve, dhe mbasi lexoi mesazhet që i kishin ardhë me këte rast Komisionit Pregaditës, Z. Daragjati e mbylli mbledhjen tue i ftue të pranishmit të kalojnë në pjesën e sallës ku ishin shtrur ambëlcinat, kafja dhe pijet freskuese.

Diskutimet dhe përshëndetjet vëllaznore vazhduen pothuajse edhe për një orë tjetër, e mandej të gjithë u shpërndanë tue e urue njani-tjetrin me këto fjalë: I PËRJETSHËM KJOFTË KUJTIMI I DËSHMORËVE TË KOMBIT.

SHENIM:

Po atë ditë, për të kujtue dhe nderue Dëshmorët e Kombit, i Përndershmi Mons. Zef Oroshi kishte thanë një meshë në Kishën Katolike Shqiptare të Bronx-it, "Zoja e Këshillit të Mirë"

REPORTERI

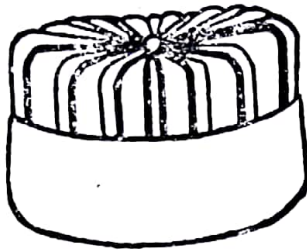
Ma poshtë po botojmë letrën përshëndtëse që i kishte dërgue Komisionit Pregaditës Baba Rexhepi, e gjithashtu edhe fjalimin -- në tanësi -- të folësit kryesor të Dites, Z. Zef P. Mirakaj.

First Albanian Teke Bektashiane in America

TEQEJA BEKTASHIJANE SHQIPTARE

Adresa: 21749 North Line Road

Taylor, Michigan 48180

Telephone:

287-3646

Më 7 Qershor 1986

Z. Nik Gjergj Pllumbi
New York, N. York

I dashuti Z. Pllumbi,

Ju falem nderit për ftesën që më bëtë për të marrë pjesë në përkujtimin e dëshmorëve të Kombit që do të zhvillohet në New York më 15 Qershor 1986, të organizuar nga Blloku Kombëtar Indipendent. Veç më vjen keq t'ju them se për arsye shëndeti nuk do të marr dot pjesë, por shpirtërisht do të jem midis jush.

Ju përgëzoj për këtë misjativë të pëlqyer e patriotike dhe ju uroj të delni me sukses në përkujtimin e dëshmorëve, të cilët janë nderi dhe lavdija e Kombit.

Ju përshëndes të gjithëve me dashuri dhe me bekimet e mija e të Haxhi Bektashit.

Baba Rexhep

(Baba Rexheb)

FJALIMI I Z. ZEF P. MIRAKAJ

15 Qershuer, 1986

I nderuemi Kryetar,
Të Përndershmit klerikë,
Zoja e Zotni të ndershëm.

Në raste të tilla njeriu e ka të vështirë me shprehë ate që dishron dhe ashtu si dishron, e atij i bahet edhe ma e vështirë nëse para tij qindrojnë personalitete të spikatun për oratori, si asht Dr. Rexhep Krasniqi. Por, do të përpiqem, ashtu si di, me krye detyrën që më ka ngarkue Komisjoni Pregaditës.

E konsideroj nderim personal që Komisjoni më ka ngarkue dhe besue fjalimin kryesor në këtë përkujtim të Dëshmorëve të Kombit, t'atyne Bijve e Bijave që lirisë s'Atdheut dhe s'ardhëmes ma të begatëshme të Kombit t'onë i kushtuen gjanë ma të shtrejtë personale që patën - JETEN E TYNE.

Përposë që e konsideroj nderim personal, përkujtimin e Dëshmorëve e konsideroj një përziemje KRYENALTËSIEJE TË LIGJËSIME, për krejt racën t'onë, EMOCIONI JUSTIFIKUES, por --me dhimbje në zemër e them-- edhe DIZICIZIONI DISPRUES. Këte do të përpiqem edhe me e spjegue.

Randësia e përkujtimit të Dëshmorëve nuk qindron në fjalët e bukura që shprehim në drejtim të TYNE (këte jena të detyruem me e ba). Randësia e VERTETË e kësaj dite qindron --n s'paku duhet t'ishte bazue-- në faktin se tue përkujtue pjesën ma të lavdishme të racës s'onë, nuk mjafton që të ndiejmë vetëm kryenaltësi, por, qellimet, vepra dhe therorizimi i tyne duhet të na inspirojnë dhe të na ngjallin koshien-cën që, edhe na, breznitë mbasardhëse të TYNE, ti konsidrojmë interresat e Kombit po aq të randësishme dhe të SHEJTA sa i konsideruen ATA, e në vend që të krijojmë e t'ushqejmë një atmosferë disprimi e marrdhanjesh të pa kurrnjifarë prespektive pozitive, të përpiqemi me u shërbye të njajtave ideale, e me naltësue të njajtat çashtje për të cilat, pjesa që jena tue nderue sot FLIJUEN JETEN E TYNE.

Mue më duket se padrejtësisht e kana ba si traditë me i nda Dëshmorët në dy kategorina; në të privilegjuem e n'ata të dorës së dytë. Të privilegjuem kanë mbetë gjithmonë ajo pjesë që kjenë ma të njoftun për së gjalli, ndërsa pjesa tjetër, e njoftune ma pak, ose aspak, e cila, nuk dha kurrnga ma pak në shërbim të të njajtave ideale e interesa të përgjithëshme --hile pa pasë kurrnjifarë pretendimi e pa pritun kurrnjifarë shpërblimi --, rrallë --për mos me thanë aspak -- bahet fjalë për Ta.

Unë dishroj me u a kushtue ditën e sodit --ma së forti-- këtyne HEROJVE TË THJESHTE, këtyne DESHMOREVE TË PANJOFTUN.

Populli ynë ndër shekuj ka ballafaque dhe përballue sakrifica të një mbasnjishme, dhe të mëdha. Kryesisht, sakrificat e popullit shqiptar ndahen në pesë fusha:

1. Përpjekjet me armë në dorë për pamvarësi kombëtare, sidomos përgjatë

- pesë shekujve të pushtimit Otoman;
2. Rezistenca e pa kompromis kundër vendimeve të padrejta e anmiqsore të fuqive të mëdha, të cilat, kishin dhe kanë për qellim me e coptue Shqip-fuqive të mëdha, të cilat, kishin dhe kanë për qellim me e coptue Shqip-ninë edhe ma zi se e coptuen --bile edhe me e zhdukun krejtësisht prej hartës gjeografike. E bajshin dhe e bajnë këte nën justifikimin se: "Për t'u sigurue stabilizimi në Ballkan, duhet sakrifikue Shqipnija...";
 3. Qendrimi i pa lëkundun dhe heroik kundrejt qellimeve imperialiste të fqijve t'onë --Serbisë, Malit të Zi, Maqedonisë dhe Greqisë-- të cilët, jo vetëm që mbajnë nën robni pjesë të konsiderueshme t'Atdeut dhe po-pullit t'onë, por ende sot e kësaj dite jetojnë me iluzione absurde për ta nda ndër vedi edhe ate ma pak se gjysë Shqipnije që ka mbetë;
 4. Qendresa heroike dhe rezistenca anti-komuniste (në këte pikë meriton të merret si shembull qendresa e ditëve të para në Bozhigrad, Pukë e Kelmend, e mandej rezistenca e armatosun në Dukagjin, Mirditë, Kosovë e Pukë, ku, në këte të fundit LUFTARËT E LIRISË, të grumbulluem nga të gjitha krahinat e maleve të Veriut, gjetën strehim për deri në vjetin 1951); dhe
 5. Vujejtjet e pashoqe 42 vjeçare nën robnimit komunist, si mbrenda kufinit të padrejtë politik, poashtu edhe në Kosovën martire.

Më lejoni që edhe njëherë të kthehem te "DËSHMORËT E PANJOFTUN", të cilët, të gjithë bota i nderon me simbolin e ushtarit të panjoftun, e që drejtësisht i konsideron si SHËTYLLEN e fitoreve t'arrituna, apo sakrificave të bame në fu-shat e betejave.

Jo tue pasë për qellim me naltue individua, por tue pasë si synim me arritë qellimin e analizës s'ime, do të më duhet me përmendë emnat e disa figurave udhëheqëse t'etapave të ndryshme të historisë së popullit t'onë.

A kje i vetëm **GJERGJ KASTRIOTI** në përballimin me sukses, për 25 vjet me radhë, të dyndjeve Otomane në Shqipni?

A vetëm **ABDYL FRASHERI** organizoi dhe zhvilloi **LIDHJEN FAMËMADHE TË PRIZ-RENIT**, apo mbrojti vendimet e Saj?

A qyqekalli vetëm e ngriti **DEDE GJON LULI** flamurin në Deçiq?

A kje i vetëm **ISMAIL QEMALI** ai që inspiroi dhe mbrojti ngritjen e flamurit dhe shpalljen e pamvarësisë?

A kjenë të vetëm **ÇERQIS TOPULLI** apo **THEMISTOKLI GERMENJI** në përpjekjet dhe triumfet kundër anmiqve të Shqipnisë e shqiptarëve?

A vetëm **KAPIDANAT E MIRDITES** meritojnë kredit për rruajtjen e principeve të maleve të Shqipnisë apo akteve theririzuese në mbrojtje t'idealeve kombëtare?

A vetëm **BAJRAM CURRIT** apo **ELEZ ISUFIT** duhet t'u atribuohet merita e lë-vizjes për një demokratizim të jetës së Kombit?

A kje i vetëm **PRENK CALI** në përballimin e forcave sllavo-komuniste?

A nuk do t'ishte padrejtësi e përbuzje ndaj popullit shqiptar nëse themi se pa **AHMET ZOGUN** Shqipnija nuk do t'ishte ba kurr shtet?

A vetëm **SHPISE SË MIRAKAJVE** duhet t'u njihet merita që në tri periudha të ndryshme historike --në lëvizjen për demokratizim, në luftën kundër serbo-malazezëve, dhe n'ate anti-komuniste-- populli i maleve të Veriut tregoi ga-

dishmëni të rrallë për therorizim?

E, shembulla kësi soji kishin me qenë të pambarim. Por, nëse naltësojmë vetëm figurat udhëheqëse, ku e lamë meritën e padiskutueshme të masave të pullit? Ku e lamë qendrimin vetëmohues t'atyne që kjenë --mund të thom me të drejtë-- SHTYLLA KURRIZORE në sejcilin prej qendrimeve të lavdishme të rracës s'onë? Ku t'i lamë qindra e mija t'atyne HEROJVE TË PANJOFTUN që me dashtuni të zjarhtë për Kombin dhe me urrejtje të thellë kundrejt anmikut, nuk prituen as nuk munguen me ra fli n'Altarin e Atdheut?

Po, figurat udhëheqëse meritojnë të gëzojnë mirënjohje e respekt përse i përket inspirimit dhe organizimit të masave, por asht AI, populli dhe Dëshmorët e TIJ, të njoftun e të panjoftun barabar, udhëheqësia e ushtarë, të shkolluem e analfabetë, Gegë e Toskë, musliman e të kshtenë, që duhet t'u shkojë mirënjoftja e pakufizuese dhe t'u thuret lavdija e plotë.

Mandej, unë besoj se, tue u përpjekë me e lidhë qendrimin dhe flijimin e një dëshmorë me një mendim politik të veçantë, nuk jena tue u shërbye as qendrimeve heroike të TYNE, as interesave t'Atdheut. Përkundrazi, jena tue nënvleftësue e marrë nëpër kambë aktin heroik të TYNE, dhe jena tue damtue çastjen e përgjithëshme. E them këtë sepse mendoj dhe besoj se, një që punon apo flijon jetën për një besim të caktuem politik, nuk duhet as nuk mund të barazohet me një që punon apo flijon jetën për idealet e Kombit, pamvarësisht nëse asht apo jo i inkadruem në një besim politik, e pamvarësisht se cila asht apo kje rryma politike në të cilën asht apo kje inkadruar.

Gjaku nuk tregon besim fetar, krahinë as parti politike. Të ramët dëshmorë në një fushë beteje nuk mundesh me i dallue se ç'besimi fetar i përkasin, e asht thuejse e pamundun me përcaktue prejardhjen krahinore apo mendimet politike. Por, prej veshës kombëtare apo prej uniformës ushtarake lehtazi mundesh me i dallue se ç'kombësie i përkasin. Të shumtën e herës nuk mundesh as me me dallue nëse kje udhëheqës apo ushtar i thjeshtë i KOMBIT, por po, lehtazi mundesh me arrijtë në konkluzionin se kje DËSHMOR I KOMBIT.

Dëshira e anmiqve të Shqipnisë ka qenë, asht dhe mbetet e kundërt diagonalisht me interesat e KOMBIT T'ONË: ata dishrojnë të na shohin të jemi indiferent në çastjet kombëtare, të përçamë, dhe bile edhe n'anmiqsi të plotë njeni me tjetrin. Deri diku --mendoj, e sinçerisht e them se dishroj të jetë e kundërta (e unë të mbetem i gabuem) megjithëse realiteti nuk më nep shumë shpresa-- u a kena plotësue dëshirat anmiqve në sejcilën prej pikave të ma si-shpresa-- u a kena plotësue dëshirat anmiqve në sejcilën prej pikave të ma si-shpresa; kena dishmue se në këtë gjysën e fundit të këtij shekulli pjesa dërmuese e jona qindrojmë indiferent, kena dhanë prova ma se bindëse se pjesa që demek nuk asht indiferente asht kryekëput e përçame, dhe bile deri n'ate shkallë sa me u konsiderue edhe anmiqësi e plotë, por e mbajtur e msheftë.

Amaneti dhe dëshira e DËSHMORËVE TË KOMBIT kanë qenë, janë dhe mbeten që na t'i vejme interesat e atdheut mbi ato personale, fetare, krahinore, apo partiake. Shpirtinat e TYNE kanë dhe vazhdojnë të na kërkojnë mirëkuptim ma të gjatë, kompaktësi të plotë dhe të sinçertë, e vetëmohim, kur bjen çastja e së mirës së Kombit. Përndryshe, shpirtinat e TYNE një ditë kishin me u revoltue, e me të drejtë kishin me na thanë: "JU NUK KENI TË DREJTË ME NA MARRË NEPER KAMBË. NUK NA DUHET GJA NALTËSIMI QË NA BANI NE, KUR JU REFUZONI TA SHIFNI OBJEKTIVISHT INTERESIN E ATIJ KOMBI PËR TË CILIN NA FLIJUEM JETËN...."

A jena tue e respektue amanetin e Dëshmorëve?

Mue më duket se jo, e pra, edhe njëherë e theksoj se kisha me dishrue që

mendimi im të jetë i gabuem, e jo qëndrimi ynë.

Le ta kqyrim këtë çashtje lidhë me qëndrimin t'onë të së kalueme dhe ate të tashëm.

Në kohën që Atdheut dhe popullit t'onë i kërcënohej humbja e gjithçkafes, ashtu si në të vërtetë edhe ndodhi, na i shërbejshim thjeshtë lakmisë për pushtet.

Nuk mjafton që përcëlluem vedin e mbarë rracën shqiptare, por edhe sot, mbas 42 vjet robnije komuniste dhe vujtjesh të pa pame, prap vazhdojmë me të njajtin qëndrim; naltësojmë besimet t'ona politike mbi interesat e Shqipnisë, dhe proklamojmë suksese e fitore që kena arrijtun si grupe politike të veçanta --nga njena anë-- dhe dënojmë qëndrimin e "gabuem" të pjesës që nuk asht e inkoadrueme n'ate grup politik që asht tue proklamue suksese e fitore -- nga ana tjetër!

Mandej, ndigjohen edhe thanje të tilla, si: "Nuk asht nevija që të gjithë shqiptarët të jenë të hashkuem..."! Se çfarë rezultatesh pozitive kishte me na pru një predikim i tillë, mbetet përjashta aftësive të mia për ta kuptue.

Ndigjohen e edhe lexohen dhe shprehje të tilla, si: "Kush asht ky djalë i ri që mundohet të na shesin shqiptarizëm? A thue se shqiptarët nuk dijnë se ç'bajnë!"

Nëse qëndrimi që jena tue mbajtë asht i hijshëm dhe i shërben çashtjes s'onë të përgjithëshme, e nëse jena të kënaqun me qëndrimin që kena mbajtë deri tash, le të vazhdojmë n'ate rrugë edhe këtu e mbas. Por, nëse Zoti na nep vullnet me e pa se qëndrimi i ynë nuk i ka shërbye asaj çka kena pretendue se jena tue i shëebye, na lypet të ndërrojmë kurs, pa marrë parasyshë nëse ai që asht tue na trikitë në ndërgjegje asht i ri apo i vjetër.

Nuk jam tue u folë si politikan, pse nuk jam i tillë, mbasi ndër ne, për t'u konsiderue politikan, duket se duhet me prandue dhe miratue edhe ate çka je i bindun se nuk i shërben së mirës së përgjithëshme. Këte nuk kam mujtun me gjetë forca që ta baj -- në të vërtetë, as nuk dishroj që t'i gjej ato forca. Jam tue u folun thjeshtë se vëllazënve të një gjaku dhe shokëve të të njajtit ideal.

INTERESAT KOMBËTARE, POPULLI SHQIPTAR QË VUEN NËN ROBNINË MA T'EGËR QË KA NJOFTË, SAKRIFICAT E MËDHA dhe GJAKU I DERDHUN nëpër përpjekje, për t'i sigurue Shqipnisë një t'ardhme ma të begatëshme, na kërkojnë t'i bajmë vedit **APEL**, të ndiejmë dhe të pranojmë nevojën e domosdoshme për një kompaktësi të shëndoshtë; na kërkojnë që t'arrijmë të kuptojmë se interesat e përbashkëta kombëtare duhet të jenë --ashtu si në fakt janë-- shum ma të randësishme se **CMIRI PERSONAL**, **LAKMIJA PËR PUSHTET**, **INTERESAT PARTIAKE**, apo ato **FETARO-KRAHINORE**.

Për në daqim me i nderue **DËSHMORET** ashtu si e meritojnë, tue i përkujtue **ATA**, duhet që sejcili nesh --**SIDOMOS AJO PJESE QË GJINDET NË POZICION UDHËHEQËS**-- t'i bajmë thirrje ndërgjegjes për ta drejtue aktivitetin kah përpjekjet e sinqerta, sado të kufizueme kjoftshin ato, për realizimin e kërkesave gjithëshme. E kjo nuk arrihet me anë të fjalimeve të bukura që aty për aty të më shterpësi në substancë.

Kushtet e gjithanëshme na e bajnë edhe ma të vështirë arritjen e objektivave --nëse në të vërtetë kemi ndonji objektiv me vleftë.

Nëkjoftëse disi do të mundena me arrijtë diçka, mund ta arrijmë vetëm atëherë kur LAKMINË, INTRIGAT DHE EGOLIZMIN t'i kena lanë më një anë, e me vendosmëni dhe sinçeritet t'i jena dedikue së mirës së KOMBIT në përgjithësi.

Tue u përulë me respektin ma të madh para kujtimit të DËSHMOREVE TË KOMBIT, kjoftshin ATA prej çfardo krahine, besimi fetar, a rryme politike, me ndiesitë ma të thella dhe të sinçerta, uroj që shembulli i TYNE të jetojë në përjetësi, e njëherit uroj që flijimi i TYNE të na ngacmojnë mendet e zemrat që edhe na t'i kryejmë detyrat që kena përballë, ashtu si na kërkohet dhe na ka hije.

ZEF P. MIRAKAJ

TE DASHTEJN BASHKATDHEUTARE!

REDAKSIJA E "LAJMTARI I TE MËRGUEMIT"

KËRKON NDJESË PËR LAJMET SHOQNORE
QË PËR MUNGESË NJOFTIMI KANË MBETË PA
U BOTUE NË KËTË NUMËR TË BUCETINIT.
DISHROJMË T'U SIGUROJMË SE MUNGESA E
NJOFTIMIT KA QENË E VETMJA ARSYE QË
NA E KA BA TË PAMUNDUN ME DHANË MA
SHUMË LAJME SHOQNORE. KJO ASHT EDHE
ARSYEJA QË KËRKOJMË TË NA NJOFTONI.

KONGRESI I VII-të

I BLOKUT KOMBTAR INDEPENDENT

22-23 NANDUER, 1986

Kje e pamundun që Kongresi i VII-të i Bllokut Kombtar Independent t'organizohet dhe të mbahej në përputhje me kërkesën e Nenit # 29 të STATUTIT, i cili thekson: "....."

Në rast se Partija, për shkak të kushteve natyrore, ka mbetur pa Kryetar, Nën-kryetari zen automatikisht vendin e Kryetarit. Në rast të tillë, brenda një vjeti duhet të thirret Kongresi....."

Vonesa në mbajtje të Kongresit ndodhi kryesisht për faktin se përposë humbjes së Kryetarit, Dr. Ismail Verlaci, Bllokut i ra edhe një vdekje tjetër e papritun dhe e randë - vdiq në Romë me 24 Nanduer Antri i Këshillit Epruer dhe njeni prej themeluesave të B.K.I., Rag Gaspër (Lin) Shkreli.

Posë këtyne dy humbjeve të randa, Blloku u gjet edhe n'organizimin e Përkujtimit të Dr. Verlaci në Përvjetorin e Parë të Vdekjes, e gjithashtu, edhe n'organizimin e Përkujtimit të Dëshmorëve të Kombit.

Me 12 Maj, 1986, në një letër që Këshilli Epruer i drejton Këshillit Drejtues Ekzekutiv, e ngarkon këtë të dytin që të fillojë punën për pregaditjen e Kongresit të VII-të dhe 40 Vjetorin e Themelimit të Bllokut.

Këshilli Drejtues menjherë thirri një mbledhje të përgjithëshme t'antareve me banim në SH.B.A. e Kanada, dhe mbas diskutimesh vëllaznore, në të u zgjodh Komisioni i Pregaditjes së Kongresit, i kryesuem (në mungesë) prej Z. Zef P. Mirakaj.

Në mbledhjen e parë të Komisionit, Z. Mirakaj, tue paraqitur angazhimin shumë të madh që kishte me studimet universitare, kërkon që të shkarkohet prej kryesisë së Komisionit. Kërkesa e tij u gjet me vend, dhe kështu Komisioni zgjodhi për Kryetar të riun Z. Ahmet Nezaj.

Pregaditjet filluen intensivisht, e me 22 Nanduer, 1986, filloi punimet Kongresi i VII-të i B.K.I.

HAPJA E KONGRESIT

NOVEMBER. 22, 1986

SEANCA E PARË

N'orën 10:00 të mëngjesit, në praninë e një numuri të madh shqiptarësh e shqiptarësh, bllokistash e jo bllokistash, në njerëz ndërr sallat e PENTA HOTEL të New York City, hapi punimet KONGRESI I VII-të i Bllokut Kombtar Independent.

Kryetari i Komisionit Pregaditës, Z. AHMET NEZAJ, mbasi u shprehu mirëseardhjen të pranishëmve, i bazuem në Nenin # 23 të STATUTIT, fton para mikrofonit antarin ma të vjetër, në moshë, të Partisë, Z. XHEVDET BLOSHMIN për të krye-

sue punimet e Kongresit.

FJALA E Z. XHEVDET BLOSHMI

E falënderoj Z. Ahmet Nezajn dhe të gjithë bllokistat që më kërkojnë të kryesoj këtë Kongres.

Unë jam i kaluar nga mosha, dhe për të dëgjuar nuk dëgjoj mirë, prandaj, me lutje i drejtohem kongresistave që në vendin t'im të zgjedhin një person tjetër më të përshtatshëm.

Unë i propozoj këtij Kuvendi si Kryetar Z. Zef Mirakajn.

Kaqe kisha për të thënë, e pra më falni nga kjo detyrë që nuk mund ta kryej ashtu si do të mund ta kryejn një tjetër më i ri se unë.

Z. XHEVDET BLOSHMI

Simbas propozimit të Z. Blloshmit, Kongresi zgjodhi unanimitisht për Kryetar të zhvillimit të punimeve të Tij **Z. ZEF P. MIRAKAJ**-n

Z. Mirakaj, mbasi falenderoi Z. Blloshmin personalisht dhe mbarë kongresistat për besimin që i kanë dhanë, i kërkoi Kongresit që t'i apin edhe dy sekretarë për të mbajtur shënimet e zhvillimit të punimeve. Kongresi zgjodhi për sekretarë **ZZ. GJON KADELI** dhe **ZEF PERNDOKAJ**.

KRYETARI I KONGRESIT, Z. ZEF P. MIRAKAJ, E SEKRETARI, Z. ZEF PERNDOKAJ

PUNIMET E KONGRESIT

Mbasi ekzekutohen Hymnet Kombëtare të SH.B.A. dhe Shqipnisë, e mbasi mbahet një minutë zi për **DËSHMORET E KOMBIT**, Kryetari i Kuvendit fton para mikrofonit të Përndershmin Mons. Zef Oroshi për të thanë lutjen fetare.

Në përfundim të lutjes fetare, Z. Mirakaj paraqet personalitetet fetare, politike dhe shoqërore të mërgatës s'onë, si, Mons. Zef Oroshi, Dr. Rexhep Krasniqi, Kryetar i Komitetit "Shqipëria e Lirë", Dr. Fuad Myftija, Sekretar i Përgjithshëm i O.K.L.L.-së, Z. Jonuz Ndreu, antar i K.Q. të Bashkimit Demokrat Shqiptar. Z. Qazim Emra, Sekretar i Përgjithshëm i Organizatës "Balli Kombëtar", Dr. John Cardino (Gjon Kardino, me origjinë shqiptare, prej arbëreshëve), Z. Zenun Nezaj, Kryetar i Shoqatës Muslimane, Prof. Nderim Kupi, Prof. Zef Camaj, Z. Hysen Mulosmanaj, Z. Rifat Ndreu, Z. Fran Sokoli, Z. Zef Pashko Deda, Z. Halit Nezaj, e shumë e shumë të tjerë.

Tue pasë përfundue paraqitjen e personaliteteve, Z. Mirakaj fton para mikrofonit Kryetarin e Këshillit Epruer (Kryetarin e Bllokut), Kapidan Ndue Gjomarkaj, për të mbajtur fjalimin e rastit dhe raportin, e që njëherit paraqiste edhe shkakimin e të gjitha Organeve Drejtuese të Bllokut.

FJALIMI I KAP. NDUE GJOMARKAJ

Bashkatdhetarë, miq e dashamirë, antarë të Bllokut Kombëtar Indipendent,

Me këtë rasë të veçantë për Bllokun Kombëtar Indipendent, ju përshndes dhe ju falnderoj për zëmërsisht për mirësin që keni tregue tue na nderue me praninë tuë në këtë Kuvend, prej të cilit m'u dha rasa të ju sjell fjalën e të shndërrorj disa mendime me frymë miqsore edhe mbi çashtje që na interesojnë të gjithëve.

Bloku Kombëtar Indipendent, që asht përshkue nëpër vështirësinë e tallazave të këtyre katërdhetë vjetëve, me këtë Kongres e me Kremtimin e Katërdhetë Vjetorin e Themelimit të vet, me 6 nanduer 1946 në Romë, ka dashtë me dishmue edhe njëherë gjallnin e vet dhe vazhdueshmeninë për t'ardhneb.

Mjerisht vjetët kalojnë për të gjithë, e shumë personalitete të shqueme të rangut tradicional e kulturor, themelues të Bllokut, na kanë lanë tue kaluar në jetën e pasosun, si Ekrem Vlora, Gjon Marka

KAP. NDUE GJOMARKAJ

Gjoni, Ernest Koliqi, Xhemil Dine, Ndue Paluca, Karl Gurakuqi, Kolë Bibë Mirakaj e shum e shum të tjerë, të vjetër e të rij, e me ta edhe katër Luftarë të Liris: Pashko Letaj, Gjon Gjinaj, Pjetër Gjoci, e Kolë Çuni; kurse tash vonë Ismail Verlaci, kryetar i Këshillit Epruer, dhe Lin Shkreli, antar i Këshillit Epruer.

Asht e natyrshme se në lidhje me këto humbje kaq të randa, ndrydhjet kanë qenë të dukshme, sepse, edhe radhët e antarëve gjatë këtij mërgimi t'idhët kanë ardhë tue u ngushtue. Megjithate Bloku ka qindruë e do të qindrojë edhe këndeje e mbrapa. E jam i bindun se kurrë nuk ka për ta ligështue zemrën tonë në vazhdimin me nderë të luftës së fillueme kundra komunizmit zhgattrimtar qi po sundon me aq tërbim Atdheun e popullin t'onë.

Po t'i hjedhim një shikim sado të përcipët historis së vendit t'onë, kemi për të pamë se të parët t'anë, megjithse ndër kushte jashtzakonisht të zorshme, kanë dishmue me fakte e akte heroizmi ngjedhjen e tyne me traditat e lashta të Kombit, me interesat e popullit dhe kanë luftue vazhdimisht për Lirin e Atdheut nga zgjedha shekullore e të huejit. Epoka e Gjergj Kastriotit u shkruë në fletën e artë të qindresës shqiptare; e Lidhja e Prizrenit, tue ndjekë at shembull, u ba fuqi e mrekullueshme e bashkimit kombtar dhe dishmija ma e gjallë e qindresës s'onë, sadoqi u trathtue, dhe padrejtësisht u muer nepër kambë prej fuqive të mëdha t'Europës. Megjithate shqiptarët, të frymzuem prej Lidhjes së Prizrenit vazhduen levizjet dhe kryengritjet deri në shpalljen e Indipendencës në vjetin 1912 në Vlonë. Fatkeqsisht Shqipnis nuk ju ndanë të këqijat tue qenë se ajo nuk e kishte gjetë ende stabilitetin politik. E pikërisht kjo ka qenë arsyeja qi anmiqt e vendit t'onë turrehin kërcnueshëm dhe kërkoshin me gjetë shkak për ta përta. Kështu ecën motet tue e joshë të huejt Shqipnin me miklime, me proklamata dhe me sigurime kallpe, dërsa ma në fund, në vjetin 1913, mrrijtën me ia shkëputë pjesët ma të mira; dhe pa u kënaqë me ato, e për të realizue qëllimet e tyne lakmuese, në vjetin 1914 përmbysën edhe gjendjen e sigurueme me konsens nderkombtar edhe sovranitetin e shtetit shqiptar tue vu Princ Wied-in Mbret të Shqipnis.

Ajo epokë kërcnoi rrezikshëm ekzistencën e Shqipnis si shtet i lirë e ndipendent, sepse propaganda e anmiqve të kombit t'onë qe aq e fortë, saqi i bindi një pjesë të konsiderueshme të popullsis me fillue luftën civile qi e lau në gjak Shqipnin. Kodrat e Shijakut, ku u ba ploja e gjakut të derdhun, mbetën, po, simbol krenije kombtare, por njëherit edhe shkak mjerimi, rreziqesh e zhgattrimi kombtar, sepse anmiqt e vendit t'onë e përdorën at levizje si mjet për ta paraqitë Shqipnin ndër konferenca ndërkombtare gjoja se na ishin një konglomerat rracash të ndryshme. E pra kjo ishte në kundërshtim me të vërtetën historike t'etnicitetit të Shqipnis si komb i dalluem prej kombeve tjera të Ballkanit.

Menjherë mbas luftës kundër rebelave të Haxhi Qamilit filloi Lufta e Parë Botnore (1914-1918) qi e përfshiu Shqipnin prej veriu në jug tue pre çdo lidhje krahe me krahinë. Por shqiptarët qi ishin përshkue nepër aq trazime e regjë me përvojën e jetës, nuk i kishin humbë shpresat. Mbas shumë përpjekjesh, posa mbaroi lufta, Kongresi i Lushnjës më 1920 mori vendime guzimtare dhe e qiti në dritë shtetin shqiptar. Përsëri grindjet e mbrendshme ziheshin në kazanin e politikës së shtetit të ri aq shumë sa shkaktuen dasina të pameremetueshme, të cilat përmbysën edhe lirin edhe demokracin. Mbas këtyne problemeve të ndërlikueme, koha suell ndryshime të reja. Periudha e Mbretit Zog, mjaft e qetsueme, vazhdoi deri në vjetin 1939, kur zjarmi i Luftës së Dytë Botnore e përtau pamshirshëm vendin t'onë.

Synimi i Gjermanis me fitue hapsina të mëdha t'rejtorjale dhe me kapë zonat e pasuna industriale t'Europës, hapi kontradiksione në gjinin e Aksit (Romë-Berlin), edhepse për gjermanët pozita e Italis, mbas fitimit të luftës, duhej t'ishte ekskluzivisht 'mesdhetare'; kurse Italia mendonte me përfshi së paku gjysmën e Ballkanit për të dalë nga lufta fuqi e fortë botnore. Me sulmin kundra Greqis, mbas pushtimit të Shqipnis, Italia kërkoi me imponue me forcë mendimin e vet politik, por falimentimi i asaj ofensive qi quhet "lufta paralele" e në mënyrë "paralele" prej asaj të Gjermanis, zhgattrroi krejtësisht iden e madhnis e të fuqis ushtarake t'Italis. Kësh-

tu pozita e saj, në vend që me u konsolidue në Ballkan, i shkakttoi një hapje fronti të ri Gjermanis, ndoshta të padishrueshëm. Tue konsiderue gjendjen në Ballkan tepër delikate e në rrezik të një invazjoni nga aleatët, dhe për ta nxjerrë Italin prej asaj disfatë ushtarake, me 6 prill 1941 Gjermania hodh në sulm kundra Jugosllavis e Greqis armatat e veta. Me këtë rasë Shqipnis i u dha mundësija të përfshinte shumicën e popullsis shqiptare në një truall të vetëm mbrenda kufijve etnikë me disa përjashtime krahinash, si Mitrovica, Kumanova, Shkupi, Monastiri dhe tokat nën Greqi që mbetën nën mbikqyrjen gjermane.

Pa hu n'analizën e situatës e të ngjarjeve të mavonshme të luftës, nuk mund të la pa përmendë faktin se me triumfin komunist, humbëm edhe tokat e lirueme, të cilat aktualisht u pushtuen nga brigadat komuniste të Shqipnis dhe i u dorzuen Jugosllavis peshqesh për ndihmën që Partija Komuniste e Jugosllavis i dha asaj të Shqipnis gjatë luftës. Por n'anë tjetër më kandet me vë në dukje edhe se flaka e atdhedashunis dhe e patriotizmit të ndezun atëhere me anë të shkollave dhe t'administratës shqiptare, po dishmon edhe sot e kësaj dite me fakte se sa e gjallë ka mbetë ndiesija kombtare veçanisht në Kosovën martire. Ajo flakë e kallun atëhere ka ndezë aq fort zemrat e kosovarëve, saqi sot po përballojnë me guxim çdo turr t'egër që kërkon t'i shueje. Ata vllazën të sunduem pa të drejta njerzore e kombtare që po lahen në gjak të tyne, kërkojnë prej nesh veprime serjoze për ta paraqitë robnin e tyne ndër qarqe internacionale të bazueme mbi të drejtat njerzore e kombtare, të kushtshpërhimisht në Kartën Themelore të Kombeve të Bashkueme për minoritetet nacionale sikurse asht minoriteti shqiptar nën sundimin e Jugosllavis, e cila asht edhe nënshkruese e Kartës së Helsinki-t për të drejtat e njeriut.

Nga ana tjetër, regjimi komunist-stalinist i Shqipnis pengon turpshëm çdo nistativë me kuptim kombtar në favor të të drejtave të shqiptarëve nën Jugosllavi. E asht pikërisht ky qëndrim minues, antikombtar i regjimit të Shqipnis, i cili nuk ka hapë gojën kurr në Kombet e Bashkueme për të drejtat t'ona etnike që na shtërngon të matemi për mos me ra ndër gabimet e tyne të rrezikshme. Përderisa regjimi komunist i Shqipnis trembet prej liris, progresit, fuqis intelektuale e kombtare dhe mumrit të shqiptarëve përtej kufijve, asht shumë vështirë të veprohet në drejtim të shpëtimit të tyne. Në mërgimtarët politik të Shqipnis na mungon baza themelore, dmth Shqipnija e lirë, prej kah kah do të niseshim ma të sigurtë për veprim.

Gjendja e popullit t'onë mbrenda kufijve të sotshëm politik dhe çashtja e shqiptarëve në tokat e robnueme, të cilat kërkojnë vemendje e veprim nga çdo shqiptar që e ka për zemër interesin kombtar.

Çashtja kosovare, që përfshin edhe shqiptarët në Mal të Zi e Maqedoni, ka marrë ushtimë sidomos mbas demonstratave të vjetit 1981. Por kjo çashtje ka ekzistue edhe shumë kohë ma përpara. Me gjithë vështirësit që u përmendën ma nalt, Bloku nuk ka mungue kurr, as nuk ka me mungue, me dhanë kontributin e vet pa kursim, gjithmonë tue pasë parasysh mendimet e dishiret e kosovarëve e të shqiptarëve tjerë të robnuem. Por solidarësija e përkrahja jonë çashtjes së Shqipnis Etnike, nuk duhet të shkojë në llogari të përpjekjeve t'ona për liri e mirëqenje të popullit në Shqipnin shtet.

Me Shqipnin shtet --me regjimin komunist-stalinist-- kemi çashtje ideologjike, çashtje regjimi, çashtje të mbrendshme të rendit politik, social dhe ekonomik që na shtërngojnë ta luftojmë ashpërsisht me qëllim që t'i sjellim popullit lirin e dishrueme e ta vemë në gjendje me zgjedhë lirisht rrugën që dishron.

Po t'ishte regjimi i Shqipnis paksa i ndërgjegjshëm, zgjidhja e problemit etnik, e veçanisht kosovar, do t'ishte ma e lehtë. Mirëpo regjimi komunist i Shqipnis, që ka refuzue Konferencën e Helsinki-t, nuk lëshon pe, e Jugosllavija, tue pasë përballë një shtet ekstremist të së majtës, të cilin as shqiptarët e robnuem nuk e pëlqejnë as nuk e dishrojnë, gjen shkas që të ndjekë rrugën e shtypjes e të dhunës. Edhe nga ky prizëm shifet qartë se regjimi komunist i Shqipnis, tue vazhduer rrugën e izolimit e tue ndjekë verbtaz udhën e egërsis, ndrydhë e shtypë trahetisht ndenjat komb-

tare të të gjithë shqiptarëve, mbrenda e jashtë kufijve. Asht kot qi qi regjim të përpushet e të predikojë djathtas e majtas se i a ka rritë prestigjin në botë Shqipnis. Bash përkundrazi i a ka dhunue ke s'Ve. E faktet flasin kuartë: kë ka mik Shqipnija me ndodhë një konflagramjon botnuer?

Ai regjim me qindime sektare e shfaqje historie mohon me kryeneçsi edhe akordet ndërkombtare të pranue me prej vetë atij regjimi. Kështu ndodhi me rasën e vllazënve Popa prej Durrësi, të cilët për të shpëtue prej persekutimeve e mjerimeve, morën guxim e u futën n'Ambasadën Italjane në Tiranë tue kërkuë strehim politik. Me këtë rasë lindën kundërshtime ndërmjet Italis e Shqipnis.

E tërbueme prej asaj të papritmje, Tirana kërko i me kambëngulje dorzimin e tyne pa kushte, kurse Italia, besnike e idealit të vet të tashëm demokratik, vendosi me mprojtë të drejtat njerzore dhe ato të strehimit politik-territorjal. Me këtë rasë Italia vuni në dukje ekzistencën e Komisionit të Naltë t'ONU-s për profugët dhe deklaroi: "Megjithse Shqipnija nuk e ka firmue Konvencionin e Gjenevës në vjetin 1951, ajo ka nënshkrue tri akte bazë ndërkombtare, të cilave nuk mund t'iu shmanget. Këto janë:

- 1) Deklarata Ndërkombtare për të Drrjtat e njeriut në vjetin 1948;
- 2) Pakti Ndërkombtar për të Drejtat Civile në vjetin 1966 e pranue me prej ONU-s; dhe
- 3) Deklarata për strehimin politik-territorjal, edhe kjo e pranue me prej OKB-së.

Kështu vllaznit Popa, për shkak t'arrogancës së qeveris së Tiranës qindrojnë gjithnji të ngujuem n'Ambasadën Italjane, të cilën e kanë rrethue forcat e armatosuna të policis së Shqipnis. Deri më sot nuk i asht gjetë zgjidhje këtij problemi, ndërsa Shqipnija vuen randë ekonomikisht sepse Italia ka marrë masa politike e ekonomike kundra saj. Kjo ngjarje ka dishmue kuartë mbarë botës edhe njëherë se në çfarë kushtesh fatkqija jeton populli shqiptar e se prej çfarë regjimi antinjerzuer sundohet. Na mendojmë se liri i Popajve me dalë jashtë do të tregonte forcë e jo ligështi nga ana e shtetit shqiptar.

Populli mbarë, edhe pse në heshtje, e ka pritë at ngjarje me të rrahuna zemre dhe me shpresë se dishka edhe mund të ndodhte në favor të tij, por mjerisht u gënje si përherë.

Po të shfletojmë historin e regjimit komunist-stalinist në këto 40 e sa vjet pushteti, kemi për të pamë shemtimit që ai regjim ka ba mbi popullin e shkretë: shemttime morale, fizike e materjale, derisa e shtroi përdhe. Kështu atij populli iu mohue liri, iu çorruen sytë mos me pa, iu shurdhuen veshët mos me ndie, iu tha zemra, iu ngri gjaku, iu mbrapshtue gjuha, iu ndalue mos me lëvizë prej një vendi në tjetrin pa lejkalimi të policis. Drejtësija e premtueme ka mbetë andërr e mbamendje e shqiptarëve. Gjyqet bahen me dyer të hapta, por ato i mbushin me lakejt e tyne, të cilët janë porositë me bërtitë vazhdimisht: "Vdekje, Vdekje"! Sallat e gjyqeve janë këthye n'arena të kohës së Neronit ku të pafajshmit baheshin fli bishave t'egra e gjaku u kullonte rrakajë. Por edhe kryetarët e regjimit të sotshëm të Shqipnis i përgjajn Neronit të çmendun që pat djegë Romën e lulzue me pat mbytë edhe nanën e vet.

Në vazhdim të këtij parimi çoroditës e me qellim me forcue pushtetin simbas sistemit stalinist, ma i dhunshmi sundim në histori të njerzimit, e mbërthei popullin ndër veriga, e ndryni hermetikisht ndër burgje t'errta, e plandos i me urrëjtje ndër fusha përqindrimi, e detyroi me dajak me shkue angari në punë të randa në minjera, në ndërtime hidrocentralesh, në hapje rrugash e hekurudhash, ndër sharra e shfrytzime pyjesh, në çelje kanalesh e në tjera kënetash malarike ku ia thithin gjakun ushujzat e zeza. Shpirtin ia mban me dromca buke të mykun dhe e torturon prej mengjesi deri në mbramje. Ai regjim e laskaroi gjymtyrësh, i rrenoi trojet, i sekuestroi tokën, i grabiti mallë e gja të gjallë, i ndaloi dasma, pritje e përcjellje dhe i imponoi mos me kja as mos me qeshë. I zhgatrroi familjen, e Zotin e Madh nuk ia njef për Zot. I ka dhunue ose rrafshue përtokë kisha e xhamija, shpijat e Zotit të vërtetë, dhe e ka shtërngue me i ra moh fes, ose me dekë ndër mundime të pashoqe si në kohët e para të kristenimit në Romën e vjetër. Kritika asht krim; kush kritikon dënohet me vdekje.

Në Shqipnin komuniste fëmija e shqiptarit nuk do ta ketë ma emnin e zgjedhun prej prindve, por t'imponuem ase të shndërruem, sepse jo i përshtatshëm në pikëpamje politike

e ideologjike. Atje nanat s'guxojnë me vajtue lirisht e publikisht djelmt e tyne të de-kun. Grueja s'guxon me kja burrin qi i dha zemër. Motrat dënesin në heshtje për vllaz-nit e martirizuem, e vllaznit lotojnë për motrat e sakatueme nën tortura shqerzore. As tata s'ka të drejtë me ba gjamë mbi trup të djalit të vet të vdekun. Vorret, vendi i paqës së përjetshme, i kanë rrafshue përdhe e kryqat e shkrimet fetare ua kanë zhdukë me mllëf.

Kjo, në sintezë, asht tragjedia e popullit shqiptar, ku fituesi i pushtetit mi-zuer mban sot Atmen t'onë të mbërthyeme ndër hekura.

E kështu, të dashtun bashkatdhetarë, nuk janë ma kohët qi kanë qenë dikur. Edhe-pse të sunduem prej Pashëve që na patën shtypë e na patën quejtë "pis arnaut", prap, me kohë, edhe ai na e pat shlirue disi zgjedhën e na pat respektue. E sot, mjerim i madh! Shqiptari nën sundim të shqiptarit me u konsiderue shërbtuer i huej në vend të vet, pa emën të të parëve, pa Atme të lirë, pa fen qi patëm gjithmonë, dhe ku fëmija i bahet fli barbarit të gjakut t'onë!

Nuk janë ma kohët qi kjenë kur kumbonët e kishave tingllojshin thekshëm në prenim të diellit tue shpërnda me amëlcim jehonën e "Ave Maria", e kur hoxha në minare, me za kumbues i lutej Perendis me shpërnda hilet mbi popull të vet.

Nuk janë ma kohët e kalueme kur me plot hare shpërthejshin kangët e vallet e shi-feshin këcimtarët e këcimtarët tue u përdredhë gëzueshëm ndër dasma e të kremte; as nuk shifen ma krushq tue përcjellë nusen, as dasmorë tue shkue me dash përdore me i urue martesën e djalit tatës qi e kishte dishrue aq fort. S'ka ma qytete të lulzueme e me vitrina dugajësh të zbkurueme me çfardo malli qi tërhiqshin vrejten e çdo kalim-tari, e ku pronari, në derë të dugajës, përshëndette me nderim e buzëqeshje. S'shi-fen ma fëmijët tue cikrrue voet të Dilen e Pashëve, as desh të bojatisun për bukuri e me molla mbi brina tue i çue me i ba kurban ditën e Bajramit. S'shifen ma barij e baresha me tuba delesh tue i kullotë ndër livadhe të buta ase ndër pyje të nalta pi-shash plot freski malore. S'ndigjohen ma kangët e barijve as zumaret e fyejt e tyne ndër lugje e shpate në të hullun të tufës për ta lëshue me pi ujë n'ato gurra akulli.

S'ka ma dyer të hapuna me pritë e përcjellë me zemër të hapët miqasin qi ia mësyn-te derën shqiptarit në çdo kohë të ditës e të natës, as Besë me përcjellë mikun, ndosh-ta edhe hasmin qi ia kishte therë zemrën tatës me djalë të vetëm. S'ka ma Burrni as Bujari, cillsina të shqiptarit qi ishin të njoftuna e të lavdueme prej mbarë Europës si sheje të një qytetnimi të vjetër. Nuk shifen ma studjuesa tue shetitë lirisht nëpër Shqipni me studjue zakone, gjuhë e folklor, të cilat mandej i publikojshin n'Europë e qi shkojshin në dobi të Shqipnis, as shifen gazetarë të huej tue vizitue Shqipnin. Të gjitha këto i ka zhgatrrue e pengue regjimi i egër i vendit t'onë me at sundim tira-nik e izolim prej mbarë botës. E na?

Na qi jemi të destinuem me qenë syrgjyn gjallë e syrgjyn dekun, ndoshta kurr s'ke-mi për t'i pa ato vende të dishrueme, e mërgimtarë në dhena të hueja do ta sosim njiket jetë të helmueme. E jo vetëm trupin t'onë e njiket zemër të pafat s'kemi me i çue n'at-dhe, ashtu si lejohet ndër vende tjera socialiste, por as kemi me pasë kënaqsin me mëlmye, sa të jemi gjallë, gojën e shkrumueme të të dashtunve t'anë me ndihma të mbledhuna prej kursimit të fitimit t'onë të bame me punë krahu. Edhe at pak ndihmë qi dërgojmë, 90% e përvtson regjimi, sepse, tue mos pasë Leku një kurs zyrtar ndër-kombtar, nuk ka kurrfarë vlere në tregun e jashtëm; prandej Tirana e shkëmben dolla-rin me 7 lekë kallpë dhe paren t'onë e përdoron për valutë me vlerë. Por, edhe pse ai regjim i shpërdoron mundin, djersën e durimin t'onë, prapseprap na do t'ishim të kënaqun sikur familjet t'ona t'i merrshin ato ndihma në rregull e ta përmirësojshin disi jetesën. Mirëpo regjimi i atjeshëm nuk lejon qi të dashtunit t'anë, edhe me at pak ndihmë të vehen në një gjendje disi të mirë, sepse simbas tij "krijohen dislivele eko-nomike" mjedis t'anëve dhe komunistave, të cilët kanë protestue e përsëri kishin me protestue. Prandej qeverija ndërhyr me prepotencë dhe shum vetëve çeget u kthejnë dalë. Por regjimi komunist i Shqipnis, gjakpis i popullit, kalon edhe ma përtej: ai i shtërngon trashigimtarët në Shqipni t'i lëshojnë prokura qeveris, e cila mandej, me anë të përfaqsinave diplomatike përvetson pasuninat e tundshme e të patundshme qi

mërgimtarët lanë këtu në mërgim. Në rasë vdekje të mërgimtarëve qi nuk lanë trashigimtarë në botën e lirë, regjimi komunist i Shqipnis ven dorë mbi ato pasunina dhe familjet në Shqipni nuk kanë as ma të voglën kënaqsi me gëzue s'paku dromcat e pasunis qi u la familjari fatmjerë.

Në cilin vend të botës ndodhin këto përçudnime? Kahdo ta sjellim shikimin t'onë, as në vende e krahina të sundueme prej t'ashtuquejtunave shtete socjaliste, kurkund nuk kemi për të gjetë një gjendje kaq tragjike sa në Shqipni.

Me të gjitha këto të zeza qi na kanë mbulue, i ha asish të pandërgjegjshëm qi, të mshehun nën rrgoste, na rrijnë në pritë për të na vra mbas shpine. Të tjerët qi janë rrëmbye prej interesit personal, tue mohue çdo të drejtë e dishirë të popullit, dhe të lidhun ngusht me Tiranën, na kanë dalë sheshit mu këtu në botën e lirë, e pa turp dhe pa frikë predikojnë se në Shqipni ka lulzim. Këta agjenta të komunistave kërkojnë me justifikue regjimin komunist-stalinist e me penetruë në zemër të mërgatës për ta ligësh-tue ate. Këta janë ma të këqij e ma të rrezikshëm se vetë qeverija Tiranës, sepse janë të pa-Besë. Por ka e janë shum asish qi janë të lidhun e punojnë nën drejtimet e Beligradit me qellim qi me ngatrrue mërgatën tonë e me realizue qellimet e Jugosllavis kundra Shqipnis Etnike.

Bashkatdhetarë! Lirija e fjalës, ashtu edhe durimi i ndigjuesave janë rregullat e para të mbledhjeve; prandej të kemi durim edhe pak. Mbasi asht një rasë e veçantë për Blokun, kam dishrue t'i shpreh mendimet e mija në tanësi mbi disa pika. Nuk ka qenë ndjeti i em, p.sh. me u shty në fakte historike të kohëve të kalueme, por prap m'asht dashtë me vu në dukje mdryshimet e gjendjeve të vështira të kohës së zezë të robnis në të kaluemen me të kësaj të sotshmes, qi s'ka mostër në histori të kombit t'onë për-kah mizorija e zhgattrimi moral-i popullit t'onë; sepse, ndërsa atëherë vuetjtet e mjerimet na i pat sjellë tirani i huej grabitçar, sot asht vala e gjakut të sundimit t'egër të shqiptarit qi po e përvlon pa mëshirë popullin e pafajshëm.

Me gjith ndryshimet fetare, ndasit krahinore e vështirsit e komunikacionit në kohën e pushtesave të huej, solidarisa e bashkimi i atëhershëm me u turrë fulikare n'an-mik për të drejtat e kombit, janë ba virytet ma të nalta t'ides së shqiptarizmit. Po sot, a i kemi trashigue këto virytet? Përgjegjen e pnia vetë ndërgjegjes s'uej. Ndosh-na mungon shpirti i sakrificës vetjake e partijake...Në qoftë se kjo korrespondon me të vërtetën dhe në qoftë se nuk e shqyrtojmë ndërgjegjen t'onë, atëhere jemi gabim, e ndosh-ta s'kemi me mujtë me i realizue qellimet qi janë edhe ato të popullit të sakrifikuem e të dërmuem.

Por mbasi Bloku asht në Kongres, të më lejoni t'u drejtohem blokistave, të cilët, jam i sigurtë se e presin me kureshtje fjalën t'ime.

Në gjendjen në të cilën ndodhemi, me një regjim shkatrrimtar përballë, e me luftën qi mundemi t'i bajmë, pikat themelore të Statutit nuk mund të preken. Të gjitha të tjerat mund të shqyrtohen për të gjetë rrugën e drejtë e për të krijue organe t'afra qi punajnë.

Veprimtaria e partis gjatë këtyne vjetëve të fundit ka pësue ngadalsime të shenue-me në zhvillim të punëve të saja, por kjo nuk ka cënue përpjekjet dhe zbatimin e programit të partis. Sukses i një partije qindron kryesisht në veprimtarin e gjallë partijake, me kuptimin e vërtetë t'ekzistencës së partis, në vendosmënin, në lealitetin e antarëve, dhe në burrin e bujarin e tyne. Cilido prej nesh qi nuk e ka këtë ndieshmëni, por qindron indiferent, apo kërkon me kryeneçsi me imponue vullnetin e vet mbi të tjerët, damton randë qellimet qi i kemi ngarkue vedit dhe, pa dashtë, dhunon idealin për të cilin luftojmë.

Derisa rrethanat na shtërngojnë të qindrojmë jashtë atdheut, ato na imponojnë me punue t'unjisuem për t'i a arrijtë qellimit të përbashkët. Autodisiplina dhe vetmohimi i antarëve losin rolin kryesuer, sepse një organ drejtues s'ka mundësi t'i shpërblejë antarët qi punojnë, por as nuk shtyhet të dënojë ata qi rrijnë në një anë e natyrisht nuk pranon veprimtarina të veçume e në kundërshtim me drejtimet politike të kryesis. Por mue, tue qenë se jemi në Kongres për të shqyratue problemet ma të ngutshmet e për të gjetë rrugën e drejtë për ta vu në hulli veprimtarin e partis, nuk ma ban zemra me i

mundështue ose qortue antarët, sepse ata vetë, me kuvende t'urta e leale duhet t'i zgjidhin në mënyrën ma të përshtatshme problemet qi u rrijnë ma fort për zemër.

Kuvendi i Përgjithshëm, po pat me të vërtetë kuptimin politik e po ndjeu zanin e ndërgegjes qi veprimtaria e Blokut mos të shuhet, duhet ta gjejë mënyrën me i sigurue partis mjetet e nevojshme e të domosdoshme për një vazhdim pa pengesa të jetës partijake. Asnjë parti politike nuk mbahet me fjalë, por me vepra. Nuk shkon përpara me megalomani, por me realitet. E po kje se antarët nuk i bahen mburoje, nuk e pandihmojnë e nuk sakrifikojnë për të, asht kot të kërkojnë prej saj e kryetarëve të pamundëshmen. Pse pra të ngurrojmë ase të kalojmë n'indiferentizëm? Apor pse kanë kamundëshmen. Në kalie 40 e sa vjet pa u shkurue Shqipnija prej regjimit komunist duhet ti lëshojnë armët? Jo, na qi jetojmë në botën e lirë me të gjitha të mirat materiale, nuk luftojmë për veten t'onë e as kemi synim të ngulun me u kthye e me sundue Shqipnin. Po patëm fatin me u kthye n'Atdhe, atëherë do të jemi të gëzue me flasim ma hap-tas e ma kuartë. Na sot luftojmë për shkurim të Shqipnis e të popullit shqiptar të mbërthiem në veriga, të sakatuem e të mjeruem. Na përpiqemi me naltue zanin e së vërtetës e me ia ba të njoftun botës së qytetnueme se nuk asht vullneti i popullit shqiptar me qindrue i izoluem e kundra gjithkuj, por asht ergjimi i pashpirt qi e mban ndër grepa dhe e shtrydhë mizorisht.

Parimi kryasuer i Blokut ka qenë e do të jetë përpjekja e pandalshme për shkurim të Shqipnis dhe të bashkimit kombtar në një truall të vetëm mbrenda kufijve etnikë; por n'anë tjetër duhet edhe të dijmë se rrethanat ndërkombtare janë ma të for-ta se vullneti i personave ose i grupeve politike dhe se na me forcat t'ona nuk mundemi kurrse t'i ndryshojmë. Megjithate, kurkush nuk mund të na pengojë qi mos të bërtasim për të drejtat e Kombit e të popullit t'onë mbrenda e jashta kufijve. Heshtja në këtë rasë do të na bante fajtorë.

Asht e qartë veç se bota prendimore qi nuk shef një fuqi kombtare shqiptare të bashkueme në mërgim, ngurron me ia dhanë mërgatës s'onë politike njoftjen e vlerën e duhun. Tue marrë parasysh gjendjen e tashme të mërgatës s'onë politike, pretendimet për një vlerësim serjoz prej anës prendimore, e në radhë të parë prej Amerikës, nuk i bndin prendimorët të na përfillin aq sa dishrojmë na. E me keqardhje më duhet ta thon se ky asht një realitet i pamohueshëm.

Kryesija e Blokut me plot vetdije ka kërkuë gjithmonë një marrëveshtje e bashkëpunim me partit tjera politike, natyrisht pa imponime. Bloku gjithnji e ushqen shpresën se nevoja e Atdheut ka me na shëndritë menden t'i shlyejmë partikularizmat e interesat vetjake me qellim qi t'ia mrrimë objektivit, qi asht lufta kundra regjimit komunist. Kur të kthejmë në Shqipni, nëse e premtion Perendija, atëherë sejcili mund të ndjekë rrugën qi i pëlqen ma fort. N'anë tjetër duhet të dijmë se historia e Shqipnis nuk lidhet vetëm me një ase dy krahina; por, tue u përshkue nëpër lamijet e saja, kemi për të ndeshë në çdo epokë, në çdo kohë e në çdo rasë, të hershme e të vonshme, data tejet të randësishme historike, në të cilat mbështetet lumnia e Kombit; kemi për të ndeshë në ngjarje të mrekullueshme qi kanë shkëlqye si rreze drite emnin e Shqipnis, në persona, të cilët, të madhnueshëm në fushën e patriotizmit, të politikës e kulturës, kanë mbetë të njoftun edhe në sheshin ndërkombtar; kemi për të ndeshë në krahina qi me përpjekjet e tyne kombtare kanë vërtetue me fakte se sa fort kanë vuejtë, kanë sakrifikue e kanë luftue për të drejtat e Kombit, për emnin e tij, për mprojtjen e traditave e të kufijve etnikë, e qi kanë dhanë edhe jetën e burrave ma të mirë në turr t'anmikut qi kërkonte me shembë institucionet e Shtetit Shqiptar.

Bloku mendon se asht e arsyeshme me e mbështetë Komitetin "Shqipnija e Lirë" -- e vetmja votër qi na mbledh herë mbas here -- dhe ngulmon për riformimin e këtij Komiteti edhe me independenta, në mënyrë qi t'i apim këtij organi autoritetin e meritue me drejtue objektivisht përpjekjet për idealet qi synon mërgata politike. Bloku mendon, gjithashtu, se asht e dobishme dhe i drejtë gjykimi qi çdo parti të delegojë nga një ase dy delegatë provizorë pranë Komitetit nën kryesin e të mirënjoftunit Dr. Rexhep

Krasniqi, për të shqyrtue problemet ma të ngutshme, kështuqi partinat të kenë kohë me bisedue ndër vedi për të gjetë rrugën e përshtatshme për një bashkpunim të ngushtë. Në këtë mënyrë Bloku beson se iu pritët hovi edhe keqkuptimeve. Për këtë arsye Bloku ban apel që të dalim prej izolimit e mos të mbetemi të vetmuem e pa lidhje e marrëdhënie me shoqi-shoqin. Të vendosim pajtimin e mendimeve e të bashkohemi për një veprimtari të përbashkët. T'ecim krah për krah, të shkojmë përpara në një drejtim të vetëm, me një qëllim e me një synim të caktuem. T'i zbusim mospërputhjet e mendimeve, të pikëpamjeve e të dishirave që na kanë nda pa nevojë. Të kërkojmë marrëdhënie të mira ndërmjet nesh e të sajokmë procesin e veprimtarisë së përbashkët të ngushtë për ta zgjidhë problemin e ndërlikuem që na ka pengue deri tash për një afim serjoz r të sigurtë. Mos t'i ngulim kambët në qindrime të ngurta ase në bindje që s'përkojnë aq fort me realitetin, por të pranojmë me lëshime me sjellje t'urta e shembullore dhe t'i plotsojmë detyrat që na përkasin kundrejt atdheut në rrezik.

Jemi tash 40 e sa vjet tue u endë rrugëve të botës. Në këtë gadi gjysëm shekulli që fati i zi i Atdheut na shtërngoi të jetokmë në dhena të hueja, kanë ndërrue në botë e në Shqipni, e madje edhe në rrethin t'onë, shumë gjana. Për këtë arsye koha lypë përtrimje idesh e metodash. Po s'ecim krahas me to, e humbim rolin në histori të vendit t'onë. Duhet dijtë e pranue se populli shqiptar, edhe pse tue jetue si mos ma keq, nuk asht ma ai që kemi lanë na. Kanë ndërrue në gjë të tij mendësija dhe vetëdija e nevojave vetjake e kolektive. Partinat politike të mërgatës duhet t'ua përshtasin veprimtarin e tyne kërkesave të sodit. Kalesa nuk duhet të përdoret vetëm për t'errësue pamjen e kohës së tashme; ajo duhet të shërbejë si përvojë e grumbullueme me ndriçue opinjonin simbas një pikëpamje të drejtë e reale për t'ardhmen. Atdheu ynë asht i vogël e pak i njoftun, bile keq i njoftun; prandej anmiqt e Shqipnis shpresën e tyne për zhgattrimin e themeleve t'ona etnike e kanë mbështetë përherë në dasit e shqiptarit. E na mundemi me i vleftë Atdheut që sot, ma tepër se kurr, la nevojë për kujdesin e të gjithë bijve të vet.

Gjergj Kastrioti, që qe e mbetet gjithmonë simboli i vllaznimit shqiptar dhe krijimtari i njisimit të kombit t'onë, u tregoi rrugën rilindasve, frymëzoi fuqishëm mendën e ndjenjat e gjithë shqiptarëve, të cilët, tue ndjekë gjurmat e tij, i dduruen Shqipnis stina lirie e përparimi. Vetëm tue iu përmbajtë drejtimeve të caktueme prej tyne na mundemi me i vleftë Atdheut.

E, para se të mbaroj, dishroj ta çoj mendën e zemrën te qindresa e shqiptarëve, të cilët, për mos me iu shtrëbarbarit të ri, shpërthyen me plot këni arbnore dhe i dolën dore për ta luftue. Edhe pse fati i atyne kreshnikëve u diftue i egër e s'u lejoj me e vazhdue luftën deri në liri të plotë, prapseprap ata kanë dishmë me akte heroizmi se çdo sakrificë, edhe ato ma ekstremet, janë të nevojshme, e madje të domosdoshme, me ia kushtue Atdheut në rrezik. E njimend ata s'ia këthyen shpindën shqipnis, por u ngujuen ndër male atje, ranë heroikisht në fushën e nderit tue ia dhurue Atmes gjakun e tyne të kulluet e jetën e tyne të re. Emni i tyne do të jehojë ndër mote të largëta në lahuta të maleve e në zemër të Kombit derisa emni i Shqipnis do të ketë veshtrimin e vërtetë në botë në botë. Ata e të tjerët, të çdo partije qofshin, që fluturuen prej këndeje, nuk e flijuen jetën e tyne për një a një tjetër parti, por për Shqipni. Kjo qindresë kombtare na mjafton me u kënuë para botës.

Tashti fjalën e ka Kuvendi i Përgjithshëm, i cili, me ndjenja ndërtuese e me hollësi mendjeje do të rrafi problemet kombtare e në mënyrë të veçantë ato të partis. Ai do ta api gjykimin e vet të drejtë e me sinqeritet, serjozitet e ndërgjegje, dhe mandej të caktojë me vendosmëni organizimin e rregullt të partis.

Tue shpresue se prej këtij Kuvendi, vetit e karakterit që i dallojnë blokistat kanë me shpërthye hovshëm në të mirën e mbarvajtjen e Blokut, dhe në mënyrë të kolegjëve ap dorënjekjen nga Këshilli Epruer dhe i uroj Kuvendit punë të mbarë e sukses.

Bashkatdhetarë! Tue ju falënderue për durimin që keni tregue, sepse m'u desht me zgjatë ma tepër se dishrova, ju falënderoj për pjesëmarrje dhe ju përshëndes me përzemërsi.

New York, 22/11/1986

Ndër Gjornakaj

Mbas fjalimit të Kapidan Ndue Gjomarkaj, fjalim ky që u duertrokit disa herë gjatë zhvillimit të tij, dhe u përcuell me duertrokitje të gjata, Kryetari i Kongresit fton miqtë që dishrojnë me marrë fjalë.

I pari ndër miqtë e merr fjalën Kryetari i Komitetit "Shqipëria e Lirë", DR. REXHEP KRASNIQI, i cili, me oratorinë dhe saktësinë që e dallon, bani një analizë të imët të situatës ndërkombtare, të situatës së Shqipërisë politike dhe Asaj Etnike, siedhe të mërgatës s'onë në përgjithësi.

Tue qenë se Dr. Krasniqi mbajti një fjalim të pa pregaditun me shkrim, fatkeqësisht teksti i fjalimit na mungon.

Tue qenë se filmi i fotografive të Seancës së Parë doli i djegun, e shohim të nevojshme dhe të njerzishme të kërkojmë më dalje për mungesën e fotografive të personave që folën gjatë hapjes së Kongresit.

Mbas Dr. Krasniqit, fjalën e merr Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës Kombëtare Lëvizja e Legalitetit, DR. FUAD MYFTIJA.

Dr. Myftija gjithashtu foli pa letër, e kjo asht edhe arsyeja që fjalimin e Tij nuk po e biem në këtë numër të buletinit.

Mbasi foli rreth gjendjes shqiptare në përgjithësi dhe asaj të mërgatës s'onë në nacionaliste, në veçanti, Dr. Myftija, me një frymë miqsore e vllaznore bani fjalë rreth nevojës së një bashkërendimi të mërgatës politike, tue shprehun gadhënmëninë e Organizatës që Ai përfaqëson.

Mbas Dr. Myftisë, fjalën e merr përfaqësuesi i Bashkimit Demokrat Shqiptar, Z. JONUZ Ndreu.

Mbasi Z. Ndreu i a dorzoi Kryesisë së Kongresit fjalimin e tij, këtu ma poshtë po e botojmë në tanësi.

FLET Z. JONUZ NDRU

Të ndershme Zonja, e
Të ndershem Zotni,

Ne emen të Bashkimit Demokrat Shqiptar, kam nderin të falenderoj për ftesën që, Kryesia e Blokut Kombtar Indipendent ka pase miresinë të na drejtojë me rastin e Jubileut të 40 Vjetorit të themelimit tëvet, dhe që u themelue në Rome me 1946, në një perjudhë shumë të veshtirë kombëtare, e rrethanash.

Bloku Kombtar Indipendent u drejtue që në fillim, nga një Elitë personalitetesh në lamijë të ndryshme dhe zhvilloi, me kompetencë, një aktivitet politikokulturor dhe kombetar që edhe sot, L'ALBANIE LIBRE dhe SHEJZAT, mbesin dhe konsiderohen, në fushen e shtypit e të dijes, si botimet më të shqueme të mergates sonë.

Nga anatjetër, Bloku Kombtar Indipendent asht tregue përherë i gatshëm për një bashkërendim nderpartijak, e nuk ka mungue të marri nisjativa në këtë drejtim, edhe kur arsyeja dhe vullneti i mirë nuk kanë mjaftue, për një bashkpunim të gjithëmbarshtëm të mergatës politike.

Përsa po nenvizoj janë te vertetueme, mbasi në disa raste me randesi, vete Kryesija e Blokut Kombtar pat autorizue Kryetarin e Bashkimit Demokrat qe, mbrenda caqeve të marruna së bashkut, t'a perfaqesonte dhe të merrte vendime edhe në emen të Blokut.

Lidhjet miqesore, perpose qellimeve deri diku te përbashketa, kanë karakterizue marredhanjet ne mes partinave tona, dhe zhdukja e Prof. Koliqit, ajo e Dr. Verlacid dhe e shum personaliteteve tjera, nese e kane vorfnue Blokun, Bashkimin Demokrat e Kane Deshpree. Në mergim, si ai i joni, asht ma se e vertetë fjala e vjeter: TRIM I MIRE ME SHOKE SHUM.

Në këtë mergim të gjatë kemi konstatue se partitë politike punë kanë ba mjaftë, por ai aktivitet, mjerisht, asht zhvillue veç e veç, i pa fryt dhe i pa grat. Partinat kanë mbajtë edhe KONGRESE të shumta, e për çdo kongres premtuej me ndreqë gabimet e së kaluemes, por deri më sot realiteti asht ai qe asht: PARTINAT NUK KANE MBRIJTE EDHE NE NJI UNITET PIKEPAMJESH për një VEPRIMTARI të përbashkët si para Popullit Shqiptar, qoftë para Botes se Huej, nga e cila presin NJOFTJE E PERKRAHJE! Le të shpresojme dhe të urojmë që kendej e tutje, pse nuk asht kurr vonë, TE FORMOHET NJI PERFAQESI E PERBASHKET KOMBETARE NE MERGIM, natyrisht me ja arrijtë këtij qellimi duhet përpose vullnetit të vendosun edhe një vullnet i mirë për KONÇESJONE të PERBASHKETA E RECIPROKE.

Përfundoj tue i urue Blokut Kombtar Indipendent Jubileun e 40 Vjetorit të Themelimit të vet, dhe Punë të mbarë Kongresit dhe të GJITHEVE: Per shum vjet 28 Nandorin.

Jonuz Ndreu

Mbas Z. Ndreut, fjalën e merr Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës "Balli Kombëtar", Z. QAZIM EMRA.

FLET Z. QAZIM EMRA

New York, me 22 Nëntor, 1986

Të nderuem fetarë
I nderuemi Z. Krasniqi
Të nderuem kongresista e të ftuëm bashkëatdhetar

Z. Kryetar, ju falem nderës për fjalën qi ma dhatë në këtë mbledhje mërgimtarësh nacionalista.

Siç e dimë, ne filluem me e lanë vendlindjen t'onë, me shpresa këthimi të shpejtë, në drejtime të ndryshme, nga mbarimi i Nëntorit 1944, kur e pamë se Nacionalizmi Shqiptar nuk ndihmohesh nga asnjë fuqi shtetnore e huej, kurse Partija Komuniste Shqiptare perkraheshe me mjete ushtarake nga Tito, Stalini, etj. Kështu, pushteti i Shtetit Shqiptar, mbasi të hueja nuk kishin ngelë, filloj me ra në duer të klikës komuniste, e pregatitun për udhëheqje shteti nga emisarët e Titos e të Stalinit, për qellimet e tyre Sllave, e aspak Enveri e shokë interesoheshin me i shërbye Kombit Shqiptar, qi luftonte për një Shtet të lirë, e për Shqiptarë të lirë.

Sod, ju e mbani Kongresin e Shtatë të Partis qi e krijuet në mërgim me shum

sakrifica, njikohësisht e përgëzoni edhe dyzet vjetorin e Sajë. Gjatë kësaj kohe, B.K.I. i ka falë Atdheut shumë dëshmorë, ashtu si i kanë falë dhe Organizatat e Partitë e tjera Shqiptare. Urojmë që bashkarisht, një ditë, këta dëshmorë që ranë në Atdhe dhe e kanë mirënjohjen e krejt Kombit Shqiptar, t'i kujtojmë në trojet e të parëve t'onë.

B.K.I. ka për bazë integritetin tokësor të Atdheut, ashtu si e kanë dhe Organizatat e Partitë tjera Shqiptare.

Këtu sod, ju sjell përshëndetjet e sigërtë të antarëve të Organizatës "Balli Kombëtar", të shpërndamë në botën e lirë, tue ju urue që Kongresi i Partisë, për të cilin jeni mbledhë, të përfundojë me sukses. Dashtë Zoti që kongreset e tjera të mbahen në Atdheun t'onë Etnik të lirë; të lirë nga të huejt, e të lirë edhe nga idetë që nuk i ka krijue Populli Shqiptar.

Ju falena nderës

Qazim Emra

Mbas fjalimit të Z. Emra, fjalën e merr DR. JOHN CARDINO (Gjon Kardino), i cili, me kryenaltësi e konsideron vedin shqiptar, arbëresh e Amerikan, por kurr --thotë ai-- mos më thoni kalabrez.

Dr. Cardino, fjalimin e tij e mbajti në anglisht.

FLET DR. JOHN CARDINO

Good morning, Msgr., officers and members of Bloku, guests, and friends.

As you know, it is always a pleasure and an honor for me to be invited to functions sponsored by Albanians and an even greater pleasure and honor, of which I am not sure I am worthy, to be invited to address a few words to you.

In the past I have mentioned to friends and acquaintances my pride in my Albanian heritage, but I have also expressed concern for the lack of unity which sometimes prebails among Albanians.

As a second generation American I am very aware of the trying times the U.S. has gone through on its way to becoming the great nation it is today. We had to deal, and still do to a much lesser degree, with prejudice and sectionalism. The East vs. the West; and the North vs. the South, which contributed to the outbreak of the Civil War in 1861, and which resulted in much hatred and suspicion for many years afterwards. Prejudice and hatred were shown towards Northerners by Southerners and towards Southerners by Northerners. Catholics were despised by many Protestants, Jews were discriminated against, and many groups of people from western and northern Europe resented those coming from southern and eastern Europe. But, in spite of all this, our nation grew and prospered, and when enemies from outside our borders threatened us, we united into one to protect and maintain our freedom. There was still discrimination and suspicion shown towards others, but as we worked with each other, and as we moved about our country, we came to know each other and began to accept each other for what we were, and not on the basis of our religion or the country of origin of our families or where we were born in the U.S. Problems still exist, but nothing like before.

And so with Albanians. Albanian history and geography are such that little opportunity was given for unity. We united only under Skanderbeg and in 1912 to overthrow the Ottoman Turks, although I believe there were some Albanians then who preferred the status quo. And today, disunity and/or indifference often prevail among Albanians in the U.S. Some of you may say that that is not true. But it really is to a large degree. I am not talking about an occasional demonstration at which several hundred appear, were a few signs, say a few speeches, and then go home, never to meet again till the next demonstration. I am talking about interaction with each other, friendship with each other, regardless of where you come from, regardless of your religious preference, regardless of the political party you belong to. We are rapidly approaching the 21st century, and yet ideas are still like those of the 19th century. Now, I am not telling you whom to invite into your homes or whom you are to marry or whom you are to break bread with. I am just saying that we should accept each other on an individual basis, that we should judge a person on an individual basis and not according to the group to which he belongs.

I know we are ready for that if only false pride and wrong impression are let go. Six or seven years ago, Albanian Independence Day was celebrated by representatives of all groups, and approximately 800 Albanian people were present to celebrate Albanias Independence Day as any nation would celebrate its independence - with pride, with joy, with unity. Since then, there has been no similar celebration, but rather three or four individual ones every year around the N.Y. metropolitan area. And, several weeks ago an attempt at unity was canceled because some people were suspicious of others' intentions, and some people let a secondary reason overshadow the main reason for the dinner, thereby resulting in its cancelation before the truth was fully learned. We Albanians, therefore, did for Yugoslavia what the Yugoslavians could not do for themselves! And my heart was heavy.

This cannot ever happen again. We cannot ever permit it to happen again. We as group are numerous and strong enough to have our voices heard in the news media and in the U.S. Congress. And, not only heard but listened to! If we are to do anything for our brothers and sisters who suffer persecution only because they are Albanians, if we are to obtain for Albania what belongs to Albania, then we must speak and act with one voice. As I have said before, the individual fingers on the hand may be strong, but none is as strong as when the individual fingers are made into a fist. The individual parts are made into one. And that, my friends, is strength! Thank you.

John A. Cardino, Ph.D.

SHENIM I REDAKSISË:

Për randësinë që ka fjalimi i Dr. Cardino-s, dhe për faktin se një pjesë e mirë e jona e ka të vështirë kuptimin e plotë në anglisht, ky fjalim ishte dashur të botohej edhe i përkëthyer në shqip. Por, për mungesë vendi në këtë numër -- mbasi kishim shumë material -- na është pamundur ta botojmë. Kemi bindje dhe shpresa se fjalimin e Dr. Cardinos do ta botojmë të përkëthyer në një prej numrave të ardhshëm të "Cajmtari i të Mërguemit".

Në mbarim të fjalimit të Dr. Cardino-s, dhe tue qenë se nuk ishte ndonji tjetër prej mysafirëve që dishronye me marrë fjalën, Z. Zef P. Mirakaj filloi fjalimin që kishte pregaditë pa i shkue ndër mend se Kongresi do ta nderonte me detyrën e Kryetarit.

Këtu ma poshtë po napim tekstin e plotë të fjalimit të tij.

FJALIMI I Z. ZEF P. MIRAKAJ

I Përndershëm Mons. Oroshi,
Të nderuem përfaqësues t'organizatave politike,
Zoja të nderueme, e të ndershëm Zotnij,
Bllokista të dashtun.

Tue u bazue në shprehjet shumë shpresëdhënëse të folësave paraardhës, ku sejcili shprehu vullnetin dhe gadishmëninë për një afim aq shumë të dishruem e të pritun të mërgatës nacionaliste politike, më mbetet të them vetëm AMEN. Gjithçka duket se qenka n'ujdi, e s'paska mbetë tjetër veçse mbas mbylljes së këtij Kongresi me u ulë në një tavolinë për me krye aktin final të ndiesive të shprehuna.

Pra, tue u bazue në fjalët tejet të nxehta dhe në gadishmëninë që folësat paraardhës shprehën drejtë bashkimit, nuk do të kishte qenë nevoja me vazhdue me atë që kam pregaditë për të shprehë në këtë Kuvend. Por -- si i thonë një fjale popullore: "Kush dëgjët prej qullit, i frynë edhe kusit." -- po i shpreh mendimet e mia tue qenë i bindun se, në mos ndikofshin për mirë, s'paku nuk kanë sesi me ndikue për keq.

Zoja e Zotnij;

Ma parë se me i ba një analizë situatës në të cilën gjindena -- analizë e bazueme në faktet që na rrethojnë -- dhe me dhanë mendimet e mia rreth shkaqeve që gjindemi në këtë situatë, dishroj me theksue humbjen e randë që ka pësue B.K.I. me vdekjen e parakohëshme të Kryetarit t'onë të dashtun, Dr. Ismail Verlacit, dhe atë t'antartit të Këshillit Epruer, Lin Shkrelit.

Tue lanë në një qendrimin personal -- që asht në kundërshtim me rizgjedhjen e të njajtit person si udhëheqës, në çdo kongres -- humbjen e Dr. Verlacit e konsideroj kaq të madhe për vetë faktin se Ai kje i vetmi -- me sa di -- që gjithmonë ka paraqitë jo vetëm dëshirën, por edhe qendrimin kambëngulës me i a lëshue vendin një personi tjetër. Por, me gjithë kambënguljen që ka paraqitë në këtë drejtim, Ai gjithmonë u deturue me i u bindë vullnetit të delegatëve në kongreset e ndryshme. Rasti i qendrimit të Tij asht një shembull që e dallon Atë -- mendoj unë -- nga të gjithë udhëheqësit -- pa asnjë përjashtim -- që ka njoftë rraca shqiptare.

Analiza që kam me u përpjekë me ba me objektivitetin ma të madh, merr një randësi edhe ma të madhe për vetë faktin se B.K.I., përposë zhvillimit të këtij kongresi, asht tue përkujtue edhe 40-vjetorin e themelimit. Shpresoj që analiza që do të baj ka për t'u gjykue prej jush -- a kujtdo tjetër -- me objektivitet. Por, mides së vet. Kjo nuk më tremb shumë, mbasi tashma asht ba e dijtun se një pjesë, në vend që të përpigën me dallue atë çka mundet me i sherbye së mirë, mundohen --

ashtu si thotë shkodrani-- ME GJETË HALE NË PËRPEQ.

Mbajtja e kongreseve, posë analizës që i ban aktiviteit të së kaluemes, randësinë ma të madhe e ka --ose s'paku duhet ta ketë-- pregaditja e një programi që, zbatimi i të cilit, kishte me ndihmue --ashtu si në të vërtetë ishte dashtë-- jo vetëm partinë që zhvillon kongresin, po interesat kombëtare në përgjithësi. Përndryshe, rendi numëror i kongreseve, posë krenisë --se kemi zhvillue kaq apo aq kongrese-- nuk do të kishte asnjë randësi tjetër. Due të besoj se i vetmi besim politik që zhvillon kongrese sa për numër, pa pasë asnjë pikësynim tjetër përveç zhytjes së njerzimit në një humnerë edhe ma të thellë, asht ai komunist.

Të gjithë e dijmë --kush ma shumë e kush ma pak-- tragjedinë që ka dhe asht tue kalue Kombi Shqiptar, mbrenda e jashtë kufinit politik, gjatë këtyne 42 vjetëve të fundit; lanja vullnetarisht e pjesës ma të mirë t'Atdheut nën thundrën sllavo-komuniste; ekzekutime dhe burgime në masë; internime dhe vorfni ekonomike t'asaj shkalle që, me të drejtë merret për shemullin ma të keq. E dijmë, po, por çka kena ba për t'i u vu atyne regjimeve gjakatare si kundërpeshë me autoritet!?

Në pamjen e jashtme --njiherit edhe të cekët-- ndoshta edhe duket se kena ba aq sa na kanë lejue mundësitë.

Po e vërteta, si qëndron? Këte çashtje dishroj me e kqyrë si vijon.

PYETJE: Si mundena me pretendue se kena luftue apo jena tue denue një sistem politik sepse nuk ka ba asnjë lëshim në drejtim të zbutjes së qendrimit t'egër që ka mbajtë kundrejt masave të gjana të popullit, kur na vetë, jo vetëm që nuk kena ba ndonji lëshim në pikpamjet që kena pasë këtu e 40 e sa vjet ma parë, por u kena rezistue me kambëngulje edhe sygjërimeve në këte drejtim. Ma e keqja asht se, ata që 'guxojnë' me ngrejtë zanin dhe me kërkue ndërrimin e kursit të gabuem, i pagzojmë me lloj-lloj emnash, si: i pa eksperiencë, i papjekun, mendjemadh, nervoz, agjent i këtij apo atij, etj., etj. Kësi epitetesh. Tue veprue kësi soji, dhe tue e pasë ndjekë këtë rrugë për kaq gjatë, ndoshta edhe kena arritë me besue se masa asht injorante dhe nuk din me i gjykue çashtjet drejtë, e kështu, nën maskën e një qendrimi demok patriotik, do të mundena me mshefë qellimin e vërtetë të ndjekjes së kësaj rruge --që në të vërtetë ka qenë mbrojtja e interesave të një grupi të ngushtë apo të ndonji individi të veçantë. Kjo, pra, te një pjesë nesh, duket se ka qenë ma e randësishme se me u përpkë që bashkarisht të mundena me u vu në gjendje me u shërbye interesave që i kana të përbashkëta. Një qendrim si ky i deritashmi të len me kuptue se qellimet dhe interesat e grupeve t'ona politike zankan një randësi të dorës së parë, kurse interesi kombtar na zanka një randësi të dorës së dytë. **A KY ASHT MENTALITETI QË DONA ME INSPIRUE NË BREZNITË E ARDHËSHME?**

Nëse për me insistue që të ndërtojë qendrimin që ka provue se nuk na sjell asnjë rezultat pozitiv, don të thotë se je mendjemadh; nëse për me insistue që aktiviteti ynë duhet bazue në interesin e Atdheut, e jo në atë të një grupi a se një personi, don të thotë se je i papjekun; nëse qendrimi i vendosun për ngritjen e zanit në drejtim t'asaj çka asht e hieshme, e arsyeshme dhe pozitive, të ban të pa eksperiencë; nëse për me predikue bashkim ndër shqiptarë, don të thotë se je 'agjent', atëherë, unë për vedi, **DO TA KISHA PËR NDERË ME I MERITUE TË GJITHA KËTO EPITETE, E ME KRYENALTËSI DO TË VAZHDOJSHA ME BA TË NJEJTAT t'ashtuquejtuna 'GABIME'.**

Tue e pasë përjetue për 26 vjet rrjesht terrorin që i ka ushtue popullit t'onë n'Atdhe diktatori ma i pa-skrupull që ka njofte njerzimi, Enver Hoxha, dhe tue qenë në dijeni të ndasisë në 'KLASA' që ai ka mbjellë në at popull për -- nga njena anë -- dhe tue përjetue ndasinë që na vetë kena mbjellë për tash ma se 40 vjet (bi-
anë -- dhe tue përjetue ndasinë që na vetë kena mbjellë për tash ma se 40 vjet (bi-
le, pa pasë kurrnjifarë fuqije në dorë) --nga ana tjetër -- qendrimi që do të ki-

ajo asht në prag të lidhjes së marrëdhënjëve diplomatike me Gjermaninë Perendimore, Anglinë dhe Kanadanë. Qeveria e re komuniste nën kryesinë e Ramiz Alisë nuk duhet me na mashtruar me t'ashtuqejtunat ndryshime e zbutje që po ban. Përderisa të jetë lanë në heshtje çashtja e së drejtës legjitime e popullit shqiptar, që po s'onë, për t'u bashkue në një Atdhe të Vetëm; përderisa shtetasve shqiptarë të mos u jetë sigurue njifarë liriye, politike dhe ekonomike; Shqipnia komuniste në substancë nuk ka ba ndonji ndryshim. Ndryshimi --nëse ka me ndodhë-- mundet me u vu në jetë vetëm nëse dhe atëherë kur **KULTI i Enver Hoxhës** dhe veprimtaria kriminale e tij përkundrejt popullit shqiptar të jetë denue. A mundet me ndodhë kjo? Unë shpresoj dhe besoj se po, dhe e them këtë i bazuem në dy arsye praktike:

1. Tue mos denoncue rrugën e Enver Hoxhës, cilido që do të merrte kryesinë e Shqipnisë, do të merrte, gjithashtu, mbi shpatula edhe masën e krimeve që ka krye E. Hoxha në popullin shqiptar, në të dy anët e kufinit politik. Me fjalë tjera, tue mos denue E. Hoxhën, udhëheqësi i ri nuk do të bante gja tjetër veçse me prandue se jo vetëm ka miratue veprimtarinë çnjerzore të para-ardhësit të tij, por edhe ka qenë **ORÇAK** n'ate masakrim. Kjo duket e zorshme të besohet; se dikush do të dishronte me vullnet me marrë përgjegjësinë për krimet e kryeme prej E. Hoxhës. Nga ana tjetër, persekutimet që E. Hoxha ka ba edhe mbrenda radhëve të partisë --tue i eliminue fizikisht edhe të gjithë ata që e ndihmuen për t'ardhë në fuqi-- na shtyjnë të mendojmë se edhe vetë Ramiz Alia asht frigue në palcë se një ditë Enveri ka me u que prej gjumit me ndonji andërr të pa-kandëshme rreth tij. Kaq do të mjaftonte për të sjellë eliminimin e Ramizit, ashtu si edhe ato të **TUK JAKOVES, GJIN MARKUT, DALI NDREUT, TEME SEJKOS, BEQIR BALLUKUT, PETRIT DUMES, ABDYL KELLEZIT, MEHMET SHEHUT, KADRI HAZBIUT, FEÇOR SHEHUT**, dhe qindra të tjerë funksionarësh të naltë e admiruesash të tij;
2. Pamvarësisht nëse personi asht i arsyeshëm apo jo, i drejtë apo kriminel, historia ka provue se ai, njeriu, nuk dishron të jetojë nën hijen e dikujt tjetër, por përpiket --në një formë ose në një tjetër-- me krijue një rrugë dhe një botëkuptim që e dallon prej të tjerëve. Me fjalë të tjera, ai mundohet me lanë mbrapa diçka të tijën personale.

A mundet me ndodhë që edhe nën Ramiz Alinë në Shqipni të mos ndodhin ndryshime? Po, mundet. Por, ndryshime ose jo, të thjeshta ose të randësishme, këte nuk asht e lehtë me e përcaktue. Koha ka me qenë gjyqtari ma i saktë në dhanjen e një përgjegje. Megjithate, nëse ndodhin ndryshime (që në të vërtetë, ndryshe prej shumicës, unë mendoj se kanë me ndodhë), ato nuk kanë me u pa përnjiherë. E bazoj këtë në nevojën për kohë që ka Ramiz Alia për të forcue pozitën e vet.

Pra, koha ka me dishmue nëse Ramiz Alia ka me mbetë një tjetër Enver Hoxhë, pa asgja shqiptare --gja kjo që len të dyshohet, mbasi rraca, deri me personin e E. Hoxhës, nuk ka pjellë, e duket e vështirë të pjellin një të pashpirtë t'atij rran-gu-- ose, me mbetë në histori si shqiptar, pamvarësisht prej mendimit dhe besimit të tij politik. Për të mbetë shqiptar, atij i lypet me fillue për të dhanë shenja të një veprë në dobi t'Atdheut dhe popullit shqiptar; me ndërmarrë hapa të sinçerta për ribashkimin e ligjshëm të tokave dhe popullit shqiptar, me lirue të burçunit politik (e jo vetëm ata të denuem në 7 vjet e poshtë, mbasi, për agjitacion e propagandë, janë shumë të paktë ata që denohen nën 7 vjet); me lirue të gjithë t'internuemit e tashma ma tepër se katër dekadave; me lejue ushtrimin e besimit fetar; me lejue ribashkimin e familjeve që janë nda këtu e 42 vjet të shkueme; dhe ma në fund, edhe me lejue permirësimin e gjendjes ekonomike t'atij

populli të vujejtun për tash gadi një gjysë shekulli.

Nëse Ramiz Alia i ndërmerr këta hapa, unë --pamvarësisht nga fakti se me ide të komuniste nuk pajtohem kurr-- e them pa droje dhe pa marre se, po, komunist po, por shqiptar i keq nuk kisha me i thanë.

Këtu pra del edhe nevoja e analogjisë: nëse Shqipëria komuniste, vendi që ma egërsisht se asnjë tjetër ka shtypë shtetasit e vet, ka 'fillue' me dhanë shenja të një grimce ndryshimi, po na të mërguemit --të lirë me u shprehë dhe me veprue, e që me të drejtë akuzojmë dhe përpiqemi të luftojmë diktaturën që shtyp popullin shqiptar, dhe e bajmë këte të bazuem në të vërtetën e padiskutueshme se ai sistem i solli Atdheut t'onë vetëm mjerim-- a nuk ishte dashtë që edhe na --bile ma parë se ata-- të ndrrroshim qendrimin që tashma ka dhanë prova bindëse se nuk mundet me na sjellë asnjë rezultat pozitiv, kjoftë si mërgatë politike, kjoftë si kombësi shqiptare!?

Mërgata jonë politike ndahet në tri kategori:

1. në kategorinë e të çorjentuemëve që nuk dijnë çka bajnë. Kjo asht dhe arsyeja që në gjinin t'onë janë krijuar edhe grupe që u shërbejnë Beogradit e Tiranës, ose të dyjave së bashku;
2. në kategorinë e atyne që nuk mund të largohen prej mendimeve të ngushta politike partiake, dhe që shërbimin ndaj një partie politike të veçantë e konsiderojnë edhe ma të shëjtë se shërbimin ndaj interesave të Kombit në përgjithësi. Kjo pjesë --për mendimin t'em-- mbanë edhe përgjegjësinë kryesore për qenjen e mërgatës në ndasi ashtu si asht; dhe
3. në pjesën që beson dhe shpreson se një e ardhëshme ma e mirë mundet me u ndërtue, dhe e mendojnë këtë tue qenë koshient se për t'arritë n'ate pikë, kërkohen --pa dyshim-- sakrifica politike e personale, ndërgjegje e vetëdije, gadishmëni deri edhe në sakrificë supreme. Por, për fat të keq, kjo pjesë duket se jo që vetëm përbajnë pakicën, por prej atyne që janë miratue me gjendjen në të cilën ndodhet mërgata, edhe akuzohen si të DYSHIMTË. Kjo ndodhë si me atë rruspinë me kopil në dorë që i tha shoqes së vet "ma mbaj djalë", e kështehet dhe u thotë tjerëve: "Kqyrja shoqes kopilin."

Ndokush, edhe nëse në vetvendi mendon dhe beson se kjo çka kam përshkrue --prej zemrës së plasun-- asht realiteti lakuriq, prap mundet dhe rezervon të drejtën me mendue e me thanë: "Po çka i duhet këtij 'djalë' që u hyn këtyne punëve? Po a nuk e kupton ai se mërgata politike shqiptare asht ma e interesueme me rrejtë STATUS QUO-n sesa me ha diçka që do t'ishite ma e hieshme dhe ma në doli t'Atdheut...?"

Ndokush tjetër edhe mundet me thanë: "Si guxon me u shprehë kaq hapët e kaq e-gër...?"

Po. Më duhet e guxoj sepse mbrenda e jashtë kufinit politik, rreth 5 milion shqiptarë vunejtë të zitë e ullinit për tash 42 vjet me radhë. Më duhet dhe guxoj sepse për atë SHQIPNI e për atë POPULL SHQIPTAR asht derdhë gjaku rrëke. Më duhet --ma në fund të fundit-- dhe gjej guxim sepse, ndryshe prej shumicës jush, për 26 vjet me radhë i përshkova të gjitha kampet famëkeqe t'internimit në Shqipëri, dhe refuzoj të pranoj se ai sakrifikim duhet t'i nihet tash në shërbim intrigave, lakmisë, ose egoizmit të këtij apo atij personi, këtij ase atij grupi politik. Përndryshe, kishte me m'u dukë MUND I BJERRUN.

Si përfundim, dishroj ta baj plotësisht të kjartë se, kjoftë GJAKU I DERDHUN prej FATOSAVE të LIRISË e DREJTËSISË, kjoftë VUEJTJET E PAFUND të popullit shqiptar, apo ato të mijat personale, nuk dishroj --në fakt, as nuk mund të pranoj-- të

jenë sakrifikue për plotsimin e dëshirave egoiste të personave të veçantë ose grupeve të ndryshme politike. Këte, s'paku prej meje, **MOË TË GABOJNË KUSH ME E PRITË.**

Nga ana tjetër, e theksoj dhe e baj krejtësisht të kuartë, tue pranue edhe përgjegjësinë në këtë drejtim, se, nëse edhe në t'ardhëshmen mërgata politike ka me refuzue ndjekjen e rrugës që na ka hije dhe na kërkohet, dishroj me deklarue para jush, para Kombit dhe para Zotit se, kam qenë, jam dhe gjithmonë do të jem i pajtueshëm me rrugën e ndasishë që kena ndjekë, e për këtë, kush të dishrojnë, asht i lirë me më veshë çfardo emni që t'i kënaqin veshin e zemren.

Ajo çka kishte me ringjallë shpresat, që për fat të keq kanë fillue me u venitë, kishte me qenë: **MIRËKUPITIMI NË MESIN T'ONË, BASHKËPUNIMI I SINCERTË NJENI ME TJETRIN, dhe VLLAZNIMI I NJIMENDTË POLITIK I MËRGATËS NACIONALISTE.**

Le të çvishena pra prej uniformave zyrtare të partinave ase grupeve që përfaqësojmë, dhe t'ulena në tavolinë të veshun me **KOSTUM KOMBËTAR**, pse vetëm kështu kishim kishim mujtë me i shërbye **ATDHEUT** ashtu si do të kishte hije.

Shqipnia ka jetue dhe ka për të jetue ndër shekuj, edhe pa ne, sado të mëdhej të jemi apo ta konsiderojmë vedin. Ajo po jeton për tash 500 edhe mbas vdekjes së **KRYETRIMIT - GJERGJ KASTRIOTIT.**

U falem nderës,

Zef P. Mirakaj

New York, 22 Nanduer, 1986

Mbas fjalës së Z. Mirakaj-t, kryesia e Kongresit lexon mesazhet e ardhuna Komisionit Pregaditës (disa prej të cilave do t'i botojmë ma poshtë), dhe mandej, të pranishmit ftohen në kandin e sallës ku ishin shtrure ambëlçina, kafe e pije freskuese, tue e deklarue kështu të mbyllun **SEANCËN E PARË.**

MESAZHE T' ARDHUNA KONGRESIT

W.U.
5205 MILL
RENO NV 89502 20AM

Western
Union Mailgram

C/O ZEF BALAJ
195 BRONX RIVER RD
NY 10704 YONKERS (USA)

FALENDERIME PERFTESEN MQSORE STOP UROJ ME PERZEMERSI SYKSES
ECDO TEMIRE NE FUSHEN KOMBTARE STOP PERSHENDETJE MENTOR
CIOKU GROPA

Rev. Primate P. Njenshky
OUR LADY OF ALBANIANS CHURCH
 20855 W. 13 Mile Road
 Birmingham, Michigan 48010
 313/642-0816

Të ndershëm e të dashtun,

Çdo Shqiptar që perjeton në shpirtë stigmat e vëjtjes e të dhimbjes s'Atdheut tonë nder pranga e robni, kur ndigjon se po bahet një kongres në botën e lirë, gëzohet e disi pertrihet.

Bota e jonë habitëse, kohë mbas kohe, ven nder zemrat e njerzvet një si lpe, tue ia mëshi dalëngadalë të kaluemen para syve të shpirtit e tue e ba të jetojë të tashmen, pa u kujdesue fort nëse ka pergjegjësi shoqnore ose ndo'i mandat nga Atdheu që la mbrapa "aso here!".

Lajmi i Kongresit asht si zani që thotë "Çou! Luej pak! Çou nga gjumi!". U falnderoj me gjith zemer per grishje. Faleminderës! Tue u gjetë vetem në apostullim me emigranta tonë, pa xevendës, mjerisht nuk kam mundësi me u gjetë pranë Kongresit, por do të jemë në shpirtë e vertetësi.

Ju uroj me gjith zemer bashkimit tuej dhe orvatjet tueja. E lus Zotin që ai Kongres të jetë i vlefshëm per çdo Shqiptar të ndershëm e besnik. Vullndeti i mirë i juej le të jetë si ai i vrapuesavet olympikë tue na pri me shembull kah rruga e bashkimit, e mirëkuptimit, e dashtnisë vllaznore, e ndimës reciproke morale, shoqnore, jetike, tue i dhanë doren atij që s'mundet, që asht i lodhën nga kujtimet e jetës, që asht i dispruem per të vetët të cilët iu desht me i lanë mbrapa "aso dite!".

Po të kishe mujtë me kenë pranë Kongresit, do të kishe dishrue me folë në person kto fjalë që po rreshtoj ktu shkurtimisht :

Le të jetë Kongresi i juej shembull ngushllimit e unjitetit per ju e per të gjith Shqiptarët që perpiqen per një Shqipni të lirë pernjimend !

Le të bahen perpjekje per zhdukjen e inadevet, gergasjevet, ngatrrasavet nga Shqiptarët e merguem , si edhe të hakmarrjevet private o partijake, e le të lejë Dielli i Dashtnisë vllaznore : "Të gjith per një e një per të gjith!".

E dhashtë Perendia e Shqiptarët në mergim t'e naltësojnë emnin e vet tue nxanë rishtas vendin e lartë që patën në fillim në tokën e Amerikës, per hirë t'atij mandati që ka sejcili : perpjekje per liri të Shqipnisë e per naltësimin e Emnit Shqiptar!

Premtoftë zoti e u rritëshin Shqiptarë të rijë e të reja moralisht shembullorë, larg rreziqevet jetësore, larg tregjjevet të ndalueme, larg krimevet, per të kenë njimend ekspansjoni i vetë prindëvet të ndershëm e i Shqiptarizëmës ideale!

premtoftë zoti e u rritëshin Shqiptarë të rijë e të reja moralisht shembullorë, larg rreziqevet jetësore, larg tregjevet të ndalueme, larg krimevet, për të kenë njmënd ekspansjoni i vetë prindëvet të ndershëm e i Shqiptarizmës ideale!

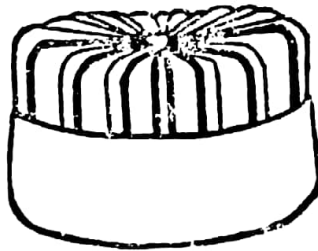
Perendia u bekoftë të gjithvet ! Punë të mbara e me fage të bardhë në Kongresin tuej ! Me shëndet u kjoftë edhe 28 NANDORI, djersa e gjaku i lavdishem i të Parve tonë, Dita Vllaznuese, Dashtnia Gëzuese, Dielli ma i nxetë për në !

First Albanian Teke Bektashiane in America

TEQEJA BEKTASHIJANE SHQIPTARE

Adresa: 21749 North Line Road
Taylor, Michigan 48180

Telephone:
287-3646

Taylor Mich. 10-Nendor-1986

I ndershmi Z. Ahmet Nezaj:

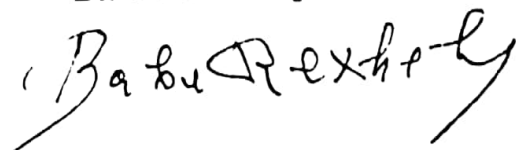
Falenderoj për ftesën që me bëtë me rastin e kremtimit të 40 vjetorit të themelimit të Blokut Kombëtar Independent.

Për aresye shëndetësore dhe të moshës, mjerisht nuk mund të marr pjesë, por shpirtërisht gjendem me ju bashkë. Ju uroj sukses.

Lus njotoni gjithë shoqëve urimet tona.

I juaji

Baba Rexhep

In the name of Allah, the Beneficent, the Merciful

Imam : ISA HOXHA

1200 BEVERLY ROAD

BROOKLYN, NEW YORK, N. Y. 11218

Telephone: (212) 941-3698

Per komisionin përgatites
Z. Kryetar Ahmet Neza.

Ftesen tuaj e mora, per të marrë pjesë në "Kongresin e VII të, dhe në kremtimin e 40 vjetorit të themelimit të Blokut Kombtar Indipendent". Gjithëmon kam pas dhe dishroj me pas mundsi, per te marrë pjes me vllaznit e motrat shqiptare, aty ku shtrohen dhe rrahen punet dhe problemet per te miren dhe interesin e kombit tonë shqiptar. Por, sherbimet fetare, qe me paraqiten po ne ket datë, nuk me lejojnë për te marrë pjes. Andaj me lejoni t'ju dergoj urimet ma te singerta, qe kongresi i VII të, te ket sukseset e tij të suksesshme në interesin e pergjithëshem të kombit tonë shqiptar, per një bashkim e vllaznim ma të fortë, ashtu si i ka hije races shqiptare, me një Shqipni Etnike me Kosovë e Çameri dhe me një Shqipni per të gjithë shqiptaret.

Ju pershendet juve dhe te gjithë pjesmarrsit.

NEW JORK me 17 nandor 1986

Imam- Isa Hoxha

Roma 19 Nandor 1986

Fort i nderuemi Zoti Kryetar,

me keto radhe per te Ju shpreh falenderimet ma te zjarra per miresine qe patet, tue me kujtue, te marre pjese ne kremtimet e Dyzet Vjetorit te Themelimit te Blokut Kombtar Indipendent.

Jam shum fatkeq qe nuk po mundem me marre pjese, ku nder te tjera, do te gezonje një mbramje te kandshme me bashkatdhetare e miq per te cilet ndjenje mallë, me te vertete, per ti pae perseri. Sidoqofte kongresistave i uroj pune te mbare ne dobi te gjithë shqiptareve. Jam i bindun se puna tyne do te jete shembull liriye e tolerance pa te cilat nuk ka t'ardhme te mire per vendin t'one.

Zoti Kryetar pranoi Ju lutem dhe njihere fal-enderimet e te falat e mija duke Ju lutun me ja dhane gjithë te pranishmeve.

I Jueji me ndere,

Ragip Frasheri

BLOKU KOMBTAR INDIPENDENT
c/o Zef Balaj
185 Bronx Rver Road
Yonkers, N.Y. 10704

14 Nanduer 1986

I Ndershmi Z. Ahmet Nezaj:

Ju falemnderës për zemërsisht për ftesën që më derguet me marrë pjesë në Kongresin e VII dhe në kremtimin e 40 Vjetorit të themelimit të Blokut Kombtar Indipendent.

Më vjen shumë keq që për arsye të angazhimeve të shumta nuk mund të marrë pjesë.

Uroj që Kongresi të ketë sukses dhe të perfundojë në kënaqsinë tuej personale si edhe të gjithë pjesëmarrsve.

Me nderime,

Dom Rrok Mirdita, famullitar

I dashuri Z. Nezaj,

Sot mora letrën tuaj, me të cilën më njoftoni se anëtarët e Blokut Kombëtar Indipendent do të mbajnë kongresin e VII dhe do të kremtojnë 40 vjetorin e themelimit të Blokut Kombëtar Indipendent në New York më 22 dhe 23 Nëntor 1986. Bashkë me letrën mora edhe ftesën me të cilën më ftoni në emrin e Komisionit Pregatitës, që keni nderin të kryesoni, që të marr pjesë në darkën që do të shtrohet të dielën mbrëma më 23 Nëntor 1986.

E çmoj gjestin tuaj fisnik dhe falënderoj me gjithë zemër juve dhe të gjithë anëtarët e Komisionit Pregatitës për ftesën që më dërguat. Por ju them me keqardhje se, për arsye shëndetësore, nuk do të mundem të marr pjesë.

Ju uroj që të delni me sukses të plotë në punimet e kongresit dhe në kremtimin e 40 vjetorit të themelimit të Blokut Kombëtar Indipendent dhe i përshëndes të gjithë të pranishmit me ndjenja vëllazërore.

Me nderime,

Forestville, Md., 10 Nëntor 1986

(Xhevat Kallajxhiu)

Bashkimi Demokrat Shqiptar

Kryesia

VIA F. BOLDANI, 8 - FIRENZE

Firenze, ne 7 Nandor 1986

Kryesise te Blokut Kombetar Indipendiant
New York (USA)

I nderti Zotni Kryetar,

Ju falenderojme per ftesen qe keni pase miresine te na drejtoni, per te marre pjese, me rastin e 40 Vjetorit te themelimit te Blokut K.Independent dhe te hapjes se Kongresit te shtate, ne qytetin e New Yorkut.

Zotni Jonuz B.Ndreut ia kemi ngarkue barren te na perfaqesoje si ne perkujtimin e 40 Vjetorit ashtu ne Kongresin e Shtate te B.K.I., dhe asht nji pjesemarrje e singerte e cila synon ne fuqizimin e marrredhanjeve te mira, te bashkpunimit nderpartijak dhe te ndermarrjeve te perbashketa, per te cilat bashkesia dhe problemet e saja, ne merrin, kanen nevojte per koordinimin e foreave tona.

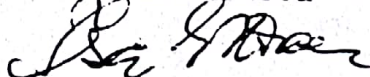
Njikohesisht, Kryesia e Bashkimit Demokratik nga Kongresi i Shtate i B.K.I. te zgjidhet persona e pershtatshme qe t'i zaje vendin te ndjehet Dr. Ismail VERLACIT, me te cilin, perpose qe na lidhi nji miqesi e singerte, bashkpunimi ne mes B.K.Independent dhe te B. Demokrat qe leal e shembullor.

Dr. Ismail Verlaei qe nji nder themeluesit e B.K.Independent me 1946 dhe e kryesoi, pa nderpreme, derisa vdiq, me urti dhe kompetence, dhe fisnik si ishte ne te sjellun e ne vepra, kontribuoi me mjete financiare per mbarevajtjen e Blokut, qe mandej u themelue ne nji perjudhe te veshtire e te pshtjellueme psikologjike-politike kombetare e nderkombetare.

Tue analizue gjendjen e sotshme psikologjike-politike te mergates, del se partite politike shqiptare, ne keto 40 vjet e fundit, nuk kane mujte me dhane dhe me shvillue sa do te kishin deshrue, per te zgjidhe nji radhe problemesh qe interesojne mergaten tone. Por nuk asht vone, po te duen, ne ia mbrri dites te shofim Shqiptaret dora-dorës e te gjithë se bashkut te kaperciejme pengesa e hendeqe te verteta e artificiale, dhe me kete shprese i paraqes Kryesise se Blokut K. Independent urime te singerta per 40 Vjetorin e Themelimit te vet dhe Kongresit te Shtate dalte faqe bardhe, me sukses.

Urojme gjithashtu per shum Vjet 28 Nandorin.

Isa Elez Ndreu

Monterey, 16 Nanduer, 1986

I dashtuni Z. Ahmet Nezaj,

Kryetar i Komisionit Pregatitës të Kongresit të VII-të dhe të

përkujtimit të 40-Vjetorit të Themelimit të Partisë së Blokut Kombtar Independent,

E quej për nderë ftesën që më keni bërë me marrë pjesë në këto dy ngjarje të shenueshme të partis s'uej. Në të vërtetë e kam pasë ndjet me u gjetë n'atë mbledhje që asht pjesë e pamohueshme e historisë së emigracionit t'onë të mbasluftës, por fatkeqsisht familjare dhe dobësimi shëndetsues më pengojnë t'a çoj dishirën t'uej e t'imen në vend. Ju falem nderës me zemër. Megjithatë, më lejoni që si mik, me anën t'uej t'u thom disa fjalë të pranishëmve n'atë Kongres e Përkujtim:

Bloku Kombtar Independent asht themeluar në Romë, në mërgim, me 1946, ndër rrethana shumë të vështira, si në Shqipëri ashtu edhe në mërgim, për emigrantat t'onë. Aso kohë në Shqipëri zbatohej revolucioni i ndërrimit të sistemit qeveritar me gjakderdhje e hakmarrje të pashembullt në historinë t'onë kombtare; me burgime, internime e shpronësime që shkaktuen arratisje, qindresë e shpresë shkrimi në zemrat e luftarëve të liris n'atdheun e robnuem nën terrorin e diktaturës komuniste. Ishte e natyrshme që këta kundërshtarë të qeverisë komuniste të bashkoheshin me udhëheqësit nacionalistë të traditës së liris, të cilët nuk morën rrugët e mërgimit, por qindruen vullnetarisht për t'a udhëheqë popullin drejt një lirie demokratike tradicionale të ngjashme me konfederatën e Gjergj Kastriotit. Nuk qe aspak e rastit që malsinat e Shqipërisë së Veriut të baheshin sheshi i përpjekjeve kundërrevolucionare me epiqendër Mirditën, ngjitangjit me Pukën, Dukagjinin, Malsin e Madhe, Shkodrën, Krujën, Kuksin, Dibërën, Elbasanin, etj. Kjo nuk do të thotë aspak se në Jug nuk ka pasë qindresë antikomuniste, por në këte rast ajo ka qenë më tepër individuale ose me shumë pak persona se në Veri.

Përsa i përket vështirësive të mërgatës s'onë, ajo ka qenë e ndame në partinë e grupe të themelueme në Shqipëri gjatë luftës. Si duket, udhëheqësit e këtyne organizatave nacionaliste bajshin gara për të rekrutue sa më shumë emigrantë të rij në parti e tyne, kanë tjetër sulmojshin personalisht gjithata që ma vonë themeluen B.K.I. si funksionarë të qeverive pushtuese italo-gjermanë, tue ua vu fajin se për shkak të tyne erdhën komunistat në fuqi. Këto akuza baheshin me gojë e me shtyp; nëpër mbledhje, hafe e kampe, ku krijuen acarim, fyemje, rrahje, deri në plagosje e vrasje. Në një atmosferë të tillë u themelue B.K.I. sa për vetmprojtje të ligjshme e natyrore, aq edhe për të qenë ma në gjendje që t'ia paraqitshin botës shqiptare e të huej si të vërtetën mbi ngjarjet në Shqipëri, ashtu edhe flijimet e atëhershme antikomuniste të gjindes së tyne e të krahinave ku kishin ushtrinë e ushtrojshin ndikimin e tyne.

Edhe mbasi u themelue Partia e Blokut, sulmet kundër udhëheqësve të tij e veprimtarisë së tyne ishin aq t'ashpra, sa epej përshtypja se sulmuesit e kishin harrue ose po e harrojshin terrorin e gjakderdhjen që po bahej n'atdhe. Si rrjedhim, kur u krijue 'Komiteti Shqipëria e Lirë' më 1949 në Paris nën kryesinë e Midhat Frashërit, as B.K.I., as Lidhja e II-të e Prizrenit nuk u pranuen në kuadrin e Komitetit. Mirëpo kur erdhi puna e aksioneve të drejtpërdrejta n'atdhe, Bloku dha veças dhe në bashkëpunim me Lidhjen e II-të të Prizrenit kontributin e vet të çmuem, shtoi rradhët e dishmorëve nacionalistë, si edhe radhët e antarëve të vet, dhe u njoft, dashtë e padashtë, si fuqi politike e emigracionit, mbrendë e jashtë Shqipërisë.

Fatkeqsisht, aksionet e të gjitha grupeve e partive, tue përfshi edhe ato të Komitetit SH.L., deshtuen në vendlindje; por grupet e Blokut, megjithatë pësuen dëm, qindruen aktivë shumë ma gjatë se të gjitha grupet e partive tjera, dhe kur u shtërnguen dhe morën urdhën me e pre misjonin, u kthyen shumë ma kompakt në gjiun të mërgatës se të gjitha grupet e tjera. Këtu duhet të theksoj se deshtimi tragjik i këtyne misjoneve nuk ka rrjedhë nga pazotsia e udhëheqësve të partive që i dërguen, ose nga vetë parashutistat e tyne, por nga traktatja e anglezit Kim Philby që dihet botënisht. Për fat, veprimtaria e Blokut nuk ka pasë aspak të bajë me diplomacin angleze. Të gjitha këto fakte e riprovuen, ridishmuen dhe riarsyetuen, jo vetëm themelimin e B.K.I. si parti, por edhe taktin politik të veprimtarisë së tij, si edhe besimin që ai kishte në popull mbrenda n'atdhe. E ai besim ishte tradicional. Ate e pëlqyet, e pranuet dhe përqafuet ju blokistat.

Kështu, më 1953 B.K.I. pranohet të hyjë në Komitetin SH.L., që u zgjau në Romë. Në shej proteste, Balli Kombtar Agrar largohet nga Komiteti dhe e shpall vehten edhe ai 'Komiteti Shqipëria e Lirë'. Rrë Komiteti i riorganizuem pa baza partish

më 1956 me Dr. Rexhep Krasniqi-n Kryetar e mbajti emnin "Komiteti Shqipëria e Lirë", sepse e trashigoi nga komiteti i shumicës së partive. Në Komitetin e 1953-shit, Bloku qe përfaqësue nga Kryetari i Partis, Dr. Ismail Verlaci, nga Nënkryetari, Kapi-dan Ndue Gjomarkaj dhe nga antari, Dr. Eduard Liço; kurse në Komitetin e 1956-ës Kap. N. Gjomarkaj mori pjesë vetëm si person, ashtu si të gjithë antarët tjerë bashkë me Kryetarin, Dr. Krasniqi-n.

Gjatë periudhës 1953 e mbas, të gjitha partit e mërgatës s'onë kaluen momente kri-tike me dorëhjekje antarësh, me rigrupime, me ndërrime partije ose me përpjekje të krijimit të partive të reja. Kjo tronditje ndodhi diku për shkak pozite në parti ose në komitet, diku për merita të tregueme n'atdhe si antikomunista ose në mërgim si ekspert partije, dhe të shumtën e herës për shpërblime me të mira materjale, të cilat i humbi çdo parti mbas deshtimit të kryengritjes hungareze në Tetuer 1956. Mbas këtyne ngjarjeve u hap rruga për mërgatën t'onë me emigrue në SH.B.A. t'Ame-rikës. Nji ndihmë të pakursyeshme për këte qellim e ka dhanë Komiteti "Shqipëria e lirë" qi ende kryeson Dr. Krasniqi.

Vllazën të dashun! Shumica juej qi sot jeni mbledhë ligjisht n'ate Kongres e Për-kujtim, e keni lanë Shqipërinë ose pse keni marrë pjesë aktive kundër skllavnis ko-muniste, ose pse keni ndihmue me ushqime e veshëmbathje luftarët e liris, ose sepse nuk keni mujtë me qindrue ma nën atë regjim, dhe keni pshtue, në mos nëpër fla-kën e barotit, sigurisht nëpër kthetrat e vdekjes tue lanë mbrapa eshtnat e pa-vorrosun të familjarëve, bashkëluftarëve e lridashësve tjerë. Si të gjithë naciona-listat e keni ba këte në mënyrë të natyrshme, me vullnetin t'uej, me vetëdijen t'uej, por edhe me shpresën e nji kthimi sado të vonë. E kjo shpresë do të mbarojë për ne vetëm kur t'i mbyllim syt përgjithmonë. Po kështu duhet të jetë për ata që do të leni mbas. Megjithate, kur nji i riardhun në gjiun t'onë e realizon këte të vër-tetë t'idhët, e mendon se mbas disa dekadash, edhe ai do të vijë në gjendjen t'onë pleqnore pa u kthye n'atdhe, ai ose ajo bahet me plasë. Dashtë e padashtë i mbli-dhet mllëfi qi shpërthen ke ma i afërmi, vlla a motër a prind, a shoq a mik a fa-refis, a i partis a kushdoqoftë. Edhe përgjegja mundet me qenë me mllëf dhe kështu pilafi prishet, a digjet. E kur njeriu ma vonë qetësohet e mendon mbi ate moment zemrimi qi ndoshta prish miqësin e vllaznimit për jetë; atëherë nuk i a vlen barra qiran me u zemrue, por edhe nëse jemi zemrue, asht nderë e burrni me u pajtue e bashkëpunue. Asht e vërtetë e pamohueshme se ngatrrerat partiake e ndërpartiake, ose edhe ato të mërgimtarëve të painkuadruem, i a rrisin "ryben e ymrin" Partis Ko-muniste. Në ju pëlqefshin ngatrrerat e përçamjet këtu, i pëlqeni —me ose pa vetë-dije— 'shokut' Ramiz Alija. N'at rast duhet t'a bani me kreni medaljen e kuqe të tij.

Me të gjitha humbjet e mëdha qi ka pasë Bloku n'udhëheqësi, në parashutista këtu në mërgim, n'antarë të vdekun e të shkepun, prapseprap rraja e trungu i Blokut i ka qindrue kohës. Ajo rrajë, ai trung e ajo familje jeni ju blokistat e mbledhun aty me pasë qenë n'atdhe. E besoni se shumë vetë e grupe ju kanë lakmi, edhepse nuk e sjelljen e besën t'uej nuk i keni bazue vetëm n'idenat partiake zigzake të kohës mo-jetën për lirin e kombit. Ju keni qindrue sepse jeni mbajtë besnikë besës shqipta-de nuk u përshtaten kushteve t'ona, zakoneve t'ona dhe gjendjes s'onë n'atdhe, qi asht në katastrofë e sipër, sidomos përse i përket të drejtave njerzore.

Ndoshta asht hera e fundit qi ju blokistat mund të keni në mbledhjet e kongresit t'uej 2 a tre vetë nga themeluesit e partis s'uej. Nëse janë mbledhë aq, urime atyne e ju. Sidoqoftë, ata janë të motuem, të rryem me durim e trazime, me gjithfarë tallazi e ngjarje. Ata kanë provue për shumë kohë si mbahet urtija, bur-këshillat e tyne, sepse kush nuk ndigjon nanën, do të ndigjojë njerken. Tue i nderue ata, me siguri nuk do të humbni peshën si parti, dhe do t'ua bani qejfin themeluesve eksponentë të B.K.I. qi nuk jetojnë ma.

Ju uroj punë të mbarë dhe harmoni gjatë e mbas Kongresit e Përkujtimit. Të gjithë sa jeni mbledhë aty, qofshi faqebardhë! Me të fala.

Zef V. Nekaj

TAHIR KOLGJINI
BIZIM SOKAK, 2/5
FLORYA - ISTANBUL
T Ü R K I Y E

Florya - Ist., me 28/11/1986

I çmueshëm Z. Ahmet Nezaj me shokët e Tij të vlefshëm: ZZ. Zef Balaj, Nikë Gjergji, Zef Kapiti, Dodë G. Prendi, Zef Mirakaj, e Gjon Buçaj.

Letra e Juej e datës 25/10/1986, impostue me 31 Tetuer, 1986 (simbas vulës së zyres postare), më ka ardhë dje, me datën 27 Nanduer, 1986, d.m.th., gadi një muej me vonesë, kurse në zarf ishte shkruar me bojë të kuqe dhe me shkronja të mëdha (AIR MAIL). Po në këtë mënyrë më ka ndodhun edhe me dy letra tjera: njena e impostueme me 5 Nanduer në New York, prej Z. N. Gjomarkaj-t, e cila më ka ra në dorë me 22 Nanduer, dhe tjetra e impostueme prej Z. E. Bakallit në Bruksel me 7 të këtij mueji, të cilën --edhe këtë-- e kam marrun po me datën 22 të muejit vazhdues.

Letra e dergueme prej Jush dhe ajo prej Ndue Gjomarkaj janë adresue në Shejh Davut Han, atje ku kemi vendin e shitjes dhe kam pasë vazhdu punën para se me u paralizue. Prej datës që jam paralizue, me 5/10/1980, e këndeje, punën e kam lanun, e edhe ajo më ka lanun mue. Prandej, kur shokë e miq, ndonjiherë, kanë me dashtë me më gëzue me letra, duhet të përdorin adresin që e kam shenue këtu në ballna të kësaj letre. Po më jet merak sepse nuk u ndodh i lajmuem me kohë që të vijshem, ose t'ju paraqitshem një mesazhë, mbasi unë Blokun Kombtar Independent gjithmonë e kam nderue, dhe shokët e Blokut gjithmonë më kanë nderue.

Ju falënderoj për zemërsisht për ftesën që më bani, dhe do të jem shumë mirënjohës nëse ndokush prej Jush ka me marrun mundimin e me më njoftue se si ka marrun fund Kongresi i VII-të i Blokut Kombtar Independent.

Të fala e përqafile me shumë mallë e dashuni Juve mbarë e me rend siç jeni, dhe të gjithë atyne që pyesin për mue.

I Jueji,

Tahir Kolgjini

SHENIM I REDAKSISË

Antari i Këshillit Epruer, njëni ndër themeluesit e Blokut Kombtar Independent, dhe miku i shtrejtë i joni, Z. Tahir Kolgjini, me rastin e përkujtimit të vjetorit të parë të vdekjes së Dr. Ismail Verlaci, ka pasë dërgue një letër të gjatë dhe të randësishme. Por, tue qenë se ky numur i "Lajmtari i të Mërguemit" pati grumbullue shumë material, na kje e pamundun me e botue atë letër në këtë numur. Mbesim me shpresa --dhe dishrojmë me e sigurue mikun t'onë, Tahir, se do të përpigemi n'atë drejtim-- që letrën e Tij t'a botojmë në numurin e ardhëshëm të buletinit.

Tash për tash, tue i urue Tahirin shëndet të plotë dhe të gjitha të mirat, ndahemi me përshëndetje të nxehta miqsore.

REDAKSIJA

University of San Francisco
Xavier Hall
San Francisco, California 94117

November 13, 1986

Mr. Zef Balaj
BLOKU KOMBTAR Independent
185 Bronx River Road
Yonkers, NY 10704

Dear Mr. Balaj,

In Mr. Gjon Sinishta's absence, I am responding to your kind invitation of October 15, 1986 to attend the celebration of your 7th Congress. I know that he will appreciate your thinking of him and I will call it to his attention upon his return in December.

With best wishes for your gathering,

Sincerely,

Barbara Ann Key
Barbara Ann Key
Secretary

BLOKUT KOMBTAR INDIPENDENT

Me gëzim e mora ftesën Tuej për pjesëmarrje në Kongresin e VII dhe në kremtimin e 40 vjetorit të themelimit të Blokut Kombtar Independent, qi do të mbahen në New York me 22 e 23 të këtij muej. Ju falnderoj vllaznisht shumë dhe për shumë gja dishroj të jem së baskku me Ju, por për kushtet e mija shumë të dobta shëndetsore nuk mundem me marrë pjesë.

Ju uroj me gjithë zemër të delni faqebardhë e me sukses në punime të Partisë Tuej, si gjithmonë për të mirën e të mbarën kombtare, për Kosovën aq keq të martirizueme gjithmonë e sidomos në këto të pesë vjetët e fundit.

Urime e të mirë për shqiptarizëm, për Shqipninë Etnike, atdheun e të të parëve tonë. Ju përshëndes për zemërsisht të gjithëve me nderime e dashuni vllaznore. Urime edhe për ditën shejte të shqiptarëve, për 28 Nandorin.

Prenk Gruda

West Bloomfield, me 15 Nanduer 86

BLLOKU KOMBETAR INDIPENDENT
Komisioni Pregatitor i Kongresit të VII-të

12 Nëntor 86

Z. Ahmet Nezaj, kryetar.

Ju falem nderit per ftimin që më bëni në Kongresin e VII-të të Bllokut Kombëtar Indipendent dhe në kremtimin e 40 vjetorit të themelimit të tij.

Fatkeqësisht, mosha dhe shëndeti nuk më premtojnë të vij aty, porse shpirtërisht do të jem në mes t'uaj.

Ju uroj që t'u frymëzojë të gjithë juve ai shpirt therorije që frymëzoi dëshmorët, herojt dhe martirët e Bllokut, me të cilët kam qënë mik i dashur, përpara se të themelohej Blloku.

Ju uroj edhe që punimet t'uaja të jenë realiste dhe të bazuara në konditat politike të një Shqipërie të kohës që jetojmë dhe të kohëve të do vinë deri në çlirimin e atdheut t'onë

Ju uroj edhe që ideali ynë të ju frymëzojë dashuri, bashkëpunim e sinqeritet me të gjithë bashkatdhetarët e mërgatës s'onë fatkeqe e martire.

Ju përqafoj të gjithëve me mall,

Isuf Luzaj

Bruxelles, me datën 19/11/1986

Kryetarit të Kongresit të VII-të të Partis B.K.I. - New York

Tue kenë se jam i smundë, pra nuk kam mundësi me marrë pjesë në Kongres. Porse, unë, me zemër e shpirt jam pran jush.

Prandej, Uroj që Kongresi të përfundojë me sukses: E qoft për riorganizimin e Partis, dhe për çashtjen e përgjithshme Shqiptare.

Zoja dhe Zotni të mbledhën në Kongres; Siç e dini tetanë, se u mbushën plot katërdhjetëvjet që asht formue Partija e Blokut në Romë prej eksponentave të Sajë. Po, katërdhjetëvjet luftë e përpjekje për çlirimin e Shqipnis nga terrori komunist i Tiranis-Stalinjane...! Une jam i bindun se këshilli i Ri i Blokut, dot vazhdojnë përpjekjet gjithnjë, e, për derisa popullit Shqiptar t'i kthehet liria që me zgjedhë vet Qeverisjen me vota t'lira (demokratikisht).

Nuk jam tue u zgjat ma, por e përfundoj me këto fjalë:

Erroft Partija e Blokut Kombëtar Indipendent.

Erroft nacionalizmi Shqiptar për "Shqipnin e Mbadhe".

Posht Tirani e Kuqe.

Posht Agjentat-Sllavrues.

Dedë Pjetër Volaj

BLOKU KOMBETAR INDIPENDENT
C/O ZEF BALAJ
185 BRONX RIVER ROAD
YONKERS NY 10704

Roma 20 Nentor 1986

E mora letren qe me ftoni te marr pjese ne kongresin e shtate te BLOKUT KOMBETAR INDIPENDENT e ju falem nderit per konsideraten qe kuni per mua.

Uroj qe si Kongresi ashtu dhe krentimi i dyzetvjetorit te themelimit te BLOKUT KOMBETAR INDIPENDENT te mbyllen me sukses te plote. Me vjen keq qe nuk mund te marr pjese personalisht.

Theodor Papalilo
Via Manlio Capitolino 10
00181 ROMA ITALIA

Pjesmarrësve të kongresit të
Blokut Kombëtar Indipendent

Bruksel, me 17 Nanduer 1986

Shpresoj se mirëkuptime dhe bashkëpunimi do t'a drejtojnë kongresin e Blokut në mënyrë që të dalin vendosje të gjalla.

Punë të mbarë familjes blokiste

Gazmend Kolgjini

BELGJIK 15/11/1986

Z. kryetar i Kongrest
Me rastin e mbajtjes të kongresit të B.K.I. ju dërgojmë urimet
ma të përzemërta tue ju urue sukses e punë të mbara; në iteresat B.K.I.
dhe për Kombin ton të Dashtun;
Ju përgëzoj që në ket Kongres të delni sa ma të Organizum me një
Udhëheqsi të shëndosh.

Veçanarisht ju uroj 40 vjetorin e themelimit të B.K.I.

Me përshëndetje të përzemërta

Antar, i K.D.E.

VELI BAKALLI

SEANCA E DYTË

N'orën 2:00 të mbasdites së 22 Nandorit, Zoti Zef P. Mirakaj e deklaroi të hapun Seancën e Dytë.

Kjo seancë i u kushtue në tanësi DISKUTIMEVE TË CIRA dhe çashtjeve që i përkitshin gjinit të Partisë. Në të patën rast me marrë fjalën thuejse të gjithë delegatët, tue analizue të kaluemen, ç'prej Kongresit të vjetit 1983, mbajtë në Bruksel, poashtu edhe tue dhënë sugjerime për t'ardhmen. Seanca e Dytë mbyllet n'ora 7:00 të mbramjes.

DITA E DYTË

NOVEMBER 23, 1986

SEANCA E TRETË

Kryetari i Kongresit e deklaroi këtë seancë të hapune n'ora 10:00 para dite. Ashtu si në Seancën e Dytë, edhe në këtë seancë vazhduen DISKUTIMET E CIRA, propozimet dhe rrahje mendimesh për të ndërtue një t'ardhëshme të denjë --ashtu si ka qenë edhe këtu e përpara-- për B.K.I.

Përposë propozimeve, gjatë këtyne të dy seancave u kërkuen edhe ndryshime, si hjen fjala, u kërkuë dhe aprovue unanimisht që Këshillit Dretues Ekzekutiv t'i ndërrohej emni në KËSHILLI DREJTUES; u kërkuë që Këshilli Epruer të kishte dy Kënkryetarë (kjo nuk u aprovue prej delegatëve); u kërkuë dhe u aprovue që Këshilli Epruer të shtohet në numër (prej 9 në 11); u kërkuë që një antarë të mos bajnë pjesë në të dy këshillat (kjo nuk u pranue prej shumicës së delegatëve); u kërkuë dhe u pranue që të lëshoheshin triskat e reja të Partisë.

Gjatë këtyne të dy seancave, fjalën e morën me radhë: KAP. NDUE GJOMARKAJ, DR. GJON BUÇAJ, Z. PREL BAJRAKTARI-VLADAJ, Z. ENVER BAKALLI, Z. ZEF PERDOCAJ, INXH. VIKTOR DARAGJATI, Z. MARK COLI-MIDHAJ, Z. DODË GEG PRENDI, Z. NIK GJELAJ, Z. PJETER KADELI, Z. SHYQRI BIÇAKU, Z. NDUE LALA, Z. ZEF M. ÇUPI, Z. PJETER BALAJ, Z. ZEF HASANI, Z. NIKOLL GJOMARKAJ, Z. ZEF BALAJ, Z. PJETER SMAJLI-DEDAJ, Z. ZEF SADRIJA-KAPITI, Z. ZEF P. MIRAKAJ, ETJ.

Ndërrimi i mendimeve, diskutimet dhe propozimet kjenë të përzemërta e miqësore dhe ndërtuese.

Z. Zef Mirakaj e deklaroi këtë seancë të mbyllun n'ora 1:30, dhe i lajmon delegatët se Seanca e Katërt hapet n'ora 2:30 të mbasdites.

SEANCA E KATËRT

Kjo seancë, e cila kryesisht kish të bante me zgjedhjen e organeve drejtuese të Partisë, u deklarue e hapune n'orën e raktueme.

Që në hapje të seancës, Kryetari i Kongresit kërkon që të zgjidhet një komision për vërtetimin e delegimeve. Komisioni gjenë se delegimet janë të gjitha të rregullta, dhe kështu fillon faza e zgjedhjes së kryesisë së re të Partisë.

PAMJE NGA KONGRESI VII I B.K.I.

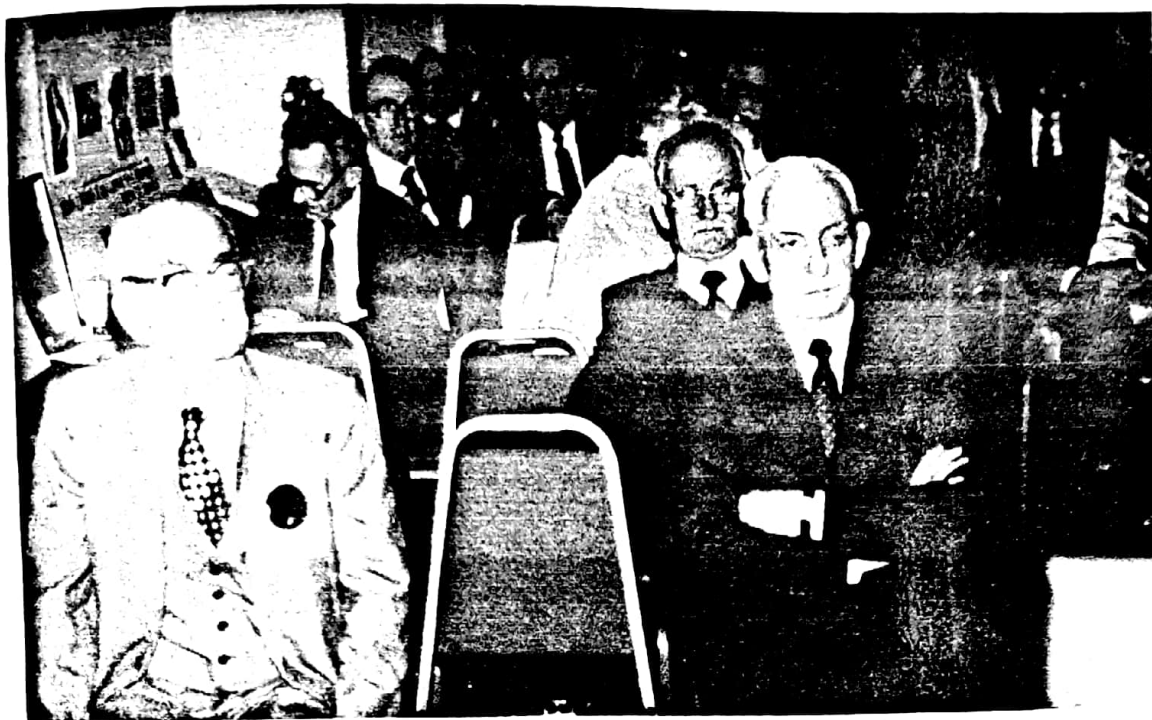
UDHËHEQESA-THEMELUES TË B.K.I., DHE.....DËSHMORET E KOMBIT

DISKUTON KAPIDAN NDUE GJOMARKAJ

DISKUTON KRYETARI I KONGRESIT, Z. ZEF P. MIRAKAJ

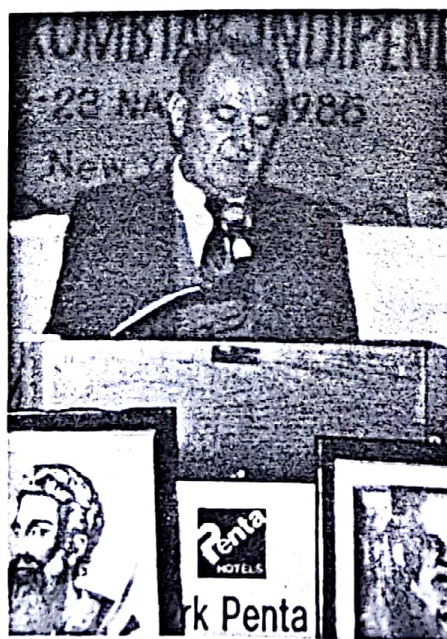
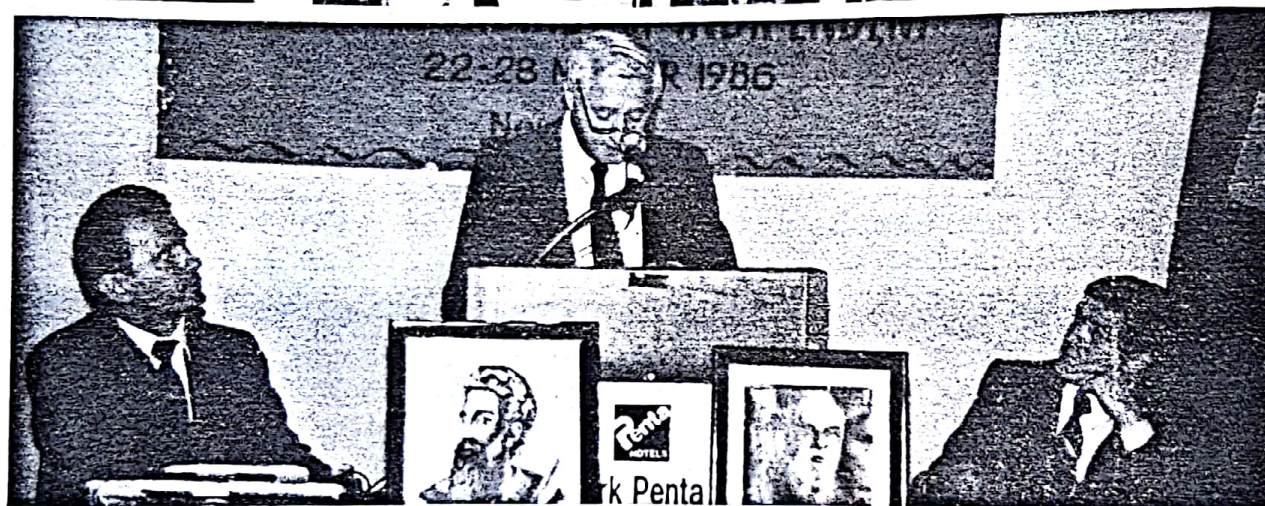
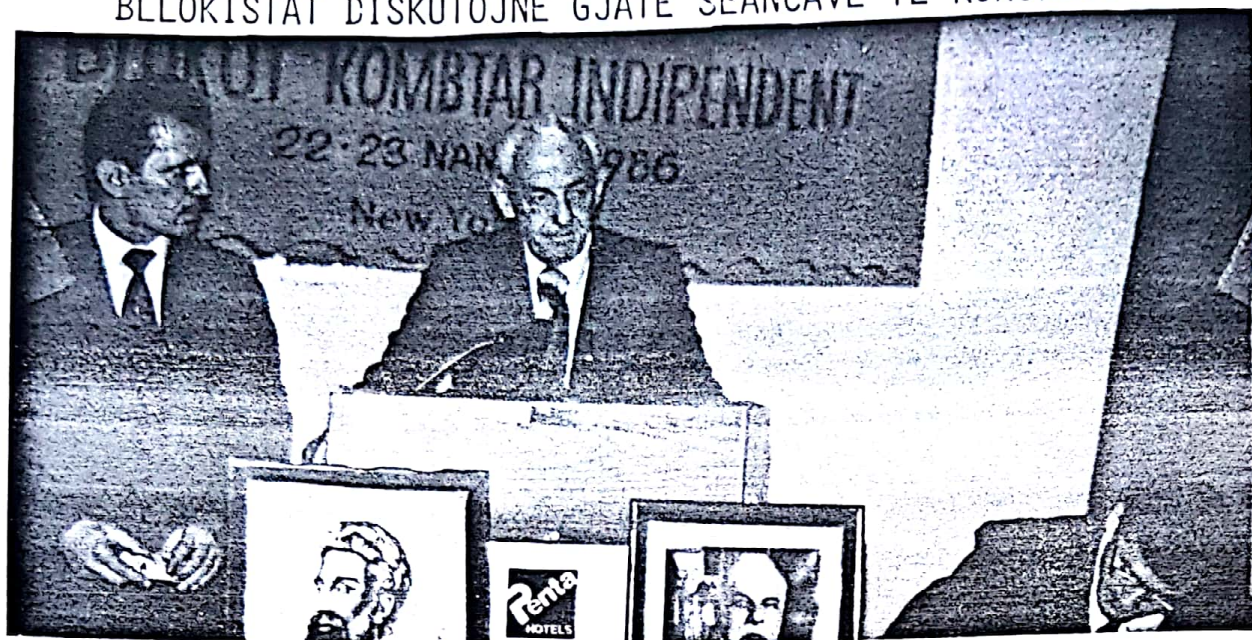

...GJATE PUNIMEVE TE KONGRESIT

...DHE NE PUSHIM

BLLOKISTAT DISKUTOJNË GJATË SEANCEVE TË KONGRESIT

I FLASIN KONGRESIT: KAPIDAN NDUE GJOMARKAJ (QI MA VONE DO TE SHOHIM TË ZGJIDHET KRYETAR I B.K.I), Z. SHYQRI BIÇAKU (MA VONË SHOHIM TË ZGJIDHET N/KRYETAR), DR. GJON BUÇAJ, Z. PREL VLADAJ, E INGJ. VIKTOR DARAGJATI (ANTARË TË KËSHILLIT EPRUER I MBRAMI EDHE KRYETAR I K.D.)

BLLOKISTAT DISKUTOJNË GJATË SEANCEVE TË KONGRESIT

FLASIN ZZ. NIKOLLË GJOMARCAJ, ENVER BAKALLI, E NIKË GJELAJ

FLASIN ZZ. NDUE LALA, ZEF M. ÇUPI, E PJETËR BALAJ

FLASIN ZZ. ZEF PERNDICAJ E ZEF HASANI

Tue qenë se simbas Statutit Kryetari i Partisë asht i pari udhëheqës i zgjedhun --ai mandej i paraqet Kongresit listën e antarëve të dy këshillave udhëheqës, atij Epruer dhe atij Drejtues, tue pasë dallue me emën Nënkryetarin e Këshillit Epruer dhe ate të Kryetarit të Këshillit Drejtues-- Z. Mirakaj i drejton kongresistave pyetjen:

Tue qenë se Kryesia e Kongresit nuk disponon asnjë kandidaturë të paraqitur për Kryetar Partije, a asht këtui në Kongres ndonji antarë që dishron me paraqitë kandidaturën për Kryetar Partije?

Heshtje.

Kryetari i Kongresit pyet së dyti: A asht në sallë ndonji bllokist që dishron me paraqitë kandidaturën për Kryetar?

Heshtje përsëri.

Z. Mirakaj pyet për të tretën herë, dhe kur nuk paraqitet ndonji antarë që dishronte të vinte kandidaturën për Kryetar, ai pyet:

Kush dishron ta propozojë Kryetarin e Partisë?

Kongresit i paraqiten dy propozime:

Z. Zef Perndocaj propozon **KAP. NDUE GJOMARKAJ-n**,

Z. Ndue Lala propozon **Z. GJON MELYSHI-n**.

Kryetari i Kongresit pyet edhe njëherë nëse ka ndonji propozim tjetër për Kryetar të partisë, dhe mbasi mbetet i bindun se nuk ka propozime tjera, ai kërkon që të dy personat e propozuem të hidhen në votim të msheftë. Por, në kohën që kryesia asht gadi me shpërnda fletët e votimit, Z. Ndue Lala e tërheq propozimin e vet. Pra, tue pa se për Kryetar Partije ka mbetë vetëm një kandidat, **KAP. NDUE GJOMARKAJ**, Kryetari i Kongresit thotë: Tue qenë se asht vetëm një kandidat për Kryetar, edhe njëherë i drejtohem kongresistave nëse ka ndonji propozim tjetër, përndryshe, nëse mbetet vetëm kandidati i propozuem, kryesia së Kongresit nuk i mbetet alternativë tjetër veçse me e shpallë **Kap. Ndue Gjomarkaj-n** Kryetar të **Bllokut Kombtar Independent**. Mbas pyetjes së fundit të Z. Mirakaj-t, në sallë u ndigjue vetëm një fjalë, si në brohoritje, e shumë zanashme - **UNANIMISHT**.

Në këtë moment, kryetari i Kongresit thotë: Kapiđan! N'emën të kryesisë së Kongresit, të delegatëve, të të gjithë bllokistave, kudo që janë në botën e lirë, dhe n'emën t'em personal, ju përgëzoj për detyrën tejet të randësishme dhe të meritue, si Kryetar i ri i **Bllokut Kombtar Independent**, dhe u ftoj të vini pranë kësaj tribune.

Mbasi Kryetari i pasazgjedhun i Partisë, **KAPIDAN NDUE GJOMARKAJ**, e Kryetari i Kuvendit, **Z. ZEF P. MIRAKAJ**, shtërnguen duerët dhe përqafuen njani-tjetrin, Kryetari i ri falenderon kongresistat për besimin që i kanë shfaqë, dhe thotë: "U premtuj se të gjitha fuqitë e mija do t'i shkrij në sherhim të **Bllokut dhe Kombit Shqiptar**."

Mandej, Z. Gjomarkaj i kërkon Kongresistave që t'i lejojnë dy bashkëpunorët e Tij, **DR. GJON BUÇAJ-n** dhe **Z. PREL VLADAJ-n** që t'i ndihmojnë në përpilimin e listave të dy këshillave udhëheqëse; Këshillit Epruer dhe Këshillit Drejtues. Me të drejtë i pranohet kërkesa, dhe kështu Kuvendi merr një pushim prej 15 minutash, mbas kalimit të të cilëve, Kryetari i partisë i dorzon Kryesisë së Kongresit këto të dy lista:

KËSHILLI EPRUER

1. Z. Shyqri Biçaku	- Nënkrjetar
2. Inxh. Ago Agaj	- Antar
3. Z. Tahir Kolgjini	- "
4. Dr. Gjon Buçaj	- "
5. Dr. Petro Vuçani	- "
6. Z. Prelë Vladaç	- "
7. Z. Zef P. Mirakaj	- "
8. Inxh. Viktor Daragjati	- "
9. Z. Gjon Kadeli	- "
10. Z. Ahmet Nezaj	- "

KËSHILLI DREJTUES

1. Z. Zef P. Mirakaj	- Kryetar
2. Z. Gjon Kadeli	- Antar
3. Inxh. Viktor Daragjati	- "
4. Z. Ahmet Nezaj	- "
5. Z. Prelë Perpepaj	- "
6. Z. Veli Bakalli	- "
7. Z. Kolë Kolaj	- "
8. Z. Xhemë Muhadri	- "
9. Z. Nikollë Gjomarkaj	- "
10. Z. Ndue Lala	- "

Pa u kalue listat për diskutim e aprovim eventual, Z. Zef Mirakaj thotë: "Tue qenë se studimet nuk kanë me më lejue me e krye detyrën ashtu si pritni ju dhe dishroç unë, kërkoj që emnimi i im si Kryetar i Këshillit Drejtues të mos merret në konsiderim.

Gjithashtu, edhe Z. Nikollë Gjomarkaj kërkoj që të shlyhej prej listës së Këshillit Drejtues.

Mbas diskutimesh e propozimesh, Kongresi aprovoi këta këshilla:

KËSHILLI EPRUER

1. KAP. NDUE GJOMARKAJ	- KRYETAR
2. Z. SHYQRI BIÇAKU	- N/KRYETAR
3. INXH. AGO AGAJ	- ANTAR
4. Z. TAHIR KOLGJINI	- ANTAR
5. DR. GJON BUÇAJ	- ANTAR
6. DR. PETRO VUÇANI	- ANTAR
7. Z. PRELË VLADAJ	- ANTAR
8. Z. ZEF P. MIRAKAJ	- ANTAR
9. INXH. VIKTOR DARAGJATI	- ANTAR
10. Z. GJON KADELI	- ANTAR
11. Z. AHMET NEZAJ	- ANTAR

KËSHILLI DREJTUES

1. INXH. VIKTOR DARAGJATI	- KRYETAR
2. Z. GJON KADELI	- ANTAR
3. Z. ZEF P. MIRAKAJ	- ANTAR
4. Z. AHMET NEZAJ	- ANTAR
5. Z. PRELË PERPEPAJ	- ANTAR
6. Z. VELI BAKALLI	- ANTAR
7. Z. KOLË KOLAJ	- ANTAR
8. Z. XHEMË MUHADRI	- ANTAR
9. Z. NDUE LALA	- ANTAR
10. Z. NIKË GJELAJ	- ANTAR

Mbas përfundimit të zgjedhjeve, dhe urimeve që kongresistat u banë antarëve të këshillave të posazgjedhun, Kongresi aprovoi tri REZOLUTA:

REZOLUTA

I

Kuvendi i Përgjithshëm i B.K.I. konstaton me shqetësim se, në kongresin e fundit P.P.SH. që u mbajt para pak ditësh në Tiranë, u vendos të vazhdohet rruga e Enver Hoxhës, rrugë që popullin shqiptar e ka vu nën sundimin e terrorit ku liritë ma elementare të njeriut janë zhdukë, e qytetarët do t'i shtrohen vetëm vullnetit

të partisë, kurse Shqipërinë e ka vu në një pozitë izolimi ndërkombëtar që rrezikon edhe vetë ekzistencën e SAJË si shtet.

II

Kuvendi i Përgjithshëm i B.K.I. denoncon me thekuni shtypjet dhe persekutimet që qeverija e Beligradit ushtron mbi popullsinë shqiptare nën Jugosllavi, sidomos mbas demonstratave paqësore të vjetit 1981.

Kuvendi i Përgjithshëm, gjithashtu, ven në dukje se B.K.I. i respekton kërkesat e shqiptarëve që jetojnë në trojet e veta --tash nën Jugosllavi-- me u mbledhë në një republikë më vëhte mbrenda federatës s'atij shteti, por RIAFIRMON NEGUCTAS konceptin e SHQIPNISË ETNIKE, si pikë të pa-luhatëshme të programit të vet politik.

III

Kuvendi i Përgjithshëm i B.K.I., tue i dhënë randësi të posaçme bashkëpunimit ndërmjet grupeve shqiptare anti-komuniste në mërgim, sidomos në këto kohë kur ofensiva propagandistike e agjentave të Tiranës e Beogradit kundër mërgatës shqiptare në botën e lirë vjen tue u ba gjithnji e ma e dendun dhe ma sistematike, porositë udhëheqës të re të Bllokut Kombtar Independent që, tue vazhduë përpjekjet e paprime të këshillave të maparëshme, të marri inisiativa të reja dhe të përpiqet me të gjitha mundësitë për afrim e marrëveshje në mes të grupeve të mërgatës, për të mujtë me koordinime --mundësisht rreth Komitetit "Shqipëria e Lirë"-- veprimtarinë në doli të çashtjes kombëtare.

Mbas aprovimit të tri rezolutave të masipërme, Kryetari i Kongresit, Z. Zef P. Mirakaj, mbasi falenderoi të gjithë kongresistat për qëndrimin e hieshëm që mbajtën gjatë punimeve të Kuvendit, e kontributin e randësishëm që mbajtën, dhe, dhe, mbasi falenderoi Komisionin Pregaditës, e deklaroi të mbyllun KUVENDIN E VII-të TË BLOKUT KOMBTAR INDEPENDENT, dhe u thotë kongresistave: "Mirë-u-pafshim në darkën që do të shtrohet sonte për nderë të përfundimit të kongresit dhe për përkujtimin e 40-vjetorit të themelimit të Bllokut Kombtar Independent."

DARKE MADHËSHTORE PËR NDERË TË KONGRESIT VII-të DHE 40-VJETORIT TË THEMELIMIT TË BLOKUT KOMBTAR INDEPENDENT

N'orën 7:00 të mbramjes, DR. GJON BUÇAJ, Kryetari i kësaj darke, mbasi e deklaroi zyrtarisht mbramjen të hapune, fton para mikrofonit Mons. Zef Oroshin, për të thanë lutjen fetare.

LUTJA FETARE E TË PËRNDERSHMIT MONS. ZEF OROSHI

O ZOT, AT I GJITHPUSHTETSHËM, PO TË FALNDEROJMË PËR TË GJITHA TË MIRAT QË NA I KE BA. TI NA KE KRIJUE NË GJASIM ME SHEMBËLLTYRË TANDE, I KE DHANË TRIMNI E GUXIM

POPULLIT TANË PËR TË MBAJTË NALT FENË NDËR SALVIME, SIKURSE KARAKTERIN E MORALIN KOMBETAR, EDHE ATËHERË KUR ATA KQNË QENË NË MËNYRËN MA T'ULTËN TË PËRBUZUNA.

KREJT BOTA ASHT PLOT E PERPLOT, O AT I DASHTUN, ME LUMNINË TANDE. NA PO I A PORO-SISIM ATDHEUN TANË KUJDESIT T'YT TË MËSHRIRSHËM, QË MOS TA LËSHOJSH DËRET NDER VUEJ-TJE E MUNDIME, POR TA FORCOJSH PËRHERË E MA FORT.

JEPI O ZOT PRESIDENTIT TË SHTETEVE TË BASHKUEME, RONALD REAGAN, SIKURSE AUTORI-TETEVE TJERA QË BASHKËPUNOJNË ME TE PER QEVERISJEN E KETIJ VENDIT, URTINË DHE FORCEN, PER TA NJOFTË DHE PER TA BA VULLNDESEN TANDE. MBUSHI ATA ME DASHTNINË E SE VERTETËS, NDERSHMENIS E TË DREJTESISË. BAN TA MBAJNË NËRMEND GJITHMONË SE (ATA) JANË SHERBES-TARËT TU, THIRRË PER T UDHEHJEKË DHE SHERBYE KETIJ KOMBI NACJONIT, GJITHMONË NËN GJYGJIN TAND TË DREJTË.

ATI QIELLUER, NA BAN MIRËNJOFTËS PER TE GJITHA DHURATAT TUA E BAN TË NA BJERI NDERMEND PER NEVOJAT E T'AFERMIT TANË, SIDOMOS PER TË PAPASUNT. - DHE NA BEKO NEVE O ZOT E DHURATAT TUA QË PO I MARRIM NGA MIRËSIJA E JOTE.-AMEN! ATYNE!

Në mbarim të lutës fetare, Kryetari i mbramjes fton folësin kryesor të mbramjes, Z. GJON KADELI, për të mbajtur fjalimin që i kushtohet 40-vjetorit të themelimit të Bllokut Kombtar Independent.

FJALIMI I Z. GJON KADELI

KRIJIMI I BLOKUT KOMBETAR INDEPENDENT

Në fjalimin që vijon, do t'ju flas mbi 40-vjetorin e krijimit të Bllokut Kombtar Independent.

Për të përshkruar historinë e veprimtarisë së B.K.I. që nga formimi i tij, 40 vjet më parë, e deri sot, nevojitet një kohë e gjatë, prandaj, unë do të kufizohem vetëm në disa nga aspektet kryesore të veprimtarisë së Tij.

Mbasi Atdheu ynë i dashtun ra nën sundimin komunist, menjherë mbas Luftës së Dytë Botnore, të gjithë atyne që muerën pjesë në qindresën kundër komunistave i u desht të arratiseshin neper malet e Shqipërisë, ase të largoheshin nga atdheu e të merrshin rrugët e pa-dëshirueshme të mërgimit.

Tue pasë parasysh gjendjen tragjike në të cilën ra populli i shumë-vuejtun shqiptar, disa nga personalitetet e nacionalizmit shqiptar e panë t'udhës të krijojshin parti politike në mërgim. Personalitetet që vendosën të krijojshin Bllokun Kombtar Independent ishin: KAPIDANI I MIRDITËS, GJON MARKA GJONI, EKREM VLORA, KOLË BIB MIRAKAJ, EKREM LIBOHOVA, PROF. ERNEST KOLIQI, AGO AGAJ, TAHIR KOLGJINI, ETJ. Partija e Bllokut Kombtar Independent u formue me 6 Nanduer, 1946.

Qellimi i krijimit të B.K.I. ishte që t'organizohet një front i perbashkët nacionalist që të kishte si pikësynim shkrimin e Atdeut nga komunizmi dhe krijimin e kushteve që populli shqiptar të vendoste vetë mbi formën e qeverimit dhe mbi fatin e tij në përgjithësi.

Mbrenda një kohe të shkurtë mbas formimit të Bllokut, u organizue botimi i organit të Tij Zyrtar, Gazetës "L'ALBANIE LIBRE".

Kjo gazetë luejti një rol të rëndësishëm në veprimtarinë e Bllokut dhe, pa dyshim,

zuni një vend të randësishëm në radhët e fletoreve të botueme nga grupet e ndryshme nacionaliste në mërgim. Në gazetën në fjalë, nuk u botuen kurr artikuj fyes e përbufzës, siç ngjau në disa gazeta tjera të mërgatës. N'artikujt e "L'Albanie Libre" vihej vazhdimisht në dukje nevoja për bashkëpunim e vllaznim në radhët e mërgatës nacionaliste. Në faqet e kësaj gazete i u drejtuen thirrje edhe vendeve të botës perendinore që të ndihmojshin perpjekjet e partive nacionaliste shqiptare për të shpallur Shqipërinë nga komunizmi. Një nga këto thirrje ishte edhe ajo që i u drejtue ish-Presidentit t'Amerikës, Truman, në vjetin 1947. Thirrja në fjalë u nënshkrue nga tre djem të ri, **ZZ. EDUARD LIÇO, NOCI QIRJAKU dhe ALBERT AKSHIA.**

Në thirrjen në fjalë viheshin në dukje vujtjet e popullit shqiptar dhe qëllimet e Moskës për t'a mbajtur Shqipërinë nën thundrën e komunizmit ndërkombtar.

QENDRIMI I B.K.I. NDAJ PARTIVE MOTRA NË MËRGIM

Bloku Kombtar Indipendent asht perpjekun gjithnjë --dhe vazhdon të perpiket edhe sot-- që të gjindet një mënyrë bashkëpunimi të vërtetëndërmjet partive nacionaliste në mërgim, kështuqë, veprimtaria e tyre politike të bashkërendohet sa ma mirë. Disa nga perpjekjet e Blokut në këtë drejtim janë:

a) Në vjetin 1948, **MBRETI ZOG** ndodhej në Egjipt, dhe Ai siguroi perkrahjen e shteteve arabe të Lindjes së Afërme për të sistemue n'ato vende emigrantët shqiptarë që vlejshin nëpër kampet e Italisë. Për këtë qëllim, Mbreti Zog kërkoi një delegat nga çdo grup popullor në mërgim, që të merrte pjesë në komisionin që do të formohej për sistemimin e emigrantave shqiptarë n'ato vende. Këshilli i Drejtuesit të atëhershëm i B.K.I. e pranoi menjherë kërkesën e Mbretit tue caktue si delegat **PROF. KOLIQIN**, i cili, mbasi u këshillue me Inxh. Ago Agaj-n dhe Z. Nexhmedin Qaraliu-n, të tre së bashku vendosën të fillojnë veprimtarinë, kështuqë, bisedimet filluen me partinë Zogiste. Ato bisedime, jo vetëm që baheshin në vendin ku ndodhej Mbreti Zog, por edhe u zhvilluen nën patronazhin e Tij. Prandej, siç shihet qartë, Bloku bani hapin e parë drejtë thirrjes së Mbretit dhe drejtë bashkëpunimit me forcat anti-komuniste shqiptare. Bisedimet në fjalë dhanë frytin e duhur, tue përfundue në një marrëveshje të plotë e cila njifet me emnin "**PROTOKOLLI I ALEKSANDRISË**", nënshkrue me 12 Gusht, 1948.

Marrëveshja në fjalë u nënshkrue nga **ZZ. ABAZ KUPI** e **HIQMET DELVINA**, për Legalitetin, **KOÇO MUKA** (i cili ishte si ndigjues), për ballin Kombëtar, **PROF. KOLIQI** e **INXH. AGO AGAJ**, për Blokun, **BAHAZIT BOLETINI** dhe **INXH. XHAFA DEVA**, për Grupin Kosovar.

Ky akt historik do të kishte ba të mundun një bashkim të vërtetë të mërgatës, por fatkeqsisht u la më një anë, posa anglo-amerikanët filluen kontaktet për krijimin e **KOMITETIT "SHQIPËRIA E LIRË"**.

Udhëheqësit e Blokut i qindruen besnikë Marrëveshjes s'Aleksandrisë, dhe nuk kanë kurrfarë faji që ajo marrëveshje nuk u vu në zbatim.

QENDRIMI I BLOKUT NDAJ KOMITETIT "SHQIPËRIA E LIRË"

Edhe përse i përket Komitetit "Shqipëria e Lirë", Bloku Kombtar u tregue i gatshëm për bashkëpunim. Në vjetin 1950, Bloku i dërgoi një letër Komitetit, me anë të cilës kërkoi një bashkëpunim sa ma të ngushtë ndërmjet forcave nacionaliste në mërgim. Letra në fjalë u nënshkrue nga **DR. ISMAIL VERLACI** dhe **KAP. NDUE GJOMARKAJ**.

Mbasi kjo kërkesë nuk pati përfundimin e duhur, u ba **BESËLIDHJA** ndërmjet Blokut e Ballit Kombëtar t'**ALI KLISYRES**. Kjo Besëlidhje u nënshkrue në Romë në vjetin 1953.

Në vjetin 1954 u riorganizue Komiteti "Shqipëria e Lirë" ku muerën pjesë edhe Bloku e Balli Kombëtar. Balli Agrar nuk pranoi asnjë lloj bashkëpunimi.

Përse i përket Besëlidhjes me Ballin Kombëtar, ajo vazhdoi deri kur Ali Klisyrë er-

dhi n'Amerikë. Mbasi ai erdhi në SH.B.A., u detyruë nga shokët e partisë sëvet me anulë çdo marrëveshje me Blokun, kështuqë Besëlishja në fjalë u prish.

BLOKU KOMBTAR INDIPENDENT DHE ÇASHTJA E KOSOVËS

Në vjetin 1971, vllaznit tonë kosovarë në mërgim u dërguen një shkresë partive politike në mërgim, me anë të së cilës kërkojshin përkrahje në kërkesën e tyre që Kosova të bahej republikë. Po lexoj tekstin e përgjigjes së përbashkët:

2. Kryetar i Lidhjes së Prizrenit në Mërgim.

Ju sjellim përshëndetjet ma vllaznore dhe urimet ma të përziertha për sukses të këtij Kongresi të Dytë të Lidhjes së Prizrenit në Mërgim.

Komiteti "Shqipëria e Lirë" dhe organizatat politike nacionaliste shqiptare kanë ndjekun me simpati lindjen dhe veprimtarinë e kësaj lëvizje kosovare në mërgim dhe kanë dëshirue që ndërmarrja e jave të kunorëzohet me suksesin ma të madh në realizimin e idealeve ma të nalta të frymëzime nga KONGRESI HISTORIK I LIDHJES SË PRIZRENIT të vjetit 1878, që buçiste me proklamata vendimtare të MOTOS SË PAUDEKËSHME, SHQIPNI ETNIKE -- moto e përsëritun dhe' aprovueme në Kongresin e Parë të Lidhjes së Prizrenit në Mërgim, më 1966 -- të mbështetun në statutin e vet.

Në çaste aq vendimtare, nga të cilat përshkohet sot Kombi Shqiptar këndej e andej kufijve të padrejtë, Komiteti "Shqipëria e Lirë" dhe organizatat e partitë politike shqiptare kanë ndjekun dhe do të ndjekin me kambëngulje dhe besim të plotë programet e tyre politike të votueme lirisht n'Atdhe dhe jashtë nga antarët e tyre, dhe që përmbliohen në një fjalë të shejtë - SHQIPNI ETNIKE.

Na kemi luftue dhe do të luftojmë për një Shqipni Etnike, pamvarësisht nga rrethanat dhe njimëdësitë kombtare, pa i dhënë randësi se sa fuqi ose prestigj kanë në botë penguesit e saj.

Na kemi ndjekun dhe do të ndjekim me vemendje dhe me shum mirëkuptim përpjekjet e mbrendëshme të shqiptarëve në Kosovë për të drejta sa ma të mëdha mbrenda kushteve statutore të Jugosllavisë, dhe për zhvillimin evolucionar të dobishëm, por nuk do të pranojmë, dhe madje, nuk do të bahemi frymëzues të çfarëdo zhërrthimi që nuk njëf të drejtën e vet-vendosjes së popullsisë shqiptare në Jugosllavi për një bashkim me natin Shqipni.

Programet minimale për një republikë të shtatë mund të bisedohen dhe t'argumentohen në Kosovë, si një nevojë e përkohëshme lehtësimi të presionit të byrokracisë centraliste serbe, por jo kurrë si zhërrthim i natyrshëm, sidomos nga ata që kanë fatin të jetojnë të lirë, në vende të lira.

T'ashtuqëjtunat vendime historike të Nacional-Çlirimtares së Shqipnisë, ose të Jugosllavisë, të marruna pa bazë për zgjidhjen e problemit etnik në Jugosllavi, janë manovrimet mashtrimesh për të pregaditë robninë sllave në popullsinë shqiptare nën Jugosllavi, që asht pranue pa asnjë kundërshtim nga regjimi tradhëtar që sundon Shqipninë e sotëshme.

Në këtë kuptim i dëshirojmë punë të mbarë Kongresit të Dytë të Lidhjes së Prizrenit në Mërgim; për të rrujt me besnikë parimet tradicionale të LIDHJES HISTORIKE të Prizrenit dhe Kushtetutës së Lidhjes së Dytë të Prizrenit në Mërgim --për një Shqipni të lirë Etnike.

N E N S H K R U E S I T

Për O.K.L.L.-së: Dr. Fuad Myftija
Z. Asllan Cenaj
Z. Ragip Cuhja

Për B.K.L.: Dr. Ismail Verlaci
Inxh. Ago Agaj
Z. Tahir Kolqini

Për Komitatin "SH.L.":
Dr. Rexhep Krasniqi
Inxh. Vasil Gërmenji

VEPRIMTARIJA E BLOKUT NË FUSHËN E BETEJËS

Siç dihet mirëfilli nga bashkësisja e mërgatës nacionaliste, Bliku edhe në fushën e luftës së nxehtë bani detyrën e tij; misjonet e Blokut u dërguen si parashutista në Shqipëri. Grupet e parashutistave të Blokut përbaheshin: i pari nga **NDUE PJETER GJO-MARKAJ**, **NDUE MELYSHI**, **ALUSH LESHANAKU** e **XHEVDET BLLOSHMI**; i dyti nga **KOLË ÇUNI**, **GJON GJINAJ**, **PJETER GJOCI**, **ZEF LUKE**, **PASHKO LETAJ**, **MARASH NDOU**, **NDUE FRISKU**, **BARDHOK GJETA** dhe **KOLË...**; grupi i tretë nga **ALUSH LESHANAKU**, **REXHEP KASA**, **HALIL HOXHA**, **ABEDIN XHANKA** e **ZENEL CENA**.

Misionarët trima të Blokut zhvil len një veprimtari të randësishme gjatë misioneve të tyre. Fatkeqsisht, **ALUSH LESHANAKU**, **BARDHOK GJETA**, **REXHEP KASA** e **ZENEL CENA** ranë **DËSHMORE** në fushën e nderit.

Bloku Kombtar mburret në mënyrë të veçantë për veprimtarinë e shkëlqyeshme të parashutistave, dhe ndien një dhimbsuni dhe një vorfni të jashtëzakonshme në zemër për ata që humbën jetën në fushën e luftës, të cilët nuk do të harrohen kurr. Bloku nuk do të harrojë kurr, gjithashtu, edhe ata vllazën e motra shqiptare që me guximin e tyre mbinjerzor, dhe me sakrificat të jashtëzakonshme ndihmuen pa kursye asgjë nacionalistat që luftojshin neper malet e Shqipërisë. Një prej këtyre njerzve që dha metëvërtetë një ndihmë të jashtëzakonshme, asht **PLAKU I PUKËS**, **Z. MARK ZOG BUÇAJ**.

Bloku, natyrisht, nuk mund të harrojë kurr edhe fatosat e lirisë që ranë në fushën e nderit, përpara krijimit të tij si parti, siç janë bijt e dejë të **FAMILJES GJOMARKAJ**, trashigimtarë të Kanunit të Lekë Dukagjinit, **MARK E LLESH GJOMARKAJ**, bijt e dejë të **FAMILJES MIRAKAJ**, **PASHUK E NDOC MIRAKAJ**, bijt e dejë të **FAMILJES BLLOSHMI**, dhe gjithë të tjerët që dhanë jetën për çashtjet nacionaliste shqiptare. Bloku ndien, gjithashtu, një dhimbsuni të veçantë për ato familje që humbën në luftë një numër të madh burrash, disa nga të cilat janë: ajo e **QYPAJVE** të Kurbinut të Krujës, e **LITAJVE** të Lumës, e **KALOSHVE** të Dibrës, e **SUMAJVE** dhe e **LUF AJVE** të Mirditës, e **MARK MIRIT** të Malcis (që banonte në afërsi të Milotit), e **BAJRAKTARIT TE SHOSHIT**, etj., etj.

Më të dal pak nga kronologjia e kohës, e të përmend një person të veçantë nga Dibra kreshnike. E kam fjalën për Luanin e Dibrës, **ELEZ ISUFIN**, i cili bani kërdrinë kundër forcave serbe.

Këto, pra, ishin disa nga veprimtaritë e Blokut Kombtar Independent, e siç shifet, Bloku ka zhvillue një veprimtari të dukshme dhe nuk ka dyshim se edhe tash e mbrapa do të vazhdojë veprimtarinë e tij në dobi të çashtjes kombtare.

Katërdhet vjet kaluen, e, megjithëse në radhët e udhëheqjes në Shqipëri janë bënë ndryshime, prap se prap, vëjtjet dhe mjerimi vazhdojnë mbi popullin tonë.

Duhet të marrim parasyshë disa fakte kryesore të pamohueshme, disa prej të cilave janë:

- a) se ndryshimet që ka pësue bota gjatë 40 vjetëve të fundit ndoshta i a kalojnë atyne që ngjanë që nga fillimi i Epokës së Re;
- b) alamet perandorishë, mbi të cilat Dielli nuk perendonte kurr, tash kanë mbetur shtete të dorës së dytë e të tretë; dhe
- c) komunizmi ndërkombtar, që mbas Luftës së Dytë Botnore mori hov të jashtëzakonshëm, kanë shkaktue që edhe shtetet që ishin perandori qinda-vjeçare dhe anmike të njena-tjetrës, nga nevoja e kohës, të bashkëpunojnë si në fushë ekonomike, ashtu politike e ushtarake, për të mundun me përballue rrezikun që paraqet komunizmi.

Prandej, Zotni të ndershëm, tue pasë parasyshë shembullat e natpërmenduna, që far i mbetet tjetër mërgatës nacionaliste, vetëm se të bashkëpunojë për të vazhdue, si i ka hije, detyrën kombtare, dhe të marri një qindrim të ri që t'i përshtatet kohës së

tashme.

I pavdekshëm goftë kujtimi i deshmorevet.

Rrnoftë Shqipnija Etnike.

23 Nanduer, 1986

Ju falem nderës,

Gjon Kadeli

Mbas fjalimit të Z. Gjon Kadeli, fjalim ky qi u përcuell me vemendje nga të gjithë dhe u përcuell me duertrokitje të gjata, fjalën e mori Sekretari Përgjithshëm i Organizatës Kombëtare "Lëvizja e Legalitetit", **DR. FUAD MYFTIJA**, i cili, ashtu si në seancën e hapjes së Kongresit, u shpreh me një frymë vëllaznuese dhe me fjalë premtuese në drejtim t'afërimit të matejshëm të mërgatës nacionaliste shqiptare jashtë atdheut. Fjalimi i Dr. Myftisë, gjithashtu, u duertrokit nxehtësisht.

Në mbarim të fjalës së Dr. Myftisë, Kryetari i Mbramjes fton para mikrofonit antarin e Bllokut Kombtar Indipendent, **Z. VLASH MARINI**, i cili recitoi dy vjersha satirike --auktor i të cilave ishte vetë recituesi-- të cilat u pritën me shumë kënaqësi dhe u duertrokitën nxehtësisht. Për fat të keq, tekstin e këtyre dy vjershave nuk e kemi (jemi të sigurtë se edhe ju, i dashtun lexues, do t'u kishin pëlqyer), por, nëse kanë me na ra në dorë (e shpresojmë se po), kena me i botue në numurin e ardhëshëm të "Lajmëtari i të Mërguemit".

N'at mbramje gazmore, përposë bllokistave me familet e tyre, dalloheshin, gjithashtu edhe shumë udhëheqës; fetarë, politikë, e shoqnorë të mërgatës t'onë, si: **MONS. ZEF OROSHI, DR. FUAD MYFTIJA, Z. JONUZ NDREU, Z. QAZIM EMRA, DR. JOHN CARDINO, Z. HAJDAR TONUZI, DR. EDUARD LIÇO, Z. RIFAT NDREU, Z. HYSEN MULOSMANAJ, Z. RASIM SINA, Z. ZEF PASHKO DEDA, ETJ.** Gjithashtu, dalloheshin edhe **PREL BAJRAKTARI-VLADAJ** (i ardhun prej France), dhe **Z. ENVER BAKALLI** (i ardhun prej Belgjike).

Kjo mbramje, jo vetëm që kje e pasun n'ushqime e pije, por, gjithashtu, kaloi në atmosferë të plotë gëzimi e vllaznimi.

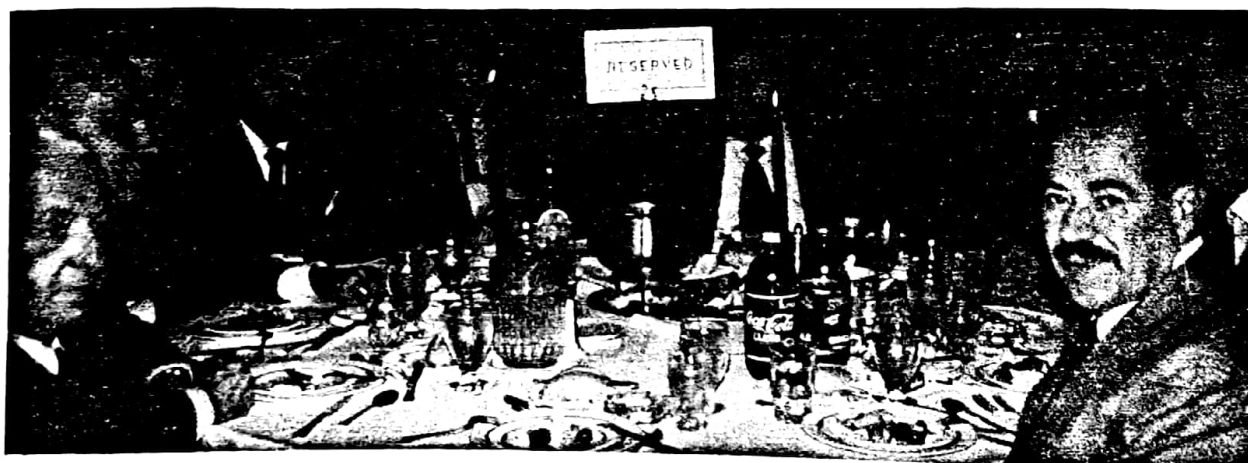
Diku aty kah mjedisi i natës, të pranishmit ushpërndanë; bllokistat tue urue njëri tjetrit, e miqt e ftuem tue urue bllokistat për suksesin që patën, kjoftë punimet e kongresit, kjoftë edhe darka kushtue 40-vjetorit të themelimit të Bllokut Kombtar Indipendent.

"Jeni për t'ju pasë zili --na thanë shumë prej miqve të ftuem (sidomos ata të pa organizuem ndër partina politike-- për organizimet qi bani, organizime qi e dallojnë dhe e kanë dallue gjithmonë Bllokun. Ju lumtë. Meritoni lavdime kjoftë për organizimet qi bani, kjoftë për pikpamjet që keni.

E, natyrisht, shprehje të tilla jo vetëm që të bajnë me ndie njëfarë kryenaltësie, por ajo çka ka edhe më tepër randësi, t'inkurajojnë me vazhdue rrugën e sakrificave, por të drejtë dhe të shejtë, të cilës Blloku i asht dedikue.

Reporteri

PAMJE NGA DARKA E...

...BLLOKUT KOMBTAR INDIPENDENT

KONGRESI I IX-të I O.K.L.L.-së

ri të madh antarësh të kësaj organizate, dhe bashkëatdhetarësh të tjerë t'ardhun si ndigjues.

Me 29 e 30 Nanduer, 1986, në qytetin e New York-ut, zhvilloi punimet Kongresi i IX-të i O.K.L.L.-së në mërgim, në praninë e një numri të madh antarësh të kësaj organizate, dhe bashkëatdhetarësh të tjerë t'ardhun si ndigjues.

Punimet e Kongresit u kryesuen me zotësi prej nacionalistit të vjetër dhe shumë shquem, **KOL. XHEMAL LAÇI-t**.

Në seancën e fundit, n'ate të zgjedhjeve të kryesisë së re t'udhëheqjes së kësaj organizate, rezultoi të zgjidhen këta persona: Kryetar i Këshillit Kombëtar, **Z. HYSEN PRISHTINA**, Nënkyetar i Këshillit Kombëtar, **Z. RAMIZ DANI**, dhe Sekretari Përgjithshëm, **DR. FUAD MYFTIJA**.

Gjatë Seancës së Parë folën edhe shumë udhëheqës fetarë e politik të mërgatës t'atdhetare, si: **MONS. ZEF OROSHI**, **IMAM ISA HOXHA**, **DR. REXHEP KRASNIQI**, Kryetar i Komitetit SH. L., **KAP. NDUE GJOMARKAJ**, Kryetar i B.K.I. (fjalimin e tij do ta biem në tanësi ma poshtë), **Z. JONUZ NDREU**, përfaqësues i B.D.SH., e shumë të tjerë.

Në mbramjen e datës 30 Nanduer, për nder të përfundimeve me sukses të Kongresit dhe për të përkujtue Ditën e Pamvarësisë Kombëtare -28 Nandorin- O.K.L.L.-ja shtroi një darkë të pasune në të cilën morën pjesë një numur i madh shqiptarësh; legalista, e jo legalista. Darka kaloi në një atmosferë vëllaznore.

FJALIMI I KAP. NDUE GJOMARKAJ

Zotni Kryetar,
Bashkatdhetarë të ndershëm,
Antarë t'O.K.L.L.-së.

N'emën të Këshillit Epruer, të Këshillit Drejtues, të të gjithë antarëve të Blokut Kombëtar Independent, e t'emin personal, i paraqes këtij Kongresi të IX-të t'Organizates Kombëtare Levizja e Legalitetit përshndetjet ma të nxehta dhe urimet ma të sinqerta për mbarëvajtjen e punimeve, për një sukses të plotë, e për realizimin e punimeve për një sukses të plotë e për realizimin e qellimeve të bazueme në Liri, Drejtësi, e Demokraci të vërtetë.

Uroj që prej këtij Kongresi të triumfojnë ideja dhe dishiri për një lidhje me partinat tjera politike të mërgatës që kanë qellime e interesa të përbashkëta, d.m.th., lirinë e Shqipnisë prej komunizmit dhe bashkëpunimin e popullsisë shqiptare në një truall të vetëm, mbrenda kufijve etnikë.

Bloku Kombëtar Independent ka me vazhdue sinqerisht në ket drejtim me qellim të ngulun e të pastër me dhanë kontributin e vet në realizimin e dishirave të mërgatës, që asht afrimi shpirtnuer e bashkëveprimi në përpjekjet për shlibim të Shqipnisë prej regjimit komunist-stalinist.

Kongresi i Blokut Kombëtar Independent që u mbajt para një jave këtu në New York, e pikërisht me 22-23, e që më zgjodh Kryetar të Këshillit Epruer, mue dhe kolegëve të mij na ka porositë nxehtësisht të përpigemi e të bajmë gjithshka asht e mundun për t'i a dalë në krye qellimit për një afrim e bashkëpunim të ngushtë me partinat politike të mërgatës, ashtu për krijimin e një qendre që të na drejtojë veprimtarinë e përbashkët përkundrejt regjimit komunist-stalinist të Shqipnisë, ashtu për të drejtat e popullit kosovar të martirizuem. Njikhësisht na ka rekomandue të ruhem i mos të bahemi shkaktarë egërsimesh që mund të damtojnë interesat e popullsinave shqiptare nën Jugosllavi e nën Greqi. T'a nxjerrim vedin të pafajshëm para historisë, të pa përgjegjësi para popullit të vëjtun e të shtypun, e të provojmë me fakte konkrete se veprojmë mirë e drejtë përkundrejt interesave të Kombit e të bashkësisë së mërgatës politike. Të gjithë të bashkuem me njëni-tjetrin, në bashkëpunime me forca të përbashkëta, të punijmë bashkarisht, të vendosim bashkarisht, e të luftojmë bashkarisht anmiqt e popullit shqiptar.

Dita e Pamvarësisë që u kremtue dje me solemnitete prej bashkësisë shqiptare, e organizueme prej Prof. Rexhep Krasniqit, Kryetar i Komitetit Shqipnija e Lirë, në bashkëpunim me partinat politike, asht dishmija ma e gjallë e harmonizimit, e cila duhet të na frymëzojë për t'ardhmen, për një afrim ideshë, e bashkëpunim të ngushtë. Në ket rrugë bashkëpunimi duhet të vazhdojmë pa ndërpreme.

Ju falem nderës,
Ndue Gjomarkaj

BASHKËSIJA SHQIPTARE E N.Y. ME RRETHE KREMTON DITËN E FLAMURIT

Si asht ba tradicionale këto vjetët e fundit, me 28 Nanduer, 1986, Komiteti Shqipnija e Lirë, në bashkëpunim me organizatat e tjera politike në mërgim, si: Organizata Kombëtare Lëvizja e Legalitetit, Blloku Kombtar Independent, Bashkimi Demokrat Shqiptar, Organizata Balli Kombëtar i Bashkuem, kremtuen së bashku dhe madhështisht Ditën e Pamvarësisë Kombëtare.

Përkujtimi u drejtue prej **Z. ADEM HODO-S**, Nënkrjetar i Bashkimit Demokrat Shqiptar, ndërsa folësi kryesor i ditës ishte **DR. GJON BUÇAJ**, antar i Këshillit Epruer të Bllokut Kombtar Independent (fjalimin e tij do ta biem në tanësi ma poshtë).

Lutja fetare ishte krye prej udhëheqësit shpirtnuer të katolikëve shqiptarë të New York-ut me rrethe, të përndershmit **DOM RROK MIRDITA**. Megjithate, Kryetari i Ditës ftoi edhe të përndershmin **IMAM ISA HOXHA**, udhëheqës shpirtnuer i komunitetit shqiptar musliman të New York-ut me rrethe, që edhe ai të kryente lutjen fetare. Këtu Imami la një përshtypje të mrekullueshme; një përshtypje që tregon vëllaznimin ndërmjet besinjve të ndryshme fetare të popullit shqiptar. Ai tha tekstualisht kështu: "Kur një klerik e kryen lutjen fetare, ai e ka krye për të gjithë, dhe nuk asht aspak e nevojshme që t'a thotë edhe një klerik tjetër..." Të gjithë i duertrokitën fjalët e Imamit.

Gjatë manifestimit u lexue edhe një mesazh i posaqëm drejtue të gjithë popullit shqiptar që jeton nën robni.

Në përfundim, mbasi të gjithë kjenë gosyitë me ambëlçina dhe pije freskuese, tue i urue njani-tjetrit "Për shumë vjet Ditën e Flamurit, e ishalla vjetin tjetër e festojmë në Shqipninë e lirë Etnike...", u shpërndanë me ndjenjat që sjell kjo DITË.

FJALIMI I DR. GJON BUÇAJ

Me 28 Nanduer, mbledhë nga të gjitha anët e Shqipnisë në Vlonën historike, shqiptarët me në krye Ismail Qemalin, të frymëzue nga kujtimi i përcjellun brezmbashbrezi i luftave të lavdishme të Skanderbeut e i gjakut të derdhun me shekuj nepër kryengritjet e shumëta kundra dominimit të huej dhe me vetëdijen kombëtare që zbërtheu fuqishëm me Lidhjen e Prizrenit, ngritën Flamurin Kuq e Zi dhe i kumtuen botës arbnore e asaj të huej se Shqipnija e hodhi hodhi zgjedhën e robnisë e duel më vehte, shtet i pamëvarun.

E na jemi mbledhë këtu sot, si shumë herë tjera në të kaluemen, të mërguem por të lirë, me origjinë nga vise të ndryshme shqiptare, me e përkujtue Ditën e Flamurit në frymën vëllaznore që trashiguem prej rilindësive t'onë.

Gjatë këtyne 74 vjetëve të kalueme, që përbajnë një perjudhë relativisht të shkurtë historike, kombi i ynë asht përshkue nepër lufta të përgjakëshme në mprojtje t'Atdeut, ka përjetue vëllavrasje, kundërshtime e pështjellime të mbrendëshme që kanë cilësue perjudhën e vështirë të mëkambjes shtetnore, ka pësue okupime të hueja e ka përballue rreziqe që i kanë kërcnue edhe ekzistencën. Ma në fund asht tue përjetue tragjedinë komuniste prej vitit 1944 e deri sot. Koha e komunizmit përfshin pjesën ma të gjatë të perjudhës mbas fitimit të pamvarësis dhe përban një kapitull më vehte në historinë tonë kombtare.

Partija komuniste e Shqipnisë u themelue, u organizue, dhe deri në vitin 1948 u përdor e u shfrytëzue nga emisarët e partisë komuniste të Jugosllavisë. Ky fakt luejti rrol me randësi përse i përket sjelljes dhe veprimeve të regjimit të ri komunist të Shqipnisë, tue lanë pasojë të randa në jetën e komnësis s'onë, si mbrendë ashtu edhe jashtë kufijve të 1913-ës.

Si muerën fuqinë në dorë, komunistat shqiptarë e treguen gjestin e parë "vëllaznor" me këthimin përsëri të tokave të lirueme shtetit komunist jugosllav. Asht e udhës me përmendë edhe faktin e brigadave shqiptare që u dërguen nga qeverija e Enver Hoxhës me i shtrue me forcë Kosovaret, të cilët me armë në dorë ishin tue i ba rezistencë heroike zaptimit serb, sikurse asht rasti i forcave të Shaban Polluzhës në Luftën e famëshme të Drenicës.

Shqiptarët që kundra vullnetit të tyne u kë thyen përsëri nën sundimin serbomalazëzomagedon vazhduen ngritjen e arsimit e të kulturës së tyne, por me urti e matuni, tue u ruejtë mos me u dhanë shkas okupuesave shovenista me ba persekutime e represalje. Por ai që ka gurin e arrën në dorë nuk ka nevojë për shkase, e kështu ndërhyjet në jetën e shqiptarëve në Jugosllavi qenë të pandërpreme qysh prej fillimit, dhe mbërrijtën kulmin me shtypjen e përgjakëshme të demonstratave paqësore të vitit 1981. Me këtë rasë qeverija e Tiranës nuk bani asnjë hap efektiv për t'u ardhë në ndihmë Kosovarëve, as shtet me shtet as në Kombet e Bashkueme ose ndonji forum tjetër ndërkombtar. Shtypi e radio-televizioni i Shqipnisë u muerën me këte çashtje vonë mbas nesh e mbas botës së huej, dhe vetëm për qellime propagandistike të qeverisë.

Mërgata politike shqiptare nuk ka mungue as nuk do të mungojë në t'ardhëshmen me que nalt zanin e protestës kundra persekutimeve sistematike dhe shtypjes brutale të

të drejtavet njerzore e kombtare që qeverija e Beligradit ushtron mbi popullsinë shqiptare në Jugosllavi, në kundërshtim flagrant me Kartën e Kombeve të Bashkueme dhe me Aktin final t'Akordevet ndërkombtare të Helsinki-t që ajo qeveri vetë ka nënshkrue.

Shqiptarët në Jugosllavi, tue dashtë me përmirësue kushtet jetësore dhe për të pasë ma tepër autonomi qeverisjeje, janë tue kërkue të drejtën që u siguron kushtetuta e atij shteti me u mbledhë në një republikë më vehte mbrenda Federatës jugoslave. Na, si mërgatë politike në botën e lirë, marrim shenim për këto përpjekje të vëllazënvet t'onë, sidomos t'elitës intelektuale, në Jugosllavi dhe e respektojmë deshirën e tyre, por në programin t'onë politik asht dhe mbetet pikë themelore realizimi i aspiratës së shejtë të popullsisvet shqiptare që, tue jetue më trojet e veta mjavjeçare, të fitojnë të drejtën e bashkëjetesës shtetnore me vëllaznit e një gjaku e të një gjuhe, në një Shqipni të pamvarun.

Një veprim tjetër i këshilluem nga "mësuesat" jugosllave dhe i zbatuem me aq entuzjazzëm nga regjimi i ri i Tiranës, ishte zhdukja e kuadrave të jetës shqiptare, tue përfshi letrarë, mjekë, ingjinerë, arsimtarë, ushtarakë të karrjarës, personalitete të traditës e qytetarë të thjeshtë. Në një mënyrë të veçantë u ba vërsulje barbare kundra klerit e vendeve të kultit fetar, tue mbërrijtë ma vonë edhe me e shpallë zyrtarisht shqipninë të vetmin shtet ateist, një mënyrë kjo metëvërtetë e pacivilizue për t'u dalë nga bota tjetër.

Sot, mbas 42 vjetësh sundimi komunist të pandërpremtë, n'At dhe burgjet janë plot me të burgosun politik, në kampet e përgendrimit po rritet gjenerata e dytë atje e lindun e familjeve t'ashtuquejtuna reaksjonare, liritë elementare njerzore vazhdojnë me qenë të mohueme qytetarëve dhe shqiptari asht përlulë e zdashë nga dinjiteti i tij individual.

Një gjendje e tillë ka mujtë me u mbajtë vetëm me terrorin stalinist që nuk ka ndryshue qyshë prej fillimit. Edhe tash, mbas zhdukjes s'ekspontave të vjetër ma kryesorë të partisë --dikush prej vdekjes natyrore e të tjerët viktime të luftës për pozita-- terrori i shtypjes nuk ka ndryshue. Edhe nga kongresi i fundit i Partisë së Punës së Shqipnisë, që u mbajt para pak ditësh në Tiranë, buçiti zani i premtimit se rruga e Enverit asht ajo që ka me ndjekë edhe tashembas regjimi i sotshëm në Shqipni.

Për mendimi dhe dëshira e jonë asht se, mbas afër një gjysë shekulli të "parrizit socialist", ka ardhë koha tashma që populli të fillojë me u ndie ma i lirë dhe ma i kënaqun me vehte e me familjen e vet, dhe atë punë që kanë ba shqiptarët me djersë e me lot t'a gëzojnë jo si skllavë të partisë por si qytetarë me dinjitetin që u përket.

Gjon L. Buçaj

KOMUNITETI SHQIPTAR NË BRUKSEL KREMTON 28 NANDORIN

Ashtu si në këto vjetët e fundit që kanë kalue, me 28 Nanduer, 1986, komuniteti i Belgjikës, i bashkuem, kermtoi Ditën e Pamvarësisë Kombëtare. Në këtë bashkim merrnin pjesë Blloku Kombtar Independent, Organizata Kombëtare Lëvizja e Legalitetit dhe grupi i të papartive. Festimi u kryesue prej Z. Veli Bakallit, ndërsa fjalimin kryesues e mbajti Z. Emri Çiku. Gjatë mbarmjes u recituen edhe disa vjersha të bukura.

Kremtimi kaloi nën një atmosferë vëllaznore e miqësore.

Korespondenti

VATRA KREMTON DITËN E PAMVARËSISË

Gjithashtu, si çdo vjetë tjetër, festoi 28 Nandorin n'Alex & Henry të Bronx-it, në praninë e një numuri të madh bashkëatdhetarësh. Kryetar i darkës kje Z. MUSLI MULOSMANAJ, ndërsa folësi kryesor kje PROF. ARSHI PIPA.

Asht detyrë të theksohet se fjalimi i Prof. Pipër kishte një randësi të posaçme; i bante një analizë t'imët kësaj organizate --me të mirat dhe të mbetat-- dhe kryesisht vinte në dukje randësinë e egzistencës së saj. Në përfundim të fjalimit, Profesori bëni thirrje --tue vu në pah edhe arësyet-- për përkrahje të kësaj organizate. Për fat të keq, edhe pse e kemi kërkue, teksti i fjalimit na mungon.

Darka kaloi në një atmosferë të këndshme e vëllaznore.

Korespondenti

KASAPI I POPULLIT SHQIPTAR, VDIQ

ENVER HOXHA, KRIMINELI MA I PASHPIRTË QË KA NJOFTË POPULLI SHQIPTAR -- E NDOSHTA EDHE MBARË BOTA, TUE PËRFSHI EDHE VETË STALININ... PËRDHUNTUESI MA I EGËR I ASPIRATAVE TË POPULLIT SHQIPTAR -- NË TË DY ANËT E KUFINIT TË PADREJTË POLITIK -- SHKATRRUESI MA I BETUEM I TRADITAVE TË MREKULLUESHME QË E KANË DALLUE KOMBIN SHQIPTAR, PERSONI I URREJTUN SI PREJ ATYNE QË I SHTYPI DHE ATYNE QË I SHËRBYEN, VDIQ; NDOSHTA SEPSE KISH ARDHË KOHA QË AJO TOKË TË MERRTE PAK FRYMË E AI POPULL TË JETONTE NË GJASIM ME QENJEN NJERZORE.

NËN RAMIZ ALINË PARASHIKOHET NJIFARË NDRYSHIMI. SA, SI E KUR, NJI ZOT E DIN. KËTE E BAZOJMË NË FAKTIN SE TASH, MBAS VDEKJES S'ENVERIT, SHQIPNIJA DUKET NË PRAG TË LIDHJES SË MARRËDHANJEVE DIPLOMATIKE ME GJERMANINË, ANGLINË E KANADANË. GJITHASHTU E BAZOJMË NË RËSYETIMIN SE KJOFTË EDHE NDOINI SIMPATIZUES I ENVER HOXHËS KISH MË PASË SHUMË VËSHITRË ME GJETË NJI TJETËR NË BOTE QË E KA SHKALLMUE POPULLIN E VET SI E. HOXHA POPULLIN SHQIPTAR. MA NË FUND, NDRYSHIME PARASHIKOHEN EDHE SEPSE CILIDO QË TË VINTE NË FUQI MBAS ENVER HOXHËS, DO TË KONSIDEROHEJ ÇMENDI TË MARRE PËRSIPER KRIMET QË KA KRYE AI NË POPULLIN SHQIPTAR.

MA POSHTE PO BIEM NJI ARTIKULL TË BOTUEM NË NEW YORK TIMES. NË NUMURIN E ARDHËSHËM DO DO TË BIEM NJI ARTIKULL TË GJATË MBI ARDHJEN DHE SUNDIMIN E E. HOXHËS NË SHQIPNI PËR AFËR 41 VJET.

Redaksija

Behind the Albanian Curtain, New Chief Settles In

By DAVID BINDER

Special to The New York Times

WASHINGTON, Oct. 4 — The President of Albania delivered a long speech on domestic and foreign policy recently, and hardly anyone outside the country noticed.

Hardly anyone, that is, except the world's small band of Albania watchers. They noted that the speech, titled "Albania Will Always Advance on the Road to Socialism," included some fresh nuances on the isolated Eastern European nation's attitude toward other countries.

But the speech Aug. 26 by the President, Ramiz Alia, acquired the authority of a weighty policy statement last month when it was distributed in translation by Albanian diplomatic missions around the world, complete with a slick cover and a photograph of Mr. Alia, who is 58 years old, in front of microphones. The edition made available in the United States was sent out by the Albanian Mission to the United Nations in New York.

It was the first address by President Alia, who is also First Secretary of the ruling Party of Labor, to receive such an imprimatur. Coming four and a half months after the death of Enver Hoxha, the longtime Communist leader, the address was seen as an assertion of the definitive acceptance of Mr. Alia as his successor. Previously, this kind of publishing treatment was accorded only to Mr. Hoxha's voluminous works.

Consolidation of Power

Another sign of Mr. Alia's consolidation of power was provided recently by Mr. Hoxha's widow, Nexhmije Hoxha, 64, a member of the party's Central Committee and evidently still a powerful figure in Albanian politics. On a visit Sept. 12 to a new hydroelectric power station at Koman, which is named for Enver Hoxha, she spoke glowingly of her late husband, but also of President Alia.

Among the new accents in Mr. Alia's speech was his disclosure that Albania had finally begun direct talks with Britain on a return of about \$36 million in gold that had once belonged to the royal house of King Zog.

The gold was sequestered by Italy in World War II, then seized by the Wehrmacht and transferred to a salt mine in Germany. It is kept in the Bank of England vaults pending disposition by Britain, the United States and France.

President Alia further acknowledged that the talks involved British claims growing out of the so-called Corfu Channel incident of Oct. 22, 1946, when

two British destroyers struck mines in the narrows near the Albanian coast, killing 38 sailors. Britain won a World Court decision awarding compensation for the incident. Mr. Alia said Albania disclaimed responsibility for the mining of the channel, but the matter is now clearly on the negotiating table for the first time.

Mr. Alia did not mention France, with which Albania is also seeking to improve relations. But last month a high-level delegation led by Jean-Michel Baylet, Secretary of State for Foreign Relations, spent 48 hours in Albania, meeting Prime Minister Adil Cezairi, trade, education and cultural leaders — practically everyone in Albania acquainted with France except President Alia himself. Mr. Alia attended a French lycée in Tirana, the Albanian capital, in the 1940's.

Similarly, Mr. Alia did not mention his Government's dialogue with West Germany, which began more than a year ago and is continuing on the basic issue of taking up diplomatic relations, but also on Albania's assertion that the Germans owe some kind of compensation for the destruction caused during the brief Nazi occupation of the country in World War II.

Rather, he dwelt at some length on the priorities of Albanian policy toward immediate and near neighbors.

On Greece, for example, with which Albania cultivated closer ties even while Mr. Hoxha was alive, Mr. Alia spoke of "obvious progress" in trade, cultural relations, communications and tourism.

He also spoke of the Greeks in a special context, alluding to the Albanian claim to be descendants of the ancient people called the Illyrians: "We have been and are two friendly peoples. These two peoples, the most ancient in the Balkans, have been brought together and made friends by their common historical fates."

Toward more distant Turkey, whose Ottoman forebears ruled the Balkans for nearly 500 years, and Albania until 1912, Mr. Alia, himself a descendant of Moslems, said, "Our relations with Turkey have developed harmoniously in a friendly atmosphere."

Regarding Italy, Mr. Alia also made a very polite bow, noting "obvious progress" in trade, cultural and technological exchanges. In fact, relations with Italy, which invaded Albania in 1939 and remained the dominant power for four years, are probably closer than with any other Western country.

As for Yugoslavia, with which relations have been deeply troubled for the last four years over the ethnic Albanian minority of nearly two million just across the border in the republic of Ser-

President Ramiz Alia of Albania, left, during a recent speech. In 1970, Mr. Alia, below left, accompanied Enver Hoxha, center, the longtime Albanian leader, on a visit to the Dragobia region of the country.

bia, Mr. Alia mixed hope with regret.

U.S. and Soviet Assailed

The only other Communist country he mentioned was the Soviet Union, but he lumped it together with the United States, saying, "Our country has been and is a resolute opponent of the aggressive and expansionist policy of American imperialism and Soviet social-imperialism."

"Our stand toward them will remain clear-cut," he said. "Albania has not and will not have relations of any sort with the United States of America and the Soviet Union. This stand of ours is not a consequence of any capriciousness or fear. It is a consequence of our complete incompatibility with the imperialist policy which they pursue."

As if to discourage any further speculation, Mr. Alia added that in the aftermath of Mr. Hoxha's death, "those who dream of and expect changes in our line, who interpret the usual normal political and diplomatic acts of our independent and sovereign state as 'opening up' of Albania or 'tendencies' to get closer to one side or another, are wasting time."

Thus it appears President Alia intends to pursue essentially the policy adopted by Mr. Hoxha 10 years ago of

avoiding any client relationship toward a large power, as had been the practice in Albania's successive ties with Italy, Germany, Yugoslavia, the Soviet Union and China.

Dire Warnings

Despite the country's isolation, the tastes and customs of Western consumer societies have penetrated Albania by way of television, radio and a sprinkling of some 4,000 tourists a year.

This prompts periodic dire warnings such as this one in the July issue of the party organ *Rruga e Partise* (Path of the Party):

"Our enemies are numerous. They exert constant ideological diversion through the broadcast industry, parcels, advertisements and visitors. And it is a fact that they find opportunities to disseminate their evil seeds among some immature youth. A weakening of our striking power suffices for long hair and tight trousers to begin to seek citizenship rights."

Religion, too, continues to raise its head in Albania, where atheism has been the state policy, with no church ceremonies allowed since 1967, the party monthly noted. "We observe a revival of various religious rites," it added darkly.

KOSOVA THERORIZOHE - SHQIPNIJA HESHTË

Digët fare mirë, tashma nga e gjithë bota, se 'nacionalizmi' serbo-malazezo-macedon, tue pasë përkrahje dhe ndërsymje edhe të qeverisë anti-shqiptare të Beogradit, asht lëshue mbi KOSOVËN SHQIPTARE me tërhim, sidomos mbas demonstratave paqësore të vjetit 1981.

Ajo çka janë tue ba sllavët mbi popullin t'onë që fati i keq i ka denue me u gjetë nën ta, nuk na çuditë shumë, mbasi ata (sllavët) kanë qenë, janë dhe mbeten anmiq të hetuem të rracës dhe atdheut t'onë

Çka duhet të çudisin çdo shqiptar --sidomos ata që janë vu në sherbim të Tiranës-- asht heshtja e vazhdueshme e qeverisë komuniste shqiptare në dalzotje të popullsisë së të njajtit gjak që asht tue u shtypë mizorisht në Jugosllavi. Dhe sa ma gjatë të qëndrojnë në heshtje, aq ma denoncues bahet ai qëndrim, mbasi populli shqiptar në Jugosllavi asht ngritë për të mos u rrëzue ma përdhë; deshti a nuk deshti Beogradit; i pëlqej apo jo Tiranës.

A Glimmer of Light in the Kosovë Tunnel

Despite the depressing trend of events in Kosovë, now and then something happens to relieve the tension somewhat and give rise to hope for a peaceful settlement of the issue.

In late march of this year, a report from Kosovë said that the renowned Albanian academician, Dr. Ali Hadri, of the University of Prishtinë, long Director of the the Institute of History of Kosovë and a member of the Kosovë Academy of Science and Arts, and been found "Not guilty" by the Copmmunal Court of Prishtinë, following charges that he had given false information regarding his retirement (Rilindja, March 25, '87). It is regrettable, nonetheless, that he was brought to trial in the first place.

The newsletter of Amnesty International (summer, 1986 issue) told of the release from prison in Yugoslavia of one, Shemsedin Hoxha, probably a Kosovar (according to DIELLI, Oct. 1, '86) after persistent demands for his release by a group of citizens in Long Beach, Calif., all of them members of AI who had "adopted" him as a prisoner of conscience. The release of Hoxha is evidence that public pressure on a government, even that of Yugoslavia, can sometimes get results.

Certain publications in Croatia and Slovenia, in "defiance" of the press of Serbia which generally portrays the Albanians as boors and savages, have begun to present "the Albanian side" of the story on the conflict in Kosovë, by giving the Albanians a chance to express their views, or simply by printing truthful versions of events in connection with Kosovë. Three such publications are the weekly *DANAS* and the bi-weekly *OKO*, both published in Zagreb; and *Delo*, a Slovenian paper.

In late May of this year, a series of scholarly discussions on the question of Kosovë were held at Zagreb's Institute for Social Research, which showed a remarkable degree of realism and objectivity. The participants in the discussions made many thoughtful observations, for example: "much is said and written about Kosovë, often without knowledge or patience, or motivated by hatred;" "Serbian and Montenegrin nationalisms... create problems even where there are none;" Serbian, Montenegrin and Macedonian nationalists "accuse the Albanian nationality of being the cause of all the ills of Yugoslavia at present;" and that "the political solution of the problems of Kosovë must come from the Albanians themselves;" in other words, the problem cannot be solved without consulting the Kosovars and taking into account their views, needs and aspirations (*Rilindja*, May 18, 19, and 30, '87 issues).

Some months ago, the foremost Yugoslav economist, Branko Horvat, published an essay entitled "The Kosovo Question," which broke new ground in the direction of political realism and rational analysis on this question. Horvat denied that the 1981 demonstrations by Albanians were "counter-revolutionary" or the work of an "enemy conspiracy." Commenting on the Kosovar demand for a Republic of Kosovë, Horvat said this is a lawful political demand and not a subversive slogan as charged by opponents of the demand. Horvat also said that he found no evidence anywhere that the Albanians of Yugoslavia want or aim to make Kosovo an "ethnically pure" province. Turning to the need to accelerate the development of Kosovë's economy, Horvat said that "this can be done most effectively by the Kosovars themselves," that is, the Kosovars should be trusted

to manage their own economic affairs, without outside interference.

On June 20, 1986, the Belgrade-based Committee for the Defense of Freedom of Thought and Expression addressed an appeal to the Yugoslav authorities which condemned the arrest and imprisonment of 7 Kosovars for alleged political crimes. The appeal said: "Prosecution of Albanians, including even minors, for having read articles, daubed slogans or made utterances which do not call for violence, (has) many illegal aspects, such as extortion of admission of guilt, fabrication of evidence and false testimonies."

Another encouraging development occurred in December, 1986 when the Writers' Association of Serbia issued a Communication (No. 53) calling for the release from prison of the Kosovar writer, Adem Demaçi, the longest prisoner of conscience in Yugoslavia (over 20 years). The Communication was drafted by the association's Committee for Defense of Artistic Freedom. The action of the Serbian writers, though long overdue, was a step in the right direction.

Curiously and sadly, however, these same writers lost their perspective when, in the latter part of May, 1987, they held a series of discussions on Kosovë at which they let loose with a barrage of scorn and abuse of Albanians. Even the Prishtinë daily, *Rilindja*, which expounds the political and ideological line of Belgrade, was offended and reacted by printing a sharp commentary headed, "Politicization in the Name of Literature," which called the discussions "a mass of anti-Kosovar and anti-Albanian theses."

Despite the rantings of the Serbian writers, the positive developments enumerated above add up to a glimmer of light in the Kosovë tunnel which, if encouraged to grow, may in time lead to an exit from the tunnel.

OSUMI

NAIVITET APO THJESHTË TRADHËTI!?

NJI BISEDË ME BASHKATDHETARËT SHQIPTARË

nga: Zef P. Mirakaj

Dhanë në "Rubrika Radiofonike e Shqiptarëve t'Amerikës", me
12 Prill, 1987

Nëse një bisedë zhvillohet tue pasë si bazë vetëm shpirtin e polemikës, ajo nuk do t'ishte as e hieshme, as e randësishme. Por, nëse ajo zhvillohet tue pasë si objektiv skjarimin e masës --tue përfshi edhe ate pjesë qi po dishrojmë me thanë se, pa qëllime të mbrapshta dhe t'ulëta, i shërbejnë anës negative; asaj ane që ka pasë dhe ka për qëllim me asgjatue çdo traditë fisnike, çdo shej të besimit në ZOT, dhe çdo dishirë të një populli për liri-- atëherë, pamvarësisht se si do t'a merrte ti- ketën prej atyne që me ase pa qëllim përpigën të shtrembnojnë realitetin, biseda nuk konsiderohet polemikë, por bahet detyrë e domosdoshme dhe misjon i SHEJTË tek ata që vërtetë e dishrojnë dhe përpigën të kërkojnë të mirën e ATDHEUT dhe të popullit, pjesë e të cilit janë.

ÇKA MË SHTYNI ME E ZHVILLUE KËTE BISEDË?

Tashma, mendoj dhe besoj se shumica e bashkatdhetarëve që jetojnë në New York me rrethe janë në dijeni të dy emisioneve radio-fonike të 'Tiranës' (?) që transmetojnë në gjithë shqipe; ai i të Hanës në mbramje njihet me emnin "ZANI I MALCIS", kurse ai i të Prendes në nadje si "ZANI I KOSOVËS" --dy krahina këto, shqiptare, të cilat, mjena kje e detyrueme me i u nënshtro persekutimit ma t'egër prej qeverisë s'Enver Hoxhës, ndërsa tjetra i u rishkëput edhe njëherë trugut t'Atdheut po prej të njajtës qeveri, tue i u dhurue "MIQVE" të rij të saj --SERBO-MALAZEZEVE E MAÇEDONËVE-- sikurë me pasë qenë plaçkë e vjetërueme që s'hynte ma në punë. Pra, këta t'ashtuquejtun miq t'En- verit, ishin --dhe mbeten-- ma t'egrit ANMIQ që ka pasë fatin e keq me njoftë rraca shqiptare. Këte AKT TRADHËTIJE të shemtue dhe ndasije të përdhunëshme, zotnitë e "Zani i Malcis" dhe "Zani i Kosovës" e justifikojnë me të njajtën teori që kje mun- due me e zbukurue edhe idhulli i tyne, Enver Hoxha, i cili ka pasë thanë: "Neve nuk munt t'a pranonim t'ashtuquajturin bashkim të vitit 1941, pasi ai bashkim ishte ar- ritur nga pushtonjësit e vëndit t'ynë, fashistët italianë. Duke qënë se Partia Komu- niste Shqiptare nuk e konsideronte të drejtë as motivin, as arritjen e atij bashkimi, i a këthym Jugosllavisë motër me shpresa dhe besim se Shqipëria Etnike do t'arrihej me marrëveshje të drejta dhe miqësore..."

Ç'farë ironije! E sot, për të njajtat gjymtyrë e për të njajtën popullsi, të të njajtit gjak, gjuhë dhe tradita, që vullnetarisht i u dhuruen Jugosllavisë qyshë pa- ra KONFERENCËS SË MUKAJVE --si premtim-- e qyshë në mbarim të 1944-shit --si fakt-- ngrihet zani me të madhe, por me një ndryshim rranjësor; ky za nuk ngrihet në mbroj- tje të të drejtave dhe të realizimit t'aspiratave shekullore t'asaj pjese të Shqip- nisë, që do t'ishte bashkimi i saj me NANEN SHQIPNI, por zhurma që bajnë këto të dy radio-emisjone --njisoj si Tirana e Enverit-- të drejtat e popullit shqiptar në Ju- gosllavi i kufizojnë me kërkesën "KOSOVA REPUBLIKË", e bile, edhe tue deklarue se: "...Shqipëria nuk ka pretendime teritorjale ndaj Jugosllavisë..."! Qe pra, këtu del kjartë "shpresa dhe besimi" që paska pasë Enver Hoxha për realizimin e Shqipnisë Et- nike!

Na nacionalistat --apo anti-komunistat (në daqin me na quejt, e këte e kena për kreni)-- ekena bujarinë me i konsiderue të GABUEM këta të ngratë, në vend që me të drejtë t'u vejshim vulën e tradhëtisë s'atij populli të vuejtun, dhe e bajmë këte sepse prap shpresojmë dhe besojmë se një ditë kanë me e kuptue se janë në rrugë të gabueme --ashtu si ishin ndërsa u sherbejshin drejtë-për-së-drejti interesave jugo- sllave-- dhe se ZOTI, të cilin ishalla kanë me fillue t'a besojnë, ka me i këthye në rrugë të mbarë, e kështu me veprue ma për së mbari në dobi t'Atdheut të tyne.

Po, po t'ishte se na nacionalistat do të besojshim se ajo çka do t'i kënaqte plo- tësisht shqiptarët që kanë fatin e keq të jetojnë nën Jugosllavi, e asgja ma tepër, do të na dhimbta zemra që vëllaznit dhe motrat e gjakut t'onë kanë shkue aq poshtë (!) përta i përket çashtjes kombtare, por, tue qenë se predikojmë dhe përpigemi të mbroj- më të drejtën që duhet të ketë një popull për VET-VENDOSJE, edhe pse me zemër të thye- me, do t'u urojshim atyne fat e lumni. Por, na kena bindje të pathyeshme se ajo pje-

së e gjakut t'ynë, të cilën, vendimi kriminal i fuqive të mëdha dhe **AKROBACITE ANTI-KOMBETARE** tejte të rrezikëshme t'**ENVER HOXHES** e denuen të jetojë nën thundrën e anmikeve t'onë shekullorë, nuk do të kënaqej me "fitoren" e së drejtës për republikë. Na që s'dishrojmë me luejtun me ndjenjat e tyne t'atdhedashtunisë, e as me andrrat e tyne për një **BASHKIM KOMBETAR**, nuk mund t'a pranojmë këtë si fakt, e kjo asht edhe arsyeja që na jena në kundërshtim diagonal kjoftë me qendrimin e Tiranës, kjoftë me ate të "Zani i Malcis", "Zani i Kosovës" apo kujtdo tjetër që, tue pasë liri të plotë me çfaqë dhe me mbrojtë ate çka asht e drejta e pamohueshme, predikojnë kësi idenash të pahieshme, të padrejta dhe të rrezikëshme. Ajo çka na mendojmë dhe besojmë se do të kënaqte plotësisht krejt racën t'onë do t'ishte një **SHQIPNI ETNIKE**, një **SHQIPNI E LIRE**, dhe një **SHQIPNI DEMOKRATIKE**. Vetëm pseudo-shqiptarët do t'i kënaqte krijimi i një republike të shtattë në Jugosllavi.

Pra, ndonëse asht lehtë me kuptue kërkesën që kushtet u lejojnë shqiptarëve nën Jugosllavi, e megjithëse e kena të kjartë qellimin e Tiranës s'Enverit në përkrahje të shpalljes së Kosovës republikë (arsyeja e vërtetë asht se Tirana komuniste i trembet një bashkimi të të gjithë shqiptarëve), na bahet thuejse e pamundun me kuptue qellimin e vërtetë dhe logjikën që i shtynë 'shqiptarët' në botën e lirë për mos me kërkuë ate që Shqipnisë logjikisht e praktikisht i takon!

- A thue edhe këtë pjesë të 'shqiptarëve i trembë një bashkim i plotë i racës arbnore!?
- A thue kaq meritokan vëllaznit që fati i keq i ka denuë të gjinden nën Jugosllavi!?
- A thue me bërtitjet "Kosova Republikë" e mësoka bota problemin themelor të Shqipnisë dhe shqiptarëve!?
- A thue mosqenja e Kosovës republikë qenka i vetmi problem i atdheut e popullit t'onë!?

Për nacionalistat e vërtetë problemi kryesor nuk asht mosqenja e Kosovës republikë në Jugosllavi, e as qenja e Shqipnisë nën sundimin e diktaturës komuniste. Problemi kryesor i shqiptarit nacionalist asht --o s'paku duhet t'ishte-- bashkimi i shqiptarëve në një truëll të vetëm, n'ate truëll që na e lanë trashigim të parët, dhe që emnin i a thonë **SHQIPNI**. Po, asht e vërtetë se edhe sundimi i **ATDHEUT** prej diktaturës komuniste na preokupon, dhe na preokupon shumë, e jo vetëm ne, por edhe s'paku 2 milion e gjysë vëllazën e motra n'Atdhe, të cilët, për tash 43 vjet me radhë kanë hjekë të zitë e ullinit. Na preokupon po, por jo aq shumë sa qenja e gjysës s'Atdheut nën shtypjen e thundrës jugosllave e asaj greke.

Ajo çka i denoncon edhe ma zi, kjoftë Tiranën, kjoftë të gjithë ata që i knaqë zgjidhja "Kosova Republikë" në Jugosllavi, asht fakti se, ndërsa bashkimin e Shqipnisë të vjetit 1941 e kanë konsiderue të padrejtë "...pasi ai bashkim ishte arritur nga push-tonjësit e Atdheut t'ynë...", sot, një tjetër anmiku edhe ma të përbetuem i paraqesin kërkesa që kanë të bajnë me të njajtin popull, por këto kërkesa janë jo për bashkimin e tij me Shqipni, por për ndamjen e tij njëherë e përgjithmonë prej Shqipnisë **NANË!**

Pra, siq asht kollaj të shihet, në mes të nacionalizmit të vërtetë dhe atyne që --për fat të keq-- kanë zgjedhë të punojnë haptas në dam të Shqipnisë dhe shqiptarëve, ekzistojnë ndryshime rranjësore jo vetëm në formën e të menduemit, por edhe n'ate të veprimit.

- Ndërsa na objektiv të shejtë konsiderojmë bashkimin e të gjitha tokave dhe popullsisë së gjakut t'onë rreth nanës Shqipni, Tirana, "Zani i Malcis" dhe "Zani i Kosovës" i kanë caktue vedit si misjon kryesor krijimin e Kosovës republikë në Jugosllavi!

- Ndërsa ne na dhemb zemra për pjesën e gjakut t'onë që jeton nën Jugosllavi, politikanët akrobatë në Tiranë, në "Zani i Malcis" dhe në "Zani i Kosovës" na paskan vendosë t'a bajnë të përjatshtëm ate gjendje!

- Ndërsa na i kjajmë hallin pjesës tjetër të popullit që po jeton për tash 43 vjet në Shqipni nën shtypjen ma t'egër që ka mujtë me njoftë rraca shqiptare, këto emisjone na qajnë pollavra rreth **LUMTUNISË** dhe **BEGATISË** në të cilën qenka tue jetue ai popull!

- Ndërsa na urojmë dhe përpigemi të punojmë në drejtim t'arritjes së ditëve ma të lumtuna për popullin shqiptar, këta lloj shqiptarësh, që për vedi e gëzojnë lirinë, duket se kënaqen me vujtjet e popullit t'onë në të dy anët e kufinit të padrejtë politik, e kështu, njenës pjesë i mohojnë të drejtën për liri politike, ndërsa pjesës tjetër i injorojnë të drejtën e lirisë politike, por, me bërtitjet "Kosova Republikë", janë tue u përpjekë me u mohue edhe të drejtën e ligjëshme kombtare. Pra, tue qenë në një vend të lirë, krejt të ndryshëm prej Jugosllavisë anmike e Shqipnisë komuniste, ata kishin mujtë me bërtitë, s'bashku me ne, rreth asaj që Shqipnisë e Kosovës u takon, në vend që të llomotisin rreth asaj që i shkon për shtat Tiranës, apo asaj çka,

ma në fund të fundit, kishte me i shërbye interesave të Beogradit.

Sa për persekutimet e popullit shqiptar në Jugosllavi tashma jena në dijeni jo vetëm na shqiptarët, por edhe bota mbarë, dhe kjo ka ndodhë për arsyen se Jugosllavia, an-mikja jonë shekullore, i ka dhyerët ma të hapta se Shqipnija, e kështu, ndërsa prej atij shteti anmik mund të merren lajme pak a shumë të sakta, prej Shqipnis s'ynë -- që pamvarësisht prej besimit të kundërt që kena me qeverinë, e dishrojmë t'ishte shumë ma e hapun dhe disa qinda herë ma e begatëshme se Jugosllavia e çdo shtet tjetër në botë -- nuk mund të merret asnjë lajm, mbasi atje vizitorët ose nuk lejohen të hyjnë aspak, apo edhe nëse lejohen, në Shqipni hyjnë vetëm ata që janë **SERVILA** apo **AGJENTA** t'atij **SISTEMI GJAKATAR**. E themi këte sepse vetë këta elementa kanë refuzue deri më sot t'a shohin realitetin e hidhun, e në vend që të baheshin zadhanësit e popullit, janë ba zadhanësit e qeverisë që e shtypë egërsisht ate popull. Në kjoftë se e konsiderojnë për detyrë me e pa realitetin, dhe nëse dishrojnë me e que në vend këte detyrë, po u rreshtojmë disa të dhana, të cilat, jo pse jena tue u a sjellë na, por ma tepër për të pastrue ndërgjegjen e vet, duhet t'a kenë për detyrë me i hulumtue nëse janë apo s'janë të vërteta, e kështu t'arrijnë në një konkluzion të drejtë; të shohin nëse i sherbejnë të drejtës e së hieshmes, apo së shtrembtës e së shëmtuemes. E, nëse si në të kaluemen refuzojnë të pranojnë realitetin ashtu si asht -- jo ashtu si na e ka qefi ne -- atëherë dishmojnë se janë në rrugë të gabueme, e jo sepse nuk i dijnë faktet, por sepse me vullndet të lirë kanë zgjedhë **ME HECË PËR SË MBRAPSHIT**.

Për t'i ba një analizë t'imët gjendjes së mjerueshme që i asht imponue përdhunshëm popullit shqiptar prej qeverisë komuniste të tipit stalinist, do të nevojiteshin disa dheta programe të këtij emisjoni radiofonik. Por, tue pasë si qellim vetëm që këtyne personave t'u ngacmoj pakëz ndërgjegjen, po u ceku vetëm disa prej problemeve, të cilat, nëse ata dishrojnë t'i shkoqisin, kishin me u mjaftue për të pa si në pasqyrë rrugën në të cilën janë tue hecë.

• Ndërsa në Jugosllavinë anmike të përbetueme të SHQIPTARIZMËS ka raste denimi me 15,20,25, vjet burgim, e ndoshta edhe ma t'egra, nuk njifet asnjë rast denimi -- të shqiptarit ose jo shqiptarit -- për tash 43 vjet rrjesht, ashtu si ndodhë në Shqipninë komuniste.

• As në jugosllavinë anmike të betueme të shqiptarëve nuk kena ndonji rast ku fëmija të jetë que nëpër kampet e internimit qyshë në barkun e s'amës, e edhe sot -- mbasi 43 vjetësh -- të gjindet prapë në kamp, si ka ndodhë në **SHQIPNINË E TYNE 'SOCIALISTE'**.

• Kur këta zotnij vizitojnë Shqipninë, a kanë mujtë me pa barakat e **KAMPEVE T'INTERNIMIT** që ekzistojnë atje? Kollaj munden me thanë se në Shqipni nuk ka kampe internimi, ase munt të thonë se këte nuk e dijnë, e kjo do t'ishte gjysma e së keqes. Pra, le të shkojnë në Shqipni -- mbasi ky asht i vetmi privilegj që u ep qeverija e Tiranës si shpërblim të sherbimit që i bajnë -- dhe kah të kalojnë nëpër rrugën Lushnje-Fier, një katër kilometra në jug të Lushnjes, në krah të majtë kanë me pa barakat e kampit të **SAVRËS**. Nëse nuk xanë besë -- e natyrisht po t'i lejojnë -- le të ndalen aty dhe t'i pyesin ato viktime se prej ç'krahine janë dhe për sa gjatë kanë qindruet aty. Aty ata do të kishin mujtë me gjetë t'interrnuem prej të gjitha anëve të Shqipnisë, ç'prej Vermoshit e deri në Konispol, por nuk kishin mujtë me gjetë asnjë lushnjar, mbasi ata kur internohen, dërgohen në krahina të tjera.

• Nëse donë me hulumtue edhe ma gjatë, le të shkojnë në **GRADISHT, GRABJAN, GJAZË, PLUG, e ÇERMË** (të gjitha këto janë kampe që gjinden në rrethin e Lushnjes), e edhe atje do të gjejshin një mori kësi t'internuemish. Bile, në Çermë do të kishin mujtë me gjetë edhe qinda të tjerë prej **KOSOVE** e **KRAHINAVE TJERA** shqiptare nën Jugosllavi, të cilët, t'ikun prej persekutimit që u bani anmiku **SHKJA**, kërkuen strehim politik te 'vëllaznit' e tyne matanë kufinit vetëm për të përfundue nëpër kampet e internimit. Kjo pra ishte **MIKPRTJA SHQIPTARE** që Tirana e Enverit u ofroj vëllazënve të të njëjtë gjak.

• Për në dishroftshin me e que hulumtimin e tyne edhe ma përtej, le të shkojnë në **FIER, SARANDË**, e të këthehen në **ELBASAN, LEZHË**, e shumë rrethe tjera të Shqipnisë, edhe në sejcilin prej tyne kanë me gjetë një mori tjetër t'internuemish.

• Nëse dishrojnë me e konsiderue vëdin vërtetë të ndërgjegjshëm, le t'interesohen me dijtë se sa mija shqiptarë janë nëpër **BURGJET POLITIKE** të **BURRELIT, LAÇIT, RRËSHENIT, SHKODRËS, TIRANËS, GJINOKASTRËS, KORÇËS, VLONËS, FIERIT, ETJ.**, pa përmendë këtu mija të tjerë që janë nëpër gelitë e rretheve të tjera anekand Shqipnisë së tyne socialiste. E këtu nuk asht fjala vetëm për qinda e mija që u denuen dhe u eliminuen qyshë në fillim, tue i pasë quejtun "armiq të diktaturës së proletariatit", por këtu përfshihen edhe pothuajse krejt elita që në fakt i a pati sjellë popullit shqiptar ate diktaturë, me përkrahjen që i dhanë Enver Hoxhës për të marrë fuqinë në dorë. Disa prej atyne që e prunë në fuqi kriminelin ma të pashpirtë që ka pjellë nana shqiptare,

dhe që mapastaj u eliminuen po prej tij, janë: **NAKO SPIRO, KOÇI XOXE** (këte edhe na e pranojmë si të merituem), **PANDI KRISTO, MARK NDOJA, TUK JAKOVA, GJENERAL GJIN MARKU, GJENERAL DALI NDERU** dhe bashkëshortja e tij shtatzane, **LIRI GEGA, ADMIRAL TEME SEJKO, LIRI BELISHOVA, GJENERAL ULUSI SPAHIU, KADRI HOXHA, NESTI KERENXHI, NJAZI ISLAMI, THEODOR HEBA, BEDRI SPAHIU, TAHIR DEMI, GJENERAL ILMI SAHITI, MAÇO ÇOMO, KOÇO TASHKO, e në këte valën e fundit edhe BEQIR BALLUKU, ABDYL KELLEZI, PETRIT DUME, HITO ÇAKO, MEHMET SHEHU, KADRI HAZBIU, FEÇOR SHEHU, FIQRETE SHEHU, ETJ., ETJ., për të përmendë vetëm një numër shumë të vogël prej tyre.**

Këto nuk janë dogma, por fakte që "Zani i Malcis" dhe Zani i Kosovës" shumë kollaj mundën me i vërtetue, dhe "Faktet janë aq kokëforte --si më ka pasë thanë dikurë një mësues-- sa dashtë a padashtë duhet me i pranë."

Po, asht detyrë e sejcilit nesh me e que zanin për të drejtat e popullit tonë që fati e denoj të gjindet nën Jugosllavi, por asht detyrë me e que zanin ashtu si na ka shme që e ka kapërthye popullin t'onë mbrenda kufinit të padrejtë politik për tash ma tepër se katër dekada të sundimit komunist. Përndryshe, në vend që të pretendojmë se i shërbejmë procesit demokratik, duhet të pranojmë se --me ose pa qellim-- jena tue i shërbye një diktature mizore. Pra, këto të dy radio-emisione e injorojnë kryekëput të drejtën e asaj pjese të popullit shqiptar.

Këto të dy programe radiofonike, njisoj si Tirana, kanë paturpësinë të na thonë se: "...e drejta legjitime ..." e popullit shqiptar nën Jugosllavi na qenka "Kosova republikë", pa përmendë as vetëm njëherë bashkimin e atyne tokave dhe t'asaj popullsije me amën Shqipni. E, tue qenë se na nacionalistat e vërtetë nuk e kufizojmë vedin në kërkesën që u shkon për shtat Tiranës komuniste, "Zanit të Malcis" dhe Zani i Kosovës" --e ma në fund edhe Beogradit direkt-- pamvarësisht se u a miratojmë vëllazënve dhe motrave t'ona nën Jugosllavi, kjoftë edhe ato kërkesa të stërcungueme që kushtet u lejojnë, ne pra na quejnë tradhëtarë (pse të "drejtë të ligjëshme" nuk konsiderojmë "Kosova republikë", por bashkimin e pjesëve shqiptare nën Jugosllavi me nanën Shqipni. Pra, simbas tyre, kërkesa dhe përpjekja e jonë për **NJI SHQIPNI ETNIKE** na qenka **TRA-DHËTI**, ndërsa patriotizëm i vërtetë na qenka kërkesa "Kosova republikë" nën Jugosllavi! Ky pra na qenka **DEFINICIONI** që i dhankan patriotizmit këto të dy radio-transmetime dhe mjeshtrit e tyre në Tiranë! Në këte lloj patriotizmi e shqiptarizmi na jo vetëm që nuk u marrim hise, por e konsiderojmë **TURP E MJERIM** që edhe atyne u bjen për shtat, sepse edhe ata, shqiptarë kena mendue se janë.

Propaganda që i shërben ndasisë dhe anmigsisë ndërmjet shqiptarëve e këtyne dy radio-emisjoneve nuk kufizohet vetëm në drejtim t'antikomunistave apo nacionalistave në përgjithësi. Ajo i kalon të gjitha caqet e t'arsyetuemi logjik --sado i dobët të jetë-- dhe tash së voni një fushatë e shfrenueme, po aq edhe e shemtue, ka fillue edhe përkundrejtë klerit, kishës në veçanti, e deri te **ZOTI NË QIELL**.

Mirë se fushatën kundër anti-komunistave --mbasi ata vedin na e konsiderojnë komunist-- mujkan me e 'justifikue' me iluzionin e vëllaznimit ndërkombtar --kur mjeshtrit e tyre në Tiranë janë të deklaruem anmiq të pothuejse çdo shteti në botë-- po për ate kundër **ZOTIT NË QIELL, KISHËS SHEJTE, dhe KLERIT KATOLIK SHQIPTAR** në veçanti, si kanë ftyrë me u justifikue!? Mirë se na qenkan n'ujdi me teorinë e **CHARLES DARWIN** që thotë se Njeriu na qenka rezultat i transformimit të majmunit, jo kreatyrë e **ZOTIT**, e si të tillë, na paskan vendosë me qenë **PAGAJ**, atëherë rreth qendrave fetare çka i afron!?

Patriotizmi lindë dhe brumset në njeriun në njeriun prej tri mënyrave; ose **PER INSTINKT**, ose **PËR TRASHIGUESHMËNI**, ose **PREJ VETËDIJES KOMBTARE**, dhe kjo asht forma më e qindrueshme. Elementi i përcipët në njohje të historisë së kombit të tij, megjithse mundet me qenë patriot, nuk ka sesi me qenë patriot i vetëdijshëm. Pra, këta të vetë-quejtun patriotë dishmojnë se historinë e popullit shqiptar ose nuk e njifin aspak, ose e 'njofin' krejt për së mbrapshti. Megjithate, në këte pikë ata nuk janë krejtësisht fajtorë, sepse kështu u a ka 'mësue' Beogradi që dishron dhe përpigjet m'e shlye krejtësisht historinë e kombit t'onë, e kështu asht tue u a 'mësue' Tirana që ka dhe asht tue ba të gjitha përpjekjet për t'a transformue ate rranjësisht. Për ndryshe, sikur t'a njifshin historinë e Shqipnisë, si do të kishin guxue --me mend në krye-- të shprehin kundër klerit katolik shqiptar vnerin që kanë në bark Tirana e Beogradi! Nuk do t'a kishin pasë zor me e gjetë se ishin **KLERIKËT KATOLIKË** ata që na lanë **DO-KUMENTAT E PARA TË SHQIPES**; nuk do t'ishte vështirë me provue se ishin klerikët ata që dhanë kontributin kryesor në drejtim të rrejtjes së **SHQIPTARIZMIT** gjatë pushtimit otoman; nuk do t'ishte shumë zor me vërtetue se klerikët shqiptarë luejtën rol aktiv në **LËVIZJEN PËR PAMVARËSI** dhe n'aktin final t'asaj lëvizje, në **VJETIN 1912**.

Por, le t'i lamë në një anë, për një moment, të gjitha këto fakte, dhe të tëhërrim një tjetër edhe ma të kohës; le të marrim rastin e **AT GJERGJ FISHTËS**.

Pothuejse kryekëput veprat e Fishtës janë të përshkueme jo vetëm me frymën patriotike dhe naltësimin e ndërgjedjes kombëtare, por edhe me një qendrim të theksuem anti-serbo-malazez. Pra, prej Tiranës komuniste, edhe ky **PINJUELL I DENJË** i rracës shqiptare dhe i kishës katolike u denue si "TRADHËTAR"!

Ja si e shprehë At Fishta ankthin e dashnisë për ATDHE dhe urrejtjen kundrejt an-miqve të SHQIPNISË:

SHQYPNIA E LIRË

.....
Po, por neser, me ndihëm t'Zotit,
Do t'a bajm prap Shqypni t'li
Prej Prevezet m'Leqe t'Hotit,
Prej Tivarit m'Monastir;
.....
Por, po ndodhi se vjen dita,

Qi me faj Shqypnin e darni,
.....
Edhe m't'huej Atihen e mvarni
A per pare a marri tjera.
.....
U marroftë i Madhi Zot!
.....

28 NANDUER 1913

Oj Zanë, t'këndojm... t'vajtjom deshta me thanun;
Pse sod ditë kanget s'asht për mue e tye.
Po ç'gzim klo ditë mundet me na dhanun,
Kur, qe, mbas një motmoti q'i u pelqye
Europës Shqyphtarit zot n'shpi t'vet me e lanun
E kuj, posë Hyut, n'ketë jetë mos me i sherbye,
Shqypitari i dam prap me vetvedi gjindet
E shk' asht ma zi, prej vedit edhe s'bindet!
.....

NJI GJAMË DESPRIMIT

Mbaroi Malci ja! Lekë ma sot nuk ka;
Nuk ka ma burra, qi, me drrasë t'kranorit
Mburojë me i ndejë Shqypnis. Anmiku shkja
Mbas sodit s'ka pse dron ma prej Malcorit:
Malcori asht thye; e, i dbuem ai me trathti,
Pa atme sot ka mbatë, pa plang, pa shpi!
N'shpi t'tij, po, djepat asht tu'i lkundun shkinë;
Aren e tij asht shkja: tu'e lvrue;
E ushtari i Malit t'Zi, 'dhe, kualt stervina

Per ata kryga t'bekuem i ka pengue,
.....
O gjak i atyne burrave fatosa,
Qi per Liri t'Malcis kullove rrkajë,
Vlo, vlo, ti sod qi maleve u erdh sosa,
E para fronit t'Perendis me vajë
Lyp gjyq mbi do Kaina t'kunoruem,
T'cillet kombin t'onë po duen me e pa t'sharuem!
.....

ÇOH!, TË DEKUN!

Shqyptarë, a e ndiet? Europa, mrrutë e ndyt,
Shkërdhje me Evrej t'Parizit e t'Londonit,
(Së cillës dregi i a plasi të dy syt
E marren ma s'e sheh, njitas n'e s'vonit)
E bani gjyq, qi t'ripat e Kastriotit
Shkja: t'Balkanit urë t'u rrin mbas sodit.
.....
M'kambe Dedë Gjo'Luli! Thonë se i t'birit t'shkinës
Lekët e Malcis sod t'dhetat do t'i a lajn
Se edhe do t'vejn kapicen e Cetinës:
Ah! m'kambe shqyptarë! e mos t'u lshojnë, jo, zemra.

.....
T'u bieje ndër mend, se fort ma e randë asht thembra
E shkja: kokëtrashë, se guri i vorrit m'krye.
.....
..... porsi krypa n'Dri
E porsi krandja e that n'nji flakada,
U shqftë me arë, me farë me mal e vrri
Kushdo shqyptar, qi s'brohoritë me za,
Kushdo shqyptar qi s'brohoritë me uzdajë:
Oh! Rrnoftë Shqyprija! Rrnoftë flamuri i sajë!
.....

Pra, edhe tue pasë kësi nostalgjije; edhe pse me forcë kaq të spikatun u përpoq me ringjallë koshiençën kombtare, e me urrejtjen e pakufi që pati kundrejt an-miqve ma

të përbetuem të rracës s'onë, prej Enver Hoxhës, që patriotizmit asht përpjekë me i dhanë një kuptim krejt të ri, At Gjergj Fishta u deklarue reaksionar! Perkrahesit e politikës së Tiranës komuniste ishte dashtë që vedit t'i bajnë s'paku këtë pyetje: **KUNDER KUJT KJE REAKSIONAR KY MESHTAR SHQIPTAR?**

Tue qenë pra se At Fishta i ka lanë të kjarta si ujët e Valbonës ndiesitë e tij Tij kombtare e anti-sllave --nga njena anë-- e tue qenë se "Zani i Malcis" dhe "Zani i Kosovës" proklamojnë të jenë shqiptarë të ndershëm e anti-sllavë të 'tërbuem' --nga ana tjetër-- a nuk do të kishte qenë disaherë ma e hieshme për ata (e për këdo tjetër që i a dishron zemra me qenë shqiptarë i mirë) që At Fishta të kishte qenë **IDHULLI I TYNE**, e jo Enver Hoxha që serbo-malazezët i bani **SHOKË E VËLLEZËR**, e që u këthej edhe gjysën e asaj **SHQYPNIJE** për të cilën Fishta me të madhe thërret e bërtet me u flijue për TE!?

Ironik asht edhe fakti tjetër që, ndërsa këto të dy programe radiofonike --e kushdo tjetër që, tue qenë në liri bërtet "Kosova republikë" nën Jugosllavi-- u thurin lavdë veprës së **GJERGJ KASTRIOTIT, AVDYL FRASHËRIT, ISA BULETINIT, HASAN PRISHTINËS, ISMA IL QEMALIT, ÇERÇIS TOPULLIT, THEMISTOKLI GËRMENJIT, LUIGJ GURAKUQIT, AZEM E SHOTË GALICËS, MIC SOKOLIT, IDRIZ SEFERIT, BAJRAM CURRIT, DEDË GJO' LULIT, SHUMË FATOSAVE** të tjerë të periudhave të ndryshme historike të **KOMBIT T'ONË**. Pra, fatosat e përpjekjeve kombtare **PUNUEN E LUFTUEN** jo për të ba pjesë të Shqipnisë "Republika" apo kra-hina të kombeve të hueja, por **PËR T'A BA SHQIPNINË TË LIRË, ETNIKE dhe DEMOKRATIKE**.

Na kishim me thanë se, edhe njeriu i pa shumë koshiençë ishte dashtë t'i caktonte vedit një kufi tek i cili të ndalonte aktivitetin e mbrapshtë. Koha ka ardhë --men-dojmë na-- që edhe këto të dy radio-programe (e kushdo tjetër që djalli e ka vu në rrugë të mbrapshtë) t'i luten **ZOTIT** që t'u ndihmojë **M'U KËTHYE PËR SË MBARI**, e këtë edhe u a dishrojmë, sepse boll komb i vogël jena, e s'kena nevojë të vorfnohemi edhe ma.

Zef P. Mirakaj

GËZIM NË SHUGURIMIN E DOM PJETER POPAJ

Me 16 Nanduer, 1985, në Kathedralen e bukur të St. Patrik-ut, në New York, Kardinali John O'Connor, në praninë e një numuri re-kord besimtarësh, shuguroi një numër rekord meshtarësh katolikë, e ndër ta, edhe të riun shqiptar - Dom Pjetër Popaj.

Dom Pjetri lindi në fshatin Shen Gjergj t'Ulqinit me 10 Qer-shor të vjetit 1958. Si shumë familje tjera shqiptare, edhe familja e tij emigroi në Sh.B.A., në vjetin 1973, dhe tue i u përgjegjë thirrjes s'Atit të gjithëpushtetshëm, regjistrohet në seminar.

Gjatë gjithë kohës që Pjetri i ri ishte tue ndjekë studimet, ai i u gjet krah të dy meshtarëve të kishës "Zoja e Këshillit të Mirë" në Bronx, Mons. Zef Oroshit dhe Dom Rrok Mirditës. Për ur-tinë që e karakterizon, Ai me të shpejtë fitoi respektin e dash-tuninë e të gjithë atyne që e njohën. Kjo asht edhe arsyeja që, në darkën që komuniteti katolik shtraj për nderë të tij me rastin e shugurimit meshtar, muerën pjesë ma tepër se 1,000 persona, tue përfshi një numër të madh meshtarësh katolikë dhe përfaqësuesin e Governorit të N.Y., Mario Cuomo, Z. John Nikas.

Darka, në të cilën posaçë kje pregaditë edhe një program i pasun folklorik me këngë e valle, kaloi në një atmosferë shumë të gëzueshme.

REPORTERI

DOM PJETER POPAJ

....

MONS. ZEF OROSHI DEL NË PENSJON, DOM RROK MIRDITA EMNOHET FAMILIAR

Lajmi i papritun se Mons. Zef Oroshi do të delte në pension ra i papritun në komu-nitetin katolik të New York-ut. Në të njejtën kohë që Monsinjori lajmoi daljen e Tij në

pension, lajmioi gjithashtu edhe se Dom Rrok Mirdita kishte me e zavendësue në detyrën që kishte pasë si Administrator i Qendrës.

MONS. ZEF OROSHI lindi në katundin Kaftallë të Mirditës me 21 Nanduer, 1915. Tue qenë se kishte dishirë të madhe me u ba meshtarë, dhe tue pa se mësimet i shkojshin si ma së miri, në vjetin 1927 Ai kje grishë në Seminarin Pontifikal të Shkodrës. Kur mbaroi studimet në Seminar, Ai u dërgue në Kolegjin e Propaganda Fide-s në Romë, ku edhe kreu studimet në teologji.

MONS. OROSHI N'AUDIENCË ME PAPE PALIN E VI

Vlen të theksohet se Monsinjori ka përkëthye në shqip Testamentin e Ri, ka themelue dhe drejtue revistën "Jeta Katolike Shqiptare", etj. Duhet theksue, gjithashtu, se Mons. Oroshi, gjatë gjithë kohës në mërgim, kje përkrahës dhe inisiator në të gjitha organizimet apo manifestimet me karakter kombëtar e shoqnor.

Për t'a nderue dhe falenderue për shërbimin që ka dhanë, me rastin e daljes në pension komuniteti katolik organizoi një darkë madhështore.

DOM RROK MIRDITA lindi e u rrit n'Ulqin, e aty mori edhe mësimet e para. Nisë prej dishirës që kishte me i shërbye Krishtit dhe njerzimit, Ai regjistrohet dhe me sukses kryen në Zagreb studimet në Teologji. Mbas studimeve emnohet Famullitar po në vendlindje.

Në vjetin 1973, i grishun prej Mons. Oroshit, Dom Rroku emigron në Shtetet e Bashkueme, ku i bahet krah i djathtë Mons. Oroshit në shërbimin e një numuri, tashma, shumë të madh katolikësh të stabilizuem në New York me rrethe.

Prej cilësive që gëzon, Dom Rroku me të shpejtë fiton respektin dhe dashtuninë e të gjithëve

Me pensionimin e Mons. Oroshit, me 1 Korrik, 1986, John Cardinal O'connor e emnon Dom Rrokun Administrator të Qendrës "Zoja e Këshillit të Mirë" në Bronx, Qendër kjo e themelue me shumë sakrifica prej shqiptarëve të mërguem.

Përposë punës së palodhun në kryemjen e shërbimeve fetare në komunitetin katolik, Dom Rroku asht inisiatori, themeluesi dhe drejtori i programit radiofonik "ZANI KATOLIK SHQIPTAR" që nepet çdo të Shtunde në nadje, prej orës 7:30 deri n'orën 7:30, në stacionin 105.9 të valëve FM.

•••••

"Lajmtari i të Mërguemit" uron perzemërsisht **DOM PJETRIN**, me rastin e shugurimit; **MONS. OROSHIT** pension të kandshëm; dhe **DOM RROKUT** sukses në shërbimet fetaro-kombtare.

Me t'u këthye n'atdhe, nuk vonoi shumë dhe ditë t'errta e mbuluen popullin shqiptar përgjithësisht, e klerin katolik në veçanti.

Tue mujtë me i shpëtue persekutimeve komuniste (pjesa dërrmuese e meshtarëve katolikë nuk e patën ate fat), atëherë Dom Zefi, doli në mal dhe i u bashkangjiti rezistencës anti-komuniste që gjindej në malet e Shqipnisë se Veriut.

Kur u pa re rezistenca nuk kishte ma prespektiva, Dom Zefi kalon në Jugosllavi, prej ku emigron n'Itali, ku, për një kohë të gjatë u vjen me devocjon në ndihmë mërgimtarëve shqiptarë që gjindeshin nëpër kampe tue pritë emigrimin në destinacione të ndryshme.

Në vjetin 1960 Vatikani e dërgon n'Amerikë për t'i shërbye komunitetit katolik shqiptar që kishte emigruë në këte vend. Mbas mbledhje rreth vedit ata të paktë katolikë që gjindeshin këtu dhe punoi me ta, me sakrifica të mëdha, për një kohë të gjatë, në vjetin 1969 themeloi të parën kishë katolike shqiptare në botën e lirë, "ZOJA E KËSHILLIT TË MIRË", në Bronx të N.Y.

Në vjetin 1974, tue çmue punën e Monsinjonit, Papa Pali i VI-të e emnon Monsinjon.

Papa Pali i VI-të e emnon Monsinjon.

DOM RROK MIRDITA

PËRKUJTOHET 40-VJETORI I PERSEKUTIMEVE FETARE NË SHQIPNI

Me 13 dhe 14 Prill, 1975, në Kishën e Sh'Njacit, t'Universitetit të San Francisco, Californi, në praninë e ma se 500 pjesëmarrësve --kryesisht të huej-- u mbajtë përkujtimi i persekutimeve fetare në Shqipni, përkujtim ky i organizuem nga Drejtori i Qendrës Informative Katolike Shqiptare (Albanian Catholic Information Center), **Z. GJON SINISHTA**.

Ky përkujtim, në të cilin morën pjesë shumë autoritete, kishtare e jo kishtare, shqiptarë e të huej, ishte nda në dy faza; a) Programi Civil dhe Shërbesa Fetare Ekumenike, dhe b) Mesha Solemne e Paqës dhe Pajtimit.

Programin Civil e drejtoi me mjeshtri të rralë arbëreshi i mirënjoftun (i cili, me aktivitetin dhe dashtuninë për Shqipni e shqiptarë, shpesh na mëson edhe ne se si me i sherbye atdheut e popullit t'onë) me banim në New Jersey, **DR. JOHN CARDINO**. Në fjalën e tij të hapjes, Dr. Cardino tha: "Asht ironik fakti që, ndërsa na jena mblendë këtij për të përkujtue Martirët Fetare të popullit shqiptar në frymë ekumenike, po në të njëjtën kohë, qeverija shqiptare asht tue u përgaditë për ceremoninë e vorrimit të Sekretarit të Përgjithshëm të Partisë, Enver Hoxhës, i cili i ka urdhënue e drejtue eliminimet e këtijne klerikëve..."

Gjatë Programit Civil folën shumë personalitete kishtare e civile e, gjithashtu, u lexuen edhe mesazhet që i kishin ardhë këtij përkujtimi madhështor nga të gjitha anët e botës. Folësi kryesor i këtij programi kje **PROF. DR. GEORGE LESKI**, përfaqësues i Asamblesë së Kombeve të Robnueme t'Europës, dhe i Kongresit Kombëtar Polak.

Gjatë shërbesës ekumenike fetare folën me radhë: **IMAM VEHI ISMAILI**, përfaqësues i komunitetit musliman në SH.B.A., **AT MICHAEL UKRAINEC** i ritit bizantin, përfaqësues i komunitetit orthodox shqiptar (ky edhe lexoi mesazhin e kançelarit të Dioqezit Orthodox Shqiptar n'Amerikë, At Arthur Liolonit), **DOM PRENK NDREVASHAJ** (në mungesë të Mons. Zef Oroshit, i cili kishte krye një operacion), përfaqësues i komunitetit katolik n'Amerikë, **BROTHER ANDREW** nga Hollanda, themeluesi dhe Kryetari i misionit Kristian "Open Doors", e mandej, **PETER MARINKOVICH** nga Roma, përfaqësues i Superiorit të Përgjithëshëm t'Urdhnit Françeskan, i cili lecoi pjesë nga mesazhet, ndër të cilët: ate të Nanës Tereze, Hirisë së Tij Baba Rexhepi, Shoqatës Ndërkombtare për Mbrojtjen e të Drejtave Fetare (nga Gjeneva), Misjonit Kristian (nga Danimarka), dhe të shumë Kardinalëve e Ipeshkëviëve nga Amerika.

Meshën Solemne të Pages e kryesoi Shkëlqesia e Tij, **IPESHKEVI DANIEL F. WALSH, D.D.**, ndërsa predikimin e bani i Përndershmi **AT GIACOMO (Jakë) GARDINI, S.J.**, i dërguem prej Rome në përfaqësi t'udhëheqësit të Jezuitëve, e i cili vetë ka kalue 10 vjet në burgjet dhe kampet e internimit të Shqipnisë (1944-1954). Predikimi i At Gardinit kje i në një shqipe të kulluet, e, gjithashtu, edhe i dhimbëshëm e tejet emocional.

Mbas Meshës Solemne, në Qendrën Universitare u shtrua një bufet, ndërsa në mbramje t'asaj dite, në Klubin e Universitetit u shtrua një darkë për mysafirët e ardhun nga shtetet e tjera t'Amrikës.

Edhe ditën e dytë të përkujtimit u celebrue një meshë. Meshën e kryesoi i Përndershmi **AT P. NDREVASHAJ**, i ndihmuem prej **AT JAKË GARDINI-t**, **AT ANDREA NARKAJ**, dhe **AT LEO NEAL, OFM**.

Celebrimi në përgjithësi la një përshtypje të mrekullueshme --sidomos ndëte huejt-- dhe pamvarësisht nga ndjenjat e dhimbëshme që ringjalli, u karakterizue me frymën e vëllaznimit, kristjan e jo kristjan barabar.

QENDRA INFORMATIVE KATOLIKE SHQIPTARE dhe Drejtori e Themeluesi i Saj meritojnë falnderje dhe mirënjohje për këte organizim madhështor.

Redaksija

SHENIM:

Këtij reportazhi i ramë për së shkurti tue pasë për qëllim që të mos bahemi përsëritës të përskrimit në Numurin e Posaçëm të Buletinit Katolik Shqiptar që u botue me rastin e atij manifestimi. Por, lexuesat i këshillojmë që t'a porosisin këte numër, siedhe filmin që asht marrë me këte rast. Si Buletini ashtu edhe filmi mund të porositen në këte adresë: **ALBANIAN CATHOLIC INFORMATION CENTER • P.O. BOX 1217 (UNIVERSITY), SANTA CLARA • CALIFORNIA 95053, U.S.A.**

DEMONSTRATË MADHËSHTORE NË DETROID

Me 7 Shtator, 1986, ditën e Festivalit Vjetorë Jugosllav në Detroid, Komuniteti Shqiptar i atij qyteti organizoi një demonstratë madhështore në Hart Plaza. Qëllimi i demonstratës i shejtë nga njena anë dhe i arsyeshëm në drejtimin tjetër. Kje i shejtë mbasi do të ngrinte zanin para publikut botnuer mbi persekutimet shtazarake që qeverija jugosllave po kryen mbi ma se 2 milion shqiptarë që fati i keq dhe akrobacitë e qeverisë komuniste në Shqipëri i kanë lanë nën thundrën e anmiqve të tyne shekullore, dhe kje i arsyeshëm mbasi do të protestojë importimi i makinës jugosllave "Jugor", tue e lidhë këtë me gjendjen e vështirë që po kalon industria e prodhimit të makinave në SH.B.A.

Për ma tepër, demonstrata kishte për qëllim (dhe themi pa droje se i a arrijti atij qëllimi) të fitonte simpatinë e opinionit publik amerikan në denoncimin e Jugosllavisë si shtet që **STREHON TERRORIZMIN NDËRKOMBËTAR, ASHT NJI NDËR DRRJTUESIT NDËR KOMBËTAR TË TRAFIKUT TË BARNAVE** (drugs), dhe **DREJTON HYMJEN ILEGALE T'EMIGRANTAVE** në Amerikë, sidomos nëpërmjet të Meksikës.

Me kënaqësi mësojmë se demonstrata ka qenë shumë e suksesshme.

Redaksija

•••••

LËKUNDJE TERMETI NË SHQIPNI

Me 13 Fruer, 1987, në zonën e Kardhiqit e të Picarit në rrethin e Gjinokastrës janë regjistruar lëkundje termeti. Dامت --fatlumnisht-- janë kufizuar vetëm në banesa. Dame janë raportuar, gjithashtu, edhe në Kolonjë e Plesat.

Korrespondenti

•••••

ÇKA NDODHË ME FAMILJEN POPA?

Si dihet, për tash afër dy vjet antarët e **FAMILJES POPA** janë të ndrymë n'ambasadën e Italisë në Tiranë, ku patën kërkuar strehim politik. Asht inkurajues lajmi që qeverija e Italisë ka shprehur vendosmërinë mos me i dorzue.

Ende nuk asht marrun asnjë vendim përsa i përket kësaj familje. Asht folë shpesh rreth këtij problemi, por tash një heshtje po vijon. Dikurë edhe një deputet Italian i Parlamentit European, Gustavo Selva, i pat paraqitur një kërkesë Këshillit të Ministrave të Bashkësisë Ekonomike Europiane për të dëjtë se çfarë inisiativash do të merreshin për të zgjidhë problemin e këtyne shqiptarëve.

Sot, me krizën qeveritare n'Itali, natyrisht që kjo çashtje do të lehet m'anash. Por, le të shpresojmë dhe urojmë që qeveria e re italiane të vijojë takimet me qeverinë e Tiranës, e kështu Familja Popa të lejohet me qenë e lirë të largohet.

Korrespondenti

•••••

NJI PROPOZIM ME VLEFTË

Dita 28 Nandor u shenue për të parën herë prej Heroit t'ot në Legjendar, Gjergj Kastrioti (SKENDERBEU), me 28 Nandor, 1443, në Krujë kreshnike, dhe u perserit me 28 Nandor, 1912, në Vlorë nga atdhetarë të shquar nën kryesinë e Ismail Qemalit.

Kur zamë në gojë emnin Skenderbeg, flasim për një burrë që i ka sjellë nderë rracës shqiptare. Na shqiptarët jemi, e nderohemi edhe sot, prej luftave që Ai bani.

Në nderim t'emnit të Tij, komunitetit shqiptar, pa dallim Feje, ideje a krahine, i propozoj vllaznisht që SKENDERBEUT t'i bëjmë një MONUMENT këtu në New York.

Unë besoj se shqiptarët, të bashkuar, mund të bëjnë një vepër madhështore. Prandaj, i lutem komunitetit t'at marri para me për realizimin e tij.

Ju falem nderës, vëllau i juej,

Barðurhak Nëren

ADRESA E RE E DR. PETRO VUÇANIT

Viale Vittorio Veneto, 2
Palazzina "C" - int. 5
Residence "Montecarlo"
00046-Grottaferrata

(ROMA)

I riu **ANTON P. MARKGJONAJ**, biri i mikut t'onë dhe Luftarit të Lirisë, Z. Pasjk Ademi-Markgjonaj dhe Zojës File, mbaroi me sukses mësimet e shkollës së mesme dhe u regjistrua për të ndjekë mësimet universitare.

•••••

Motrat **MARTE** e **KRISTINA KADELI**, bijat e antarit besnik dhe shumë të vlefshëm të Bllokut Kombtar Independent, Z. Gjon Kadelit, dhe të Zojës File (mbesat e antarit tjetër të vjetër, besnik e të vlefshëm, Z. Pjetër Kadelit), mbaruen mësimet bazë universitare (Bachelor's). Gjithashtu, vëllau i tyne, Z. **LEKË KADELI** mbaroi Magjistraturën (Master's). Tashti, Martja punon mësuese, Kristina në një kompani të njoftune në Manhattan, kurse Leka, gjithashtu, në një kompani të njoftune n'afërsi të Washington-it.

•••••

I riu **PASHK Z. BERISHA** mbaroi studimet universitare (Bachelor's) në shkencat e Kompjuterit (computer science), dhe tashti, përposë që punon në një prej firmave të njoftuna në New York, asht edhe tue u interesue me vezhdue studimet drejtë magjistraturës (Master's).

•••••

I riu **VALENTIN BALAJ**, biri i antarit me vlefë dhe të vendosun të Bllokut Kombtar Independent, Z. Pjeter Balaj, dhe i Zojës-Zoja, mbaroi me sukses mësimet e shkollës së mesme dhe asht regjistrua n'ato universitare.

•••••

Z. **ZEF P. MIRAKAJ**, antari i B.K.I. dhe ish-Kryetari i Këshillit Drejtues të kësaj Partije, mbasi përfundoi me sukses studimet e rregullta universitare, asht në përfundim të Magjistraturës, e me shpresë se ka për të krye edhe ato të Doktoratës.

•••••

"Lajmtari i të Mërguemit" dhe Blloku Kombtar Independent u drejtojnë të gjithëve përgzime, dhe urojnë që të njejtat suksese t'i ndjekin edhe në jetën prodhuese.

•••••

MARTESA

Me 10 Gusht, 1985, lidhën fatin me anë të kunorës Shejte të rijtë **RROK** e **NORJA PERPEPAJ**.

Rroku asht biri i antarit besnik dhe të vjetër të Bllokut Kombtar Independent, Z. Ndue Ademi-Perpepaj dhe i Zojës Lulë, ndërsa Norja asht e bija e Zotni dhe Zojës Gjokë e Viktorë Dedvukaj, të fisit të trimit të maleve t'ona dhe Heroit të Kombit, Dedë Gjo' Luli.

Dasma, në të cilën morën pjesë ma shumë se 600 të ftuem, u zhvillue në një prej qendrave ma të njoftuna të shtetit të New Jersey në këtë fushë, dhe kaloi në një atmosferë vërtetë të gëzueshme dhe me një bollëk të 'tepruem' që e dallon shqiptarin ndër kombësitë e tjera.

Ajo çka e bante atmosferën edhe ma të gëzueshme ishte prania e grupit folkloristik shqiptar, i cili na argëtoi gjatë mbramjes me këngë dhe valle popullore të kombësisë s'onë.

Korrespondenti

ZHAKLINA, bija e antarit të Bllokut Kombtar Indipendent, Ndue Gj. Berisha dhe e Zojës Drande, lidhi fatin me anë të kunorës Shejte me të riun **TUSH LLESHAJ** nga Klinë e Kosovës.

•••••

I riu **PASHK Z. BERISHA** lidhi jetën me Zojushen **VERA** Detroidi. Pashku asht një i ri që na nderon në kuptimin e vërtetë të fjalës. Atij qyshë në moshë të njomë i takoi me mbetë kryetar i familjes së tij, dhe e ka krye këtë detyrë në një mënyrë që duhet të merret si shembull.

•••••

I riu **ZEF GJ. ZHIVANAJ**, i biri i antarit besnik të Bllokut Kombtar Indipendent, Gjeloš Quni-Zhivanaj, dhe i Zojës Marije, lidhi jetën në kunorën e martesës me Zojushën **LINDA**, bija e Z. Mark Tomës e Zojës Liçe, nga Detroidi.

•••••

I riu **GJELOSH GJ. DEDVUKAJ**, biri i Zotni dhe Zojës Gjokë e Viktore Dedvukaj, lidhi jetën me Zojushën Marije prej Detroidit.

•••••

I riu **MARK GJ. BERISHA**, vllau i antarit të Bllokut Kombtar Indipendent, Z. Ndue Gj. Berisha, lidhi jetën në kunorë me Zojushën Marte, bija e Z. Tomë Ndue Ndreçës nga Jagoda e Kosovës Shqiptare.

•••••

I riu **GJERGJ GJ. MIRAKAJ**, biri i mikut t'onë të shtrejtë dhe Luftarit të Lirisë për shtatë vjet me radhë në malet e Shqipnisë, Z. Gjin L. Mirakaj dhe i Zojës Roza, ka lidhë fatin në kunorën Shejte me Zojushën Angjelina, bija e Zotni dhe Zojës Ukë e Mire Berisha prej Pejës së Kosovës.

•••••

Zojusha **DIANA ORUÇI**, vajza e madhe e mikut t'onë të dashtun dhe të vyeshëm, Dr. Hamdi Oruçi dhe e Zojës Lumto, ka lidhë jetën në martesë me të riun **STEVEN PAUL ADAMS**.

•••••

I riu **SKENDER H. MULOSMANAJ**, biri i mikut t'onë, Z. Hysen Mulosmanaj, lidhi fatin me Zojushën **FATLIJE**, bija e Z. Ismet Hoxhës nga Gjakova e Kosovës shqiptare.

•••••

"Cajmtari i të Mërguemit" u uron qiftave të rij gëzime, lumtuni, e trashëgime. Gjithashtu, prindëvë të të martuemvet u uron të gjitha të mirat që mundet me u sjellë martesë e fëmijëve të tyne.

□□□□□□

L I N D J E

Z. GJOKE M. PERPEPAJ dhe Zojës së tij, **MARIJE**, u ka falë Zoti një djalë. Mësojmë se fëmijën e lindun e kanë pagëzue me emnin **NIKOLLË**.

•••••

Z. PASHK Z. BERISHES dhe Zojës së tij, **VERA**, u ka falë Zoti një vajzë të bukur e të shëndetëshme. Mësojmë se fëmijën e lindun e kanë pagëzue me emnin e bukur **DIANA**.

•••••

Mësojmë se tash së vonit **Z. RROK PERPEPAJT** dhe Zojës së tij, **NORJA**, Zoti u ka falë një djalë, dhe, gjithashtu, mësojmë se fëmijën e posalindun prindët e kanë pagëzue me emnin **ANTON**.

•••••

Z. ZEF K. KALABES dhe Zojës së tij, **VERA**, Zoti u ka falë një djalë. Mësojmë se fëmijën e posalindun e kanë pagëzue me emnin **GJERGJ**.

•••••

Z. TOME VALBONËS dhe Zojës së tij, **VIKTORË**, u ka falë Zoti një djalë. Gjithashtu, **Z. PALË VALBONËS** dhe Zojës së tij, **MRIKA**, Zoti u ka falë një vajzë. Mësojmë se djalë asht pagëzue me emnin **ZEF**, ndërsa vajza me emnin **LINDA**.

"Çajmtari i të Mërguemit" u uron të gjithë të lindunvet shëndet të plotë, lumturi dhe gëzime, në gjinin e familjes dhe në jetë. Me plot zemër, NIKOLLËS, DIANËS, ANTONIT, GJERGJIT, ZEFIT dhe LINDËS u themi: I Lumi Zot u pastë nën kujdesin e vet. Prindëve të rij; GJOKËS E MARIJES, PASHKUT E VERËS, RROKUT E NORJES, ZEFIT E VERËS, TOMËS E VIKTORES, dhe PALIT E MRIKËS, gjithashtu me zemër u themi: Fëmija u rritshin dhe u plakshin njashtu si zemra u dishroftë.

●●●●●●●●●●

N J O F T I M

Bashkatdhetari ynë, **Z. Pashk Berisha**, i cili ka mbarue studimet universitare në degën e "computer", asht, gjithashtu, i specializuem edhe në degën e kontabilitetit (accounting), që ka të bajë me pregaditjen e taksave. Tue e njoftë Pashkun për s'afërmi, jena të mendimit dhe besimit se ai kishte me u ndihmue bashkatdhetarëve të tij me të gjitha mundësitë e veta.

Në rast nevojë mundeni me e thirrë në: **SHPI (212) 881-4950**
ZYRE (212) 250-2620

NEKROLOGJI

NIKOLL LOCI-SMAJLAJ NDAHET NESH

Mbas një sëmundje të gjatë dhe të randë, nacionalisti i dorës së parë dhe bllokisti i vendosun, Nikoll Smajlaj, ndahet nesh. Në ceremoninë e përmortëshme, n'emën të B.K.I. foli Z. Zef P. Mirakaj, i cili, tue përshkrue jetën dhe veprën e të ndjemit Nikollë, ndër të tjera, tha:

"...Njenun e bjen Zoti në këtë jetë për me krye një misjon, o' spaku me u përpjekun me e krye ate misjon... Edhe Nikollës, gjatë gjithë jetës, nuk i munguen përpjekjet me e krye me nderë misjonin që i kje ngarkue... Nikolla, djali i dytë i Gjergj (Loc) Pllumbit, lindi 82 vjet ma parë në votrën që njihet si shpija e Fran Zefit --një ndër shpijat ma të njoftuna e të respektueme, edhe përtej krahinës së Nikçit. Qyshë në rini ai u dallue, çmue dhe respektue për urti, besë, trimni, besë, dhe vendosmëri, cilësi këto të trashigueme prej të parëve të derës dhe të fisit të tij... Kështu, në moshë ende të re --në luftën e grekut-- Nikolla merr dy plumba, njenin prej të cilëve e barti me vedi çprej asaj dite, e sot po e qon --po në trupin e tij-- në jetën e pasosun si dishmi të trimisë dhe gadishmënisë me dekë për Atdhe..."

Mandej, tue folë për theroritë e Nikollës, shpisë, fisit dhe krahinës së tij, Z. Mirakaj tha: "...Më 1918, në luftën kundër malazezvet, vritet Prenk Pllumbi, axha i Nikollës. Ardhjen e komunizmit, kjo shpi --ashtu si mbarë krahina-- e priti me pushkë, e për shtatë javë luftuen si luaj. Në mbarim të saj, Nikollës i pushkatuen ullaun, Gjonin, kushrinin, Fran Zefin (e mbytën në turtura), e po në turtura i mbytën edhe vëllaun, Tomën e kushrinin, Gjeloash Franin. Kolë Preka dhe Prel Toma (nipi) u deruen me 25 vjet burgim (Prela s'bashku me Pal Çjeçajn thejnë burgun e dalin në Jugosllavi). Pushkatohet i kushrini, Dedë Lulashi (s'bashku me Prenk Calin, në Zallë të Kirit, Nikë Lulashin pushkatohet në Vermosh, i dogjën në shpi mikun, Lukë Tomë Curanin që ishte plagosë në luftën e parë të Kelmendit. Tre a katër muez mbrapa mbytet turtura Gjon Lulashi, Idriz Kadnja dhe i biri i Fran Kolës, dhe pushkatohet Nikollë Pali, digjen dy kullat e Fran Zefit, ajo e Tomë Dushit, e të paktën edhe 20 të tjera, pushkatoen tre mashkuj të shpisë së Mark Bikut të Brajës, pushkatoen Gjon Sokoli, Pjeter Zefi, Shuk Toma, Mirash Fran Kola, Martin Çota, Nikollë Gjergji, Nikollë Nikë Marku, Ndue Fran Hasi, Mark Gjeloashi --i biri i Gjekë Ujkës--, Lul Mirash Ujka, Nikë Tomë Luca, etj... Por, me të gjitha këto persekutime e humbje të randa, Nikolla nuk i u nda rrugës që i kishte caktue vedit, ai u ba strehë e bukëdhanës i cilitdo që luftonte bishën komuniste, përderisa u detyrue me lanë Atdheun... Në mërgim, tue dashtë me i ndejtë besnik luftës kundër komunizmit gjakatar, s'bashku me të dy djelmt, Dodën e Zefin, bashkohet me radhët

e B.K.L., dhe i ndejti besnik deri në ditën e vdekjes. Na e kena pasë dhe e kemi për krenari të kena pasë në gjinin t'onë një burrë të tillë, t'asaj dere të dallueme, t'asaj krahine vigajsh. Ma në fun, kush nuk do ta kishte pasë për nderë?..."

Z. Mirakaj e mbylli fjalimin e tij me këto fjalë: "...N'emën të mbarë Bllokut Kombtar, të familjes s'eme, dhe t'imin personal, vij e ngushlloj familjen Smajlaj për humbjen e babës, gjyshit, burrit, dajës, kushrinit e vjehrrit, dhe mbarë fisin e krahinën për humbjen e bashkëluftarit --tuejin e tonin. Zoti u dhashtë forcë dhe u ruejtë të tanë ata që i keni për zemër. Ti Nikollë i dashtun, pushofsh në PAGJË."

Reporteri

♦♦♦♦

NDUE GIMAJ-VOJVODA (1914-1986)

Me 17 Shtatuer, 1986, mbas një sëmundje shumë të gjatë dhe të randë, ndërroi jetë njeni ndër nacionalista e dorës së parë dhe bllokisti i dedikuem, Ndue Vojvoda. Ai u përcuell prej një numuri rekord bashkatdhetarësh të mërguem, me respekt e nderime të posaçme. Në shpinë e përmortëshme, para trupit të tij të rrethuem me një numër shumë të madh kunorash, folën shumë personalitete të mërgatës, ndër të cilët: Kryetari i B. K.I., Kapidan Ndue Gjomarkaj (si mik personal e si udhëheqës i Partisë në të cilën i ndjemi Vojvodë bani pjesë me besnik deri në vdekje), Dr. Rexhep Krasniqi, të cilit i kje gjatë krah vazhdimisht, përfaqësuesi i O.K.L.L.-së, etje. Sejcili prej folësave vuni në dukje cilësitë e mrekullueshme të të ndjemit, dhe theksoi aktivitetin e tij, si n'Atdhe, poashtu edhe në mërgim.

Tek vorret, para trupit të të ndjemit Vojvodë foli Kryetari i Këshillit Drejtues Ekzekutiv të B.K.I., Z. Zef P. Mirakaj, i cili e ka pasë edhe mik të ngushtë t'agjës dhe të tijin personal. Gjatë fjalimit shumë të gjatë dhe prekës, Z. Mirakaj tha:

"...Ndue Vojvoda, biri i Mark Shytanit (i shpisë së Deli Pjetrushit, burrë ky i përmendun për urti, besnik, trimni e patriotizëm, cilësina këto që e kanë dallue në përgjithësi fisin e Shalës së Dukagjinit) prej Gimajve të Shalës, leu në vjetin 1914. ...Ai u rrit me virtutet e mrekullueshme që e dallojnë malsorin...Me to u rrit, ato e udhëhoqën gjatë moshës së pjekunisë, me to u plak rrugëve të mërgimit fatkeq, dhe me to e përcjellim edhe për në jetën e amshueme...Për këto karakteristika, në modhë ende të re, 24 vjeçare, Vojvoda zgjidhet Kryeplak i Katundit Gimaj...Po në moshë të re, në vjetin 1940, Vojvoda merr pjesë aktive në luftën kundër grekut ku edhe plagoset. Ndërsa në vjetin 1941, tue i u përgjigjë thirrjes së Kolë Bibë Mirakajt, Major Ndok Gjeloshit (me të cilin ishte kushri), dhe krenëve të tjerë të maleve të Veriut, ai gjindet prap me pushkë në dorë, kundër shkiqeve...ku forcat serbo-malazeze, mbas gjashtë dit luftimi, dorëzohen tue pasë lanë shumë të vramë..."

...Mbas ardhjes së komunizmit në fuqi, Vojvoda u arrestue pa farë faji, por fatlum-nisht nuk ndejti gjatë, e kështu, tue pa se komunizmi nuk kishte asgjë të përbashkët me traditat shërgjyshore...aty kah Tetori i 1948-ës, mori vendim me lanë Atdheun dhe familjen...Ai kurr ma nuk i pau as Atdheun as familjen. Këtu shohim një tjetër rekord tejet anti-njerzor t'enverizmit; rekord që ka me qenë zor me u thye prej çfarëdo tjetër kriminel në botë..." Këtu Z. Mirakaj foli gjatë për të "vorfnit në mend" që, pamvarësisht prej krimeve çnjerzore që ka krye Enver Hoxha, sidomos në krahinat e gegënisë, "ngrej në grushtat përjetë e krenohen me yllin pesërremash që ka njolllosë flamurin e Dedë Gjon Lulit...pa e kalue aspak nepermend se janë tue u ba ortakë të atij inkvizicioni të papamë..."

...Në Jugosllavi, në këte shtet fqij por anmik në shpirtë, Vojvoda jetoi për 7 vjet si refugjat politik, në rrethana shumë të vështira, tue përfshi edhe kampin famëkeq të Gernvës...Kah Qershori i 1955 Vojvoda mujti me dalë n'Itali...ku gjeti mirëkuptim dhe përkrahje nga personalitete të mërgimit shqiptar, si: Kolë Bibë Mirakaj, Ernest Koliqi, Kapidan Ndue Gjomarkaj, Dr. Ismail Verlaci, etj.m me të cilët edhe lidh një miqësi të ngushtë.

Në vjetin 1960 Vojvoda emigron në S.H.B.A... Mbrenda një kohe të shkurtë ai kaloi në shumë qytete, si: N.Y., Detroit e Newark... U zgjodh Kryetar i degës së Bllokut për dy vjet me radhë, 1955-1957, e gjatë atyne dy vjetëve zhvilloi një aktivitet të posaçëm në shtimin e radhëve të B.K.I..."

Mandej Z. Mirakaj vuni në pah bujarinë dhe gadishmëninë e Vojvodës për t'u ardhë në ndihmë emigrantave shqiptarë që gjindeshin nëpër kampet e ndryshme n'Europë, dhe

theksoi se ai ka ba rreth 1,000 garancina, të njoftunve e të panjofunve. Folësi vuni në dukje gjithashtu edhe punën e palodhën të Vojvodës në ndihmë të Mons. Oroshit, gjatë përpjekjeve të Tij për themelimin e Qendrës dhe Kishës "Zoja e Këshillit të Mirë" në N.Y., sidhe në ndihmë të Komitetit "Shqipnija e Lirë". Mbas theksoi kreninë e justifikueme që ndien fisi i Shalës dhe B.K.I. që e pati antarë e besnik, dhe mbasi paraqiti ngushllimet familjes, fisit, e të gjithë atynë që e dashtën dhe i dashti me sinqeritet, folësi përfundoi me këto fjale:

"...E quej për detyrë që edhe n'emën të B.K.I. t'u shpreh mirënjohje të gjithë atyne që u kujdesën për të ndjemin, sidomos gjatë këtyre dy vjetëve të fundit të vëjtjeve të tij të randa fizike e shpirtnore. Mirënjohje e thellë i shkon Fisit të Shalës në përgjithësi, e Familjes së Gjergj Vocrrit-Shala në veçanti. Zoti u a shpërbleftë."

N'emën të B.K.I., t'ajës s'em --të cilit i ndejte gjithmonë pranë me besnik, edhe mbas ditës që vetë e përcolle për në Jetën e Vërtetë-- dhe n'emën t'em personal, të nap lamtumirën e fundit tue të thanë: **PUSHOFSH NË PAGJË.**

♦♦♦♦

Reporteri

NJI VDEKJE E PAPRITUN — NDUE GJONI-GEA NDAHET NESH

Me datën 7 Qershor, 1987, papritmas u nda nesh, në moshë relativisht të re, anta-besnik i B.K.I., Ndue Gjon Gega. Në përcjelljet e të ndjemit, ku merrdhin pjesë shumë bashkatdhetarë, n'emën të B.K.I. fjalën e mbajti antari i Këshillit Epruer, Dr. Gjon Buçaj, i cili, tue përshkrue jetën dhe aktivitetin e të ndjemit, ndër të tjera tha:

"...Jena mbledhë për të përcjellë Nduen, i cili vdiq pranë rrethit familjar, mbasi i kje shtruar me guxim një operacioni të randë..."

...Ndou vjen prej një familje tradicionale shqiptare anti-komuniste, njani prej tre vëllazërve që dolën me pushkë në dorë kundër regjimit komunist. Ma vonë, të tre vëllazërit, Prendushi, Gjini e Ndou kalojnë në Jugosllavi, ku jetojnë për disa vjet, tue përfshi edhe kampin famëkeq të Gerovës. Në Jugosllavi e njofta për të parën herë. Tue qenë i dashtun, i sjellshëm dhe i shoqrueshëm, ai la kujtime shumë të mira...

Mbas emigrimit në Belgjikë, ku qindron për disa vjet me radhë, tue lanë edhe atje përshtypje të mira, Ndou me familje emigron në SH.B.A..."

Tue theksue se Ndou kje antar besnik i B.K.I., nepermjet të të cilit ai i sherbeu çashtjes kombtare, Dr. Buçaj tha: "...Mbas fatkeqsisë së padishrueshme, sëmundja e gjetit pranë familjes, dhe mbas një operacioni të randë --por që pritej se gjendja e tij shëndet-sore do të përmirësohej-- i rrethuem prej grues, fëmijëve, vëllaut e t'afërme të tjerë, papritmas ndërroi jetë..."

Në mbyllje të fjalës së tij, Dr. Buçaj tha: "...N'emën të Bllokut Kombtar Independent, t'emin personal e të familjes, i paraqes ngushllimet ma të dhimbëshme Zojës së tij Mire, fëmijëve tashma të rritun, vëllaut Prendush, e krejt farefisit, këtu e n'Atde."

♦♦♦♦

Reporteri

ZI NE FAMILJEN QAFA

Para disa kohësh ndërroi jetë në Detroid Pjetër Qup Qafa, mbas një sëmundje të randë, të gjatë dhe të pashërueshme.

Në vjetin 1949, i ndjemi Pjetër u detyrue të kalojë në Jugosllavi, ku jetoi për një kohë të gjatë, e prej ku emigroi n'Itali, e pastaj në SH.B.A. ku jetoi deri në ditën që sëmundja e ndau nga gjini i familjes së tij dhe nga radhët e mërgatës nacionaliste.

Gjatë kohës që qendroi në mal, i ndjemi Pjetër u dallue si luftar i aftë dhe i sjellshëm me shokët e tij nacionalistë.

Vdekja e Pjetër Qupit ka lanë një zbraztësi të pa-zavendsueshme në rrethin e tij familjar dhe ka vorfnue radhët e mërgatës.

♦♦♦♦

LUSHE MIRAKAJ, bashkëshortja e Z. Jakë Mirakaj, dhe motra e antarëve besnikë të

B.K.I., Gjeloš, Pjetër e Zef Balaj, papritmas ndërroi jetë nga një pushim zemere.

Lusha, dritë pastë, kje bashkëshorte, motër, hallë dhe teze shumë e dashtune, e me të tjerët një Zojë e ambël.

♦♦♦♦

MUSË ABDULLA NEZAJ, nacionalist e anti-komunist i vendosun, ndërroi jetë mbas një sëmundje të randë, të gjatë e të pashërueshme. Përcjelljet e fundit i a bani kush-rini i tij, antari besnik dhe shumë aktiv i B.K.I., Z. Arif Nezaj.

♦♦♦♦

HOXHË HAMIT PEROLLI, vdiq në moshën 74 vjeçare, në Janarë të vjetit 1987.

I ndjemi Hamit kje nacionalist e anti-

komunist i vendosun. Meriton të theksohet se edhe gjatë gjithë këtij mërgimi fatkeq, Hoxhë Perolli kje gjithmonë i dashtun dhe i matun, e kurrë nuk i u shmang punës në dobi të Shqipnisë e shqiptarëve, kjoftë në fuqshën fetare, kjoftë n'ate kombtare.

.....

MENUSH MUHO, bashkatdhetar nacionalist, mësojmë se ka ndërerrë jetë mbas një sëmundje të gjatë.

.....

ZOJES MARIE LESKO, bashkëshortja e nacionalistit Ismet Lesko, mësojmë se ka marrë lajmin e vdekjes së nanës.

.....

MIRASH NDUE MIRAKA, antar i B.K.I., prej krahinës në za, Shala e Dukagjinit, ndërroi jetë, në një moshë të vjetër, nga një sëmundje e randë. Gjatë të gjithë kohës që i ndjemi Mirash kje ndër ne e me ne, la përshypje e kujtime të mira.

.....

MARASH TUSHI, "plaku i maleve", ndërroi jetë në Bruksel, në moshën mbi 100 vjeç. Ai kje nacionalist i pathyeshëm dhe burrë i traditave shqiptare në kuptimin e vërtetë të fjalës.

Për këdo që e njofti, e në çfardo rrethanash që e njofti, i ndjemi Marash kje i dashtun e i përzemërt.

I ndjemi Marash kje anti-komunist dhe nacionalist i vendosun.

.....

ZEF DELIJA, nacionalisti e anti-komunisti i vendosun, ndërroi jetë në Bruksel mbas një sëmundje të randë dhe të pashërueshme. Ai kje gjithmonë i dashtun e i respektueshëm me të gjithë, dhe kujtimet e mira që na kanë nuk do t'i harrojmë.

.....

NESHAT KOLONJA, ish-major i ushtrisë mbretnore, vdiq në Detroid mbas një sëmundje të randë dhe në moshë të kalueme. Ai vinte nga Kolonja e rrethit të Korçës dhe ishte nacionalist i vendosun.

.....

LENË DELIJA, nacionaliste dhe anti-komuniste e vendosun, ndërroi jetë në Francë mbas një sëmundje të randë.

.....

VALENTINA VERRIJA, bashkëshortja e nacionalistit Mas-har Verrija, ndërroi jetë mbas një sëmundje të gjatë dhe një operacioni të randë.

.....

Vëlla e motër, bllokisti besnik e i vendosun, **Z. PJETER DEDAJ**, dhe **ZOJA FILE MARKGJONAJ**, morën lajmin e hidhun të vdekjes së nanës n'atdhe. Familja Dedaj ka dhanë prova si familje nacionaliste dhe anti-komuniste.

.....

ALEKSANDER KONDO, sportist i mirënjohun e djali i ish generalit komunist, tash së voni kishte ikë prek Shqipnise, ndërroi jetë në një aksident automobilistik në New York.

.....

Nacionalisti e bllokisti, **SHTJEFEN BUÇAJ**, mori lajmin e hidhun se djali i vëllaut, Pashuku, ka vdekë tragjikisht në Shqipni në moshën 36 vjeçare.

.....

Para pak kohe, **ZOJA SUTA BUÇAJ**, mori lajmin e hidhun se kishte humbë jetën djali i vetëm i të vetmit vëlla, Kola, poashtu edhe të vëllaut që i kishte vdekë qysh më 1983.

.....

Luftari i lirisë, **Z. PASHK ADEMI**, mori lajmin e hidhun të vdekjes së nanës, Dilës, n'atdhe. E ndjemja ka qenë bijë e familjes së mirënjohun Mirakaj.

.....

Bllokistat e vendosun, vëllaznit **BIBË DHE ZEF PERNDOKAJ**, morën lajmin e hidhun të vdekjes së nanës, Dilës, dhe të vëllaut që kishte vdekë tragjikisht tri vjet ma parë.

.....

Bashkatdhetari ynë, **Z. JAKË MIRAKAJ**, mori lajmin e hidhun të vdekjes së vëllaut të dytë, Martinit.

.....

Bashkatdhetari ynë, **Z. FRAN SOKOLI**, muer lajmin e hidhun prej Shqipnise të vdekjes s'agës Avdyl Qerimit.

.....

Miku ynë, **Z. KOLË KALABA**, dhe Zoja e tij, **DILA**, morën prej Shqipnise lajmet e hidhuna të vdekjeve, respektivisht, motrës e babës.

.....

Dashamirët t'onë, **ZZ. ASLAN DHE RAMADAN CENAJ**, morën lajmin e hidhun të vdekjes, respektivisht vëllaut e babës.

.....

Vëllau i **Z. TOMË MARIJAJ**, vdiq papritmas në Kosovë në një moshë shumë të re.

Blloku Kombëtar Independent dhe redaksija e "Lajmtari i të Mërguemit", të gjitha famijevë e farefisit të të ndjemeve u paraqesin për dhimbtime ma të ndiëshme.

U R I M

Me rastin e emnimit Editor i Gazetës ma të vjetër në gjuhën shqipe, "Dielli", bashkatdhetarin dhe mikun tonë, **DR. EDUARD LIÇO**, e urojmë për zemërsisht për këte detyrë të re dhe të randësishme.

Tue u bazue n'afërsitë e tij gazetareske, letrare e patriotike, kemi bindje të plotë se "Dielli" ka ra në duer të sigurta.

LAMTUMIRA IME LEXUESËVE

TUE QËNË SE STUDIMET MË KËRKOJNË SHUMË MA TEPËR KOHË SE MË KANË KËRKUE NË TË KALUEMEN, BLOKU KOMBTAR INDIPENDENT E PAU T'ARSYESHME ME M'A PRANDUE KËRKESËN E DORËHEQJES PREJ PËRGJEGJËSISË SË SHTYPIT, DHE PËR KËTE I JAM MIRËNJOHËS KUVENDIT TË PËRGJITHSHËM.

PËRFITOJ PREJ RASTIT ME I FALENDERUE ME ZËMËR TË GJITHË ATA QË MË NDIHMUEN ME ARTIKUJ, SYGJERIME APO KËSHILLIME GJATË KËTYNE POTHUEJSE KATËR VJETËVE TË FUNDIT, DHE GJITHASHTU FALENDEROJ ANTARËT E B.K.I. QË MË NDIHMUEN NË PREGADITJEN, SHTYPJEN SHE LIDHJEN E BULETINIT.

KAM BINDJE TË PLOTË SE PERSONAT QË KONGRESI I FUNDIT NGARKOI ME PËRGJEGJSINË E SHTYPIT KANË PËR TË BÂ NJI PUNË EDHE MÂ TË FRYTËSHME SE AJO QI MUNDA ME BÂ UNË DERI TASH.

SIÇ U ÂSHT LAJMUE EDHE NË FAQEN E MBRENDËSHME TË KOPERTINËS, ADRESA E REDAKSISË, PREJ TASH E MBRAPA, KA PËR TË QENË:

ENG. VIKTOR DARAGJATI
7 ROMA DRIVE
FARMINGTON, CT. 06032

NDËRSA ADRESA E DËRGIMIT T'ARTIKUJVE QI DISHRONI T U BOTOHEN KA PËR TË QENË:

Z. GJON KADELI
8520 85 RD.
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Me nderime,

Zef P. Mirakaj